

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W STALOWEJ WOLI
ZA ROK 2025

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
I. ZADANIA I STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STALOWEJ WOLI	5
1.1. Zadania i ramy prawne.....	5
1.2. Struktura organizacyjna	6
1.3. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli	8
1.4. Warunki lokalowe	11
1.5. Zasady udzielania świadczeń pomocy społecznej - informacje podstawowe.....	12
II. CHARAKTERYSTYKA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STALOWEJ WOLI	14
III. FORMY UDZIELANEJ POMOCY SPOŁECZNEJ.....	15
3.1 Finansowe formy wsparcia realizowane w 2025 r.....	16
3.1.1 Świadczenia pieniężne	16
3.1.2 Świadczenia niepieniężne	19
3.2. Niefinansowe formy wsparcia.	27
3.2.1 Praca socjalna	27
3.2.2 Interwencja kryzysowa i zdarzenia losowe.....	30
3.2.3 Poradnictwo specjalistyczne	31
3.2.4 Procedura Niebieskie Karty.....	31
IV. PRACA Z DZIECKIEM I RODZINĄ	33
4.1 Praca socjalna na rzecz rodziny i dziecka	33
4.2 Wsparcie asystenta rodziny	36
4.3 System pieczy zastępczej	37
4.4 Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego - Świetlica „Tęcza”	38
4.5. Wypoczynek letni i zimowy.....	40
V. AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH	43
5.1 Klub Integracji Społecznej	43
5.2 Prace społecznie użyteczne.....	47
5.3 "Pomoc w domu" w ramach prac społecznie użytecznych.....	49
VI. PRACA Z OSOBAMI ZAGROŻONYMI WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	51
6.1. Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnienia.....	51
6.2. Klub Trzeźwego Życia	51
6.3. Bezdomność.....	53
6.4. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	54
VII. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.....	55
7.1. Zespół ds. pomocy osobom starszym.....	55
7.2. Zespół ds. domów pomocy społecznej.....	56
7.3. System wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami.....	59
7.3.1. Usługi opiekuńcze.....	59
7.3.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	60
7.3.3. Sąsiedzkie usługi opiekuńcze.....	61

7.3.4. Programy osłonowe	62
7.3.5. Program „Opieka 75+” – edycja 2025.....	62
7.3.6. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	63
7.3.7. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	63
7.3.8. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.....	64
7.4. Dzienny Dom SENIOR+	65
7.5. Rozwadowski Klub Seniora.....	68
7.6. Warsztat Terapii Zajęciowej.....	69
VIII. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ MOPS	72
8.1. Organizowanie społeczności lokalnej	72
8.1.1. Centrum Aktywności Lokalnej - Klub „Wesoła Gromadka”	76
8.1.2. Projekty i inicjatywy zrealizowane we współpracy z mieszkańcami Stalowej Woli i partnerami.....	78
8.2. Klub Wolontariusza	80
8.2.1. Akcje organizowane przy współudziale wolontariuszy.....	81
IX. KOORDYNACJA I REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW SPOŁECZNYCH	81
9.1. Koordynacja gminnych programów społecznych	82
9.2. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków wewnętrznych i programów rządowych..	82
9.2.1. Projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych.....	83
9.2.2. Programy Rządowe dofinansowane z budżetu państwa.....	84
X. NAGRODY, WYRÓŻNIENIA, WYDARZENIA CYKLICZNE	85
10.1. Nagroda – I miejsce w konkursie „Lider Pomocy Społecznej 2025”	85
10.2. Wyróżnienie w formie listu gratulacyjnego Wojewody Podkarpackiego.....	86
10.3. Gala Wolontariatu 2025 r.....	86
10.4. Stalowowolska Paczka Pomocy - Edycja 2025 – Samotny ale nie sam.....	87
10.5. Śniadanie Wielkanocne i Wigilia dla osób samotnych i ubogich.....	88
XI. WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI PRZY REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z ROZEZNANYCH POTRZEB	88
XII. KUCHNIA I ŻYWIENIE W OŚRODKACH WSPARCIA.....	92
XIII. FINANSOWANIE BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI MOPS.....	92
XIV. PODSUMOWANIE.....	94
XV. WNIOSKI, ZAŁOŻENIA I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.....	101
WYKAZ TABEL.....	106

WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli przedstawia sprawozdanie z działalności za 2025 rok w odniesieniu do zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Woli (podstawa prawna art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej), ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (podstawa prawna art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) oraz zdiagnozowanych problemów społecznych dotyczących mieszkańców Stalowej Woli.

Sprawozdanie ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

Sprawozdanie ma na celu ocenę efektywności podejmowanych działań oraz wskazanie obszarów wymagających dalszego rozwoju, aby jak najlepiej odpowiadać na potrzeby mieszkańców miasta.

W sprawozdaniu ujęto zadania i strukturę organizacyjną Ośrodka, formy wsparcia w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wydatki finansowe na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Wielkość udzielonej pomocy oraz liczbę osób obrazują zestawienia tabelaryczne.

Przedstawiono również formy aktywizacji klientów pomocy społecznej w zakresie podejmowania działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem w oparciu o projekty własne i programy pomocowe z zakresu pomocy społecznej realizowane, także w partnerstwie z innymi podmiotami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli systematycznie poszerza swoją działalność, podejmuje nowe inicjatywy poszukując skutecznych sposobów rozwiązywania problemów społecznych, prowadzi niestandardowe działania. Pozyskuje również środki zewnętrzne na projekty, które pozwalają na włączenie nowych, dodatkowych form wsparcia. Współpracuje z wieloma instytucjami, organizacjami pozarządowymi i lokalną społecznością.

Wypełniając swoje zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje się zasadami równości, pomocniczości, solidarności oraz subsydiarności, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes mieszkańców. Tworzy lub współtworzy programy na rzecz mieszkańców miasta. Zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną i finansową zespołu interdyscyplinarnego.

W celu realizacji coraz większej ilości zadań wiedza pracowników musi wykraczać poza problematykę pomocy społecznej i obejmować szerokie spectrum informacji koniecznych w procesie udzielania pomocy osobom i rodzinom tego wymagającym. Coraz bardziej istotne staje się również stosowanie interdyscyplinarnych rozwiązań, pogłębianie współpracy i budowanie partnerstw na rzecz pobudzania szeroko pojętej aktywności osób i rodzin trafiających do systemu pomocy społecznej.

Realizując zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ma na celu dążenie do poprawy jakości życia słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców miasta, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie ich dążeń do usamodzielnienia, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu mieszkańców miasta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje swoje obowiązki zgodnie z zasadami celowości, legalności i gospodarności w zakresie wydatkowania środków finansowych, obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki zawodowej. Realizacja misji i założonych celów przebiega zgodnie z wdrożoną polityką zarządzania ryzykiem i objęta jest kontrolą zarządczą.

I. ZADANIA I STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STALOWEJ WOLI

1.1. Zadania i ramy prawne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli, funkcjonuje w strukturach miasta od 1990r., udzielając mieszkańcom wsparcia (nie tylko finansowego), które umożliwi im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ustawy.

Do podstawowych zadań Ośrodka należy między innymi realizacja zadań własnych gminy oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie o pomocy społecznej, w tym m.in.:

- rozpoznawanie potrzeb społecznych oraz poddanie analizie i ocenie zjawisk będących ich źródłem,
- organizowanie funkcjonowania pomocy społecznej w mieście z uwzględnieniem rozwoju nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb, oraz prowadzenie i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń,
- prowadzenie profesjonalnej działalności - w szczególności pracy socjalnej - ukierunkowanej na pomocy osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pokonywania trudnych sytuacji życiowych i pełnego funkcjonowania w społeczeństwie,
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin w ramach społeczności lokalnej,
- opracowywanie i współuczestniczenie w tworzeniu dokumentów planistycznych w obszarze polityki społecznej miasta - strategii, programów, oraz ich realizowanie adekwatnie do przypisanych odpowiedzialności,

a także realizacja zadań wynikających z innych ustaw, w tym:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zadań wynikających z programów rządowych, w tym ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych a także pomocy rodzinom, których członkami są osoby niepełnosprawne,
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia,
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,

- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Podstawą podejmowanych działań były również akty wykonawcze do ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw a w szczególności:

- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpień 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych),
- Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028,
- Uchwała Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.

Szczegółowe zadania realizowane przez MOPS, odnoszące się do wymienionych uregulowań prawnych, wynikające z rozeznaczonych potrzeb oraz zakres ich realizacji określają odpowiednio Uchwały Rady Miejskiej w Stalowej Woli.

1.2. Struktura organizacyjna.

Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest odpowiedzią na rozpoznane potrzeby społeczne mieszkańców miasta Stalowa Wola i określona w oparciu o analizę i ocenę występujących zjawisk, powodujących zapotrzebowanie na różne formy wsparcia.

Diagnozą potrzeb lokalnego środowiska zajmuje się **Dział Pomocy Środowiskowej i Integracji Społecznej**, w ramach którego funkcjonują zespoły pracowników socjalnych specjalizujących się w pracy socjalnej z konkretnymi grupami dyspanseryjnymi:

- Zespół diagnostyczny,
- Zespół ds. pomocy rodzinie,
- Zespół ds. asysty rodziny,
- Zespół ds. pomocy osobom starszym,
- Zespół ds. domów pomocy społecznej,
- Zespół ds. osób bezdomnych,
- Zespół ds. organizowania społeczności lokalnej.

Zespół diagnostyczny grupuje pracowników pierwszego kontaktu, którzy diagnozują sytuację osób i rodzin zgłaszających się do Ośrodka po pomoc, ustalają główne przyczyny dysfunkcji rodziny i kierują do odpowiedniego zespołu problemowego, ewentualnie obsługuje klientów MOPS nie wymagających systematycznego wsparcia w formie pogłębionej pracy socjalnej.

Zespoły problemowe pogłębiają diagnozę społeczną, opracowują program pomocy, podejmują działania edukacyjne, motywacyjne, wspierające, w oparciu o wzajemną współpracę z innymi podmiotami i poradnictwo specjalistyczne w sytuacji złożoności występujących problemów. Natomiast inicjowanie i wspieranie oddolnych ruchów samopomocowych i obywatelskich powierzone zostało Organizatorom Społeczności Lokalnej przy wsparciu Klubu Wolontariusza.

Dział Usług realizuje usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób niesamodzielnych z tytułu wieku lub niepełnosprawności, w tym również dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dzieci autystycznych. Realizuje również Programy wspierające osoby starsze oraz z niepełnosprawnościami.

Ewidencją realizowanych przez MOPS świadczeń pomocy społecznej w systemie POMOST a także ich ekspedycją oraz planowaniem środków finansowych na ich zabezpieczenie a także dokonywaniem analiz i oceny zjawisk które powodują zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej zajmuje się **Dział Obsługi Świadczeń**.

W celu sprawnego identyfikowania lokalnych potrzeb i określania kierunków rozwoju wybranych zagadnień polityki społecznej utworzony został w strukturze Ośrodka w marcu 2023 r. **Zespół ds. realizacji projektów i programów**. Realizuje min. zadania związane z osiągnięciem celu założonego w projektach realizowanych przez Ośrodek, finansowanych ze środków zewnętrznych, odpowiada za prawidłowy przebieg ich realizacji, spełnienie wszystkich wymagań formalnych i merytorycznych związanych z wykorzystaniem środków przyznanych na jego realizację, zgodnie z umową o dotację i ogólnymi zasadami finansowania projektów.

Aktywizacja i integracja społeczna osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją prowadzona jest w: **Klubie Integracji Społecznej i Klubie Trzeźwego Życia**, oraz w ośrodkach wsparcia dziennego: **Dziennym Domu Senior +, Rozwadowskim Klubie Seniora, Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego - Świetlicy „Tęcza” i jej filii, Warsztacie Terapii Zajęciowej**, który jest samodzielną jednostką funkcjonującą w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

MOPS zabezpiecza obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych. Jest to zadanie obowiązkowe wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Pracę Zespołu i grup diagnostyczno - pomocowych koordynuje wskazany przez Dyrektora MOPS pracownik do którego zadań należy w szczególności:

- obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego:
- koordynowanie pracy grup diagnostyczno - pomocowych powoływanych do podejmowania interwencji w indywidualnych przypadkach przemocy domowej i skuteczności podejmowanych działań,
- gromadzenie i przechowywanie dokumentacji pracy grup diagnostyczno - pomocowych.

W strukturze MOPS znajduje się również **Kuchnia**, która przygotowuje posiłki dla uczestników ośrodków wsparcia działających przy MOPS oraz funkcjonujących w mieście dwóch Środowiskowych Domów Samopomocy.

1.3. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy, wynikającym z art. 17 ust.18 ustawy o pomocy społecznej. Kadrę MOPS zatrudnioną na dzień 31 grudnia 2025 r. w ramach 165,00 etatów stanowiło 175 osób (w tym 2 osoby na umowę zastępstwo).

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie lub ukończyła studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, po uprzednim ukończeniu studiów na jednym z w/w kierunków.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym natomiast kwalifikacje zawodowe asystentów rodzin reguluje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Również odpowiednie przygotowanie zawodowe posiada pozostała kadra pomocnicza, administracyjno-finansowa z uwagi na stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań i konieczność stałego doskonalenia zawodowego, systematycznego poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności.

Większość pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli legitymuje się wykształceniem wyższym - **99 osób**, przy czym wykształcenie wyższe magisterskie posiada **82 osoby**, wyższe licencjackie **17 osób**. Ponadto w 2025 roku było zatrudnionych **62 osoby** z wykształceniem średnim, w tym **25 osób** ukończyło szkoły policealne, **10 osób** z wykształceniem zawodowym oraz **4 osoby** z wykształceniem podstawowym. Dodatkowo, dzięki ustawicznemu doskonaleniu wiedzy w wyniku podnoszenia kompetencji zawodowych w ramach specjalizacji zawodowych **28 pracowników** posiada 1-wszy stopień specjalizacji, **19 pracowników** 2-gi stopień specjalizacji w tym 6 pracowników posiada zarówno 1 –wszy oraz 2 – gi stopień specjalizacji.

Ponadto w 2025 roku 160 pracowników Ośrodka podnosiło swoje kwalifikacje i umiejętności praktyczne poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju kursach, szkoleniach, konferencjach organizowanych w formie wewnętrznej jak również realizowane przez podmioty zewnętrzne.

MOPS rokrocznie sięga po zatrudnienie subsydiowane na podstawie zawieranych umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Stalowej Woli. Łącznie w 2025 roku zatrudnionych było 11 osób w ramach prac interwencyjnych na stanowisku opiekun w ośrodku pomocy społecznej (9 osób) oraz pracownik socjalny (1 osoba) i referent (1 osoba), 3 osoby w ramach robót publicznych na stanowisku pomoc administracyjna, robotnik gospodarczy oraz opiekun w ośrodku pomocy społecznej, 1 osoba

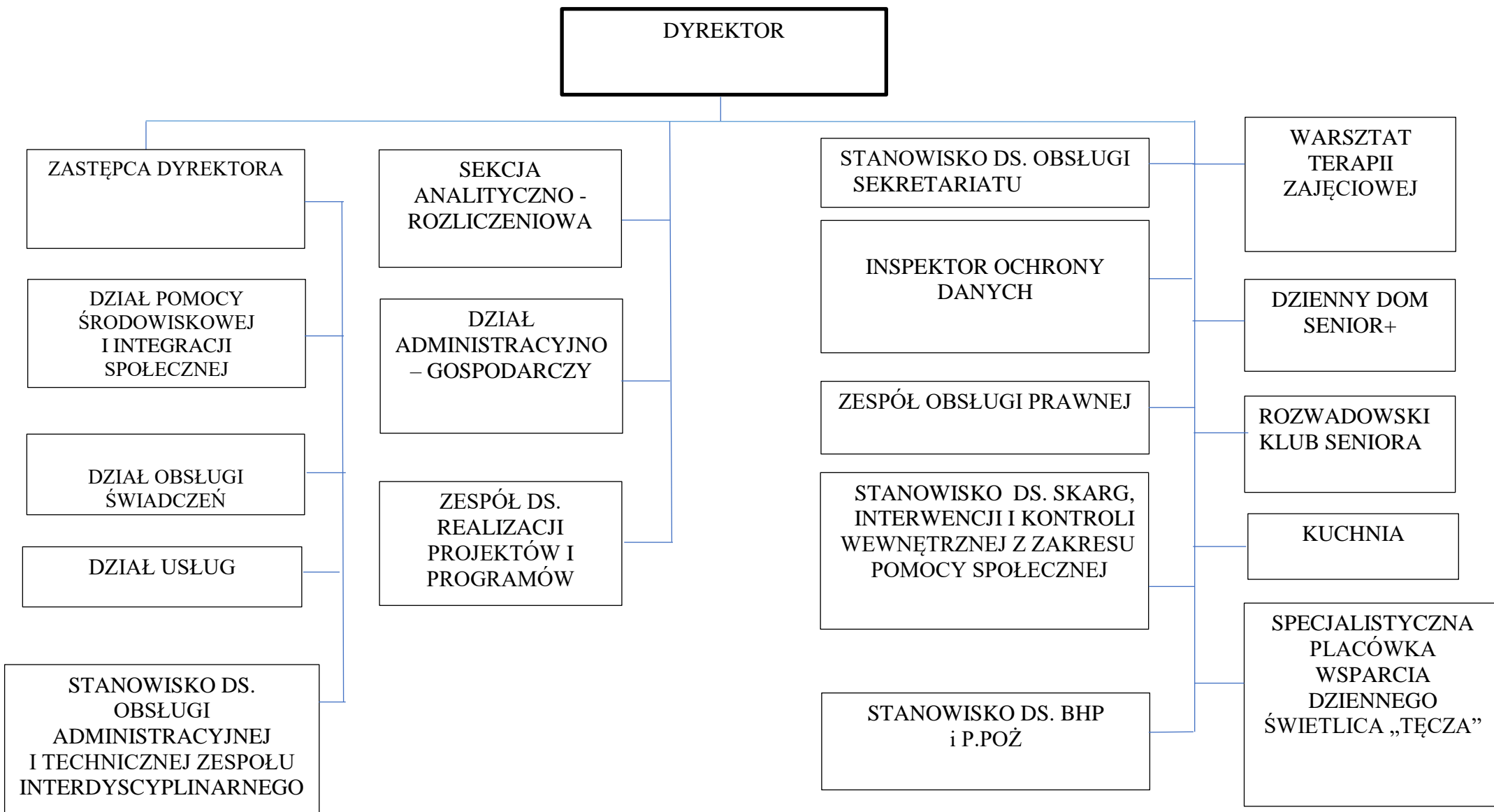
skierowana przez PUP miała możliwość odbycia stażu w zawodzie: pracownik socjalny, 48 osób świadczyło pracę w formie umowy zlecenie jako asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością (33 osoby) oraz opiekun w ramach usług sąsiedzkich (15 osób).

Zatrudnienie pracowników Ośrodka w etatach w 2025 r. przedstawia tabela nr 1, a wewnętrzny podział organizacyjny na dzień 31 grudnia 2025 roku przedstawia Schemat organizacyjny MOPS w Stalowej Woli (str. 10).

TABELA NR 1 **ZATRUDNIENIE PRACOWNIKÓW W MOPS STALOWA WOLA**

Lp.	Dział/ Sekcja/Zespół/Ośrodek wsparcia	Osoby
1.	Administracja	8
2.	Dział Pomocy Środowiskowej i Integracji Społecznej	49
3.	Dział Usług	46
4.	Dział Obsługi Świadczeń	11
5.	Dział Administracyjno – Gospodarczy	10
6.	Zespół projektowy	4
7.	Sekcja analityczno - rozliczeniowa	3
8.	Dzienny Dom Senior +	7
9.	Rozwadowski Klub Seniora	2
10.	Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica „Tęcza” + Filia	12
11.	Kuchnia	6
12.	Klub Trzeźwego Życia	1
13.	Warsztat Terapii Zajęciowej	16
	RAZEM	175

STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STAŁOWEJ WOLI – 165,00 etatów

1.4. Warunki lokalowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli prowadzi swoją działalność w dwuskrzydłowym i dwukondygnacyjnym, podpiwniczonym budynku przy ul. Dmowskiego 1, o łącznej powierzchni użytkowej 2.212,11 m². Poprzez rozbudowę i przebudowę budynku MOPS na przełomie roku 2017/2018 poprawiła się dostępność bazy lokalowej MOPS, a przede wszystkim poprawił się komfort zarówno osób korzystających z usług społecznych jak i pracujących w MOPS pracowników socjalnych, a dzięki temu jakość świadczonych usług społecznych i oferty udzielanych świadczeń.

W widocznych dla interesantów MOPS miejscach, zarówno w starej jak i nowej części budynku znajdują się tablice informacyjne o rozmieszczeniu poszczególnych Działów i stanowisk pracy. Na parterze w nowej części budynku usytuowany jest punkt informacyjny dla klientów MOPS. W 2024 r. w wyniku realizacji projektu pt. „Mops bez barier!” usunięto barierę architektoniczną dostępu i wejścia do budynku poprzez wymianę ciężkich drzwi w „nowej” części budynku MOPS. Zakupiono krzesło do ewakuacji osób z niepełnosprawnością np. w czasie pożaru. Poprzez zakup dwóch przenośnych pętli indukcyjnych zlikwidowano barierę komunikacyjną. Dzięki współfinansowaniu z PFRON dostosowano stronę internetową MOPS w zakresie zamieszczenia informacji o działalności MOPS i ważnych informacji dla klienta, w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywany maszynowo, nagrania w języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania usunęły barierę w dostępie do informacji cyfrowej.

Zostały wykonane plany tyflograficzne na papierze wypukłym wraz z tabliczkami opatrzonymi w piktogramy, tabliczkami z zaznaczonymi kondygnacjami, informujące o funkcji danego pomieszczenia, co przyczyniło się do usunięcia bariery informacyjnej, dzięki czemu osoby z niepełnosprawnościami nie poczują się zagubione i będą mogły pewniej poruszać się po budynku.

Pracownicy MOPS w przeważającej części pracują w pokojach trzyosobowych. W sytuacjach wymagających szczególnej intymności rozmowy pracownicy socjalni mają do dyspozycji specjalnie przygotowany do tego celu pokój (tzw. przyjazny) na piętrze w nowej części budynku, w którym odbywają się również spotkania psychologa z klientem, który jednocześnie pozostaje do dyspozycji dla osób, które zgłaszają się do pracownika socjalnego w towarzystwie dzieci. Ponadto pracownicy mogą korzystać z sali spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych oraz ewentualnie w starej części budynku z sali konferencyjnej.

Na parterze budynku MOPS od stycznia 2018 r. funkcjonuje Dzienny Dom Senior +, który powstał z przekształcenia istniejącego od 1994 r. Dziennego Domu Pobytu dzięki pozyskaniu środków finansowych z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015 – 2020 - Edycja 2018 moduł I.

W pomieszczeniach piwnicznych starej części budynku MOPS od września 2000 r. funkcjonuje Klub Trzeźwego Życia. Natomiast w pomieszczeniach piwnicznych nowej części budynku MOPS od stycznia 2020 r. na podstawie umowy użyczenia działa Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego prowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli oraz Archiwum MOPS. W budynku MOPS i jego otoczeniu znajdują się udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami tj. podjazd, winda, miejsca parkingowe, toaleta.

1.5. Zasady udzielania świadczeń pomocy społecznej - informacje podstawowe.

Głównym celem pomocy społecznej jest podejmowanie działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób i rodzin, zmierzających do ich życiowego usamodzielnienia się oraz integracji ze środowiskiem. Potrzeby osób i rodzin powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Osoby i rodziny korzystające ze wsparcia instytucji pomocy społecznej zobowiązane są do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej poprzez wykorzystanie własnych zasobów (materialnych i niematerialnych), możliwości i uprawnień.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje szeroki katalog powodów uprawniających do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, są to w szczególności: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna. Katalog ten nie jest zamknięty i dopuszcza możliwość udzielenia pomocy ze względu na wystąpienie innej niż wymienione w ustawie przyczyny.

Prawo do świadczeń pomocy społecznej warunkuje również próg dochodowy, tzw. **kryterium dochodowe**, które podlega weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Ostatnia weryfikacja kwoty kryterium dochodowego obowiązującego w 2025 roku (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej) miała miejsce w styczniu 2025 roku i wynosiło ono odpowiednio:

- 1) dla osoby samotnie gospodarującej - **1010 zł**,
- 2) w przypadku rodziny - dla osoby w rodzinie – **823 zł**.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie, której dochód przekracza kryterium dochodowe może być przyznana pomoc bezzwrotna lub na zasadach zwrotu części lub całości kwoty przyznanego świadczenia.

W związku z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej (ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw) **od 1 stycznia 2024** uległy zmianie zasady jego ustalania. W myśl zmian jest on ustalany w wysokości różnicy pomiędzy dochodem a wartością 130 % odpowiedniego kryterium dochodowego.

Po zmianach, począwszy od 1 stycznia 2024 roku zasiłek ten jest ustalany w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1229 zł miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Oznacza to, że w obu przypadkach wysokość zasiłku stałego nie może przekroczyć 1229 zł i nie będzie mogła być niższa niż 100 zł miesięcznie.

Katalog różnych form wsparcia jest różnorodny. MOPS w Stalowej Woli realizuje świadczenia pieniężne oraz niepieniężne (w tym m.in.: posiłek, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, schronienie, niezbędne ubranie) ale przede wszystkim szeroko rozumianą pracę socjalną na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin, prowadzoną w indywidualnych sprawach a także

w środowisku lokalnym oraz specjalistyczne poradnictwo prawne i psychologiczne. Praca socjalna polega na wspieraniu lub wywoływaniu zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmocnianie potencjału osób i rodzin do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych.

Identyfikacja osób wymagających pomocy oraz diagnoza ich sytuacji społecznej następuje w drodze wywiadu środowiskowego, który pozwala na określenie powodów, z których jednostka lub rodzina znalazła się w kryzysie i wymaga interwencji ze strony Ośrodka. Wywiad środowiskowy stanowi również podstawę do wydania decyzji administracyjnej w sprawie przyznania lub odmowa przyznania świadczeń z pomocy społecznej, za wyjątkiem świadczeń w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej, uczestnictwa w klubach samopomocy, wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W 2025 r. wydano łącznie **5956** decyzji administracyjnych. Poniższa tabela przedstawia liczbę wydawanych w Ośrodku decyzji z podziałem na ich rodzaje.

TABELA NR 2 DECYZJE ADMINISTRACYJNE W SPRAWACH ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ

RODZAJE DECYZJI	LICZBA DECYZJI
Decyzje przyznające różnego typu świadczenia	4210
Decyzje: uchylające, zmieniające, umorzenia, odstąpienia od żądania zwrotu świadczeń, itp.	1657
Decyzje odmowne, w tym w sprawie wydania zaświadczenia o żądanej treści	89
ŁĄCZNIE	5956

Głównymi powodami odmowy przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla 50 rodzin w 2025 roku były m.in:

- dochód przekraczający kryterium dochodowe - 4 wnioskodawców,
- brak okoliczności uzasadniających udzielenia pomocy (zasada fakultatywności świadczeń z pomocy społecznej) – 29 wnioskodawców,
- brak współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej lub marnotrawienie przyznanych świadczeń – w 15 przypadkach,
- brak podstaw prawnych do ponownego przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego zgodnie z art.31 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – 2 osoby.

W 2025 roku wydane zostało również 39 decyzji odmownych w sprawie wydania zaświadczenia o żądanej treści – tj. o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i jego rodziny, ubiegającego się o stypendium socjalne na podstawie art. 88 ust. 4 ustawy prawo o szkolnictwie. Odmowa wydania takiego zaświadczenia wynikała z braku danych rodziny studenta w systemie POMOST stanowiącym bazę danych Ośrodka.

II. CHARAKTERYSTYKA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STALOWEJ WOLI

Z danych demograficznych Urzędu Miasta Stalowa Wola wynika że według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku liczba mieszkańców naszego miasta wynosiła 52 376 osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy (dane z roku 2021 - 56 540 osób, dane z roku 2022 – 55 618, dane z roku 2023 – 54 833, dane z roku 2024 – 53 758), z czego 30,70 % (16 099 osób) stanowiły osoby starsze tj. w wieku emerytalnym (wzrost o 0,70%, w stosunku do roku poprzedniego), 52,00 % osób w wieku produkcyjnym (spadek o 3 % w stosunku do roku ubiegłego) a osoby w wieku od 0 do 17 lat stanowiły 14,70 % ogółu mieszkańców (utrzymuje się na stałym poziomie w stosunku do roku poprzedniego).

W 2025 roku ze wsparcia MOPS skorzystało ogółem 1080 rodzin (1734 osób w rodzinie) w tym osoby starsze w wieku 60/65 lat i więcej stanowiły 25,26 % ogółu osób objętych działaniami MOPS. Wśród rodzin korzystających z pomocy dominowały gospodarstwa jednoosobowe – 70,28 % ogółu, a rodziny z dziećmi stanowiły 17,69 % ogółu rodzin.

Tabela Nr 3 przedstawia typy rodzin objętych wsparciem MOPS.

TABELA NR 3 TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ MOPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem	1080	1734
w tym		
gospodarstwa jednoosobowe	759	759
Rodziny z dziećmi ogółem	191	675
w tym rodziny niepełne	63	192
Rodziny emerytów i rencistów	390	455
w tym: gospodarstwa jednoosobowe	333	333

Głównymi powodami udzielenia świadczeń z pomocy społecznej przez MOPS w drodze decyzji administracyjnej w 2025 r. były: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo a w następnej kolejności bezrobocie, problem alkoholowy, bezdomność czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Przytoczone dane w poszczególnych rubrykach tabeli nr 4 nie podlegają sumowaniu, gdyż u osób i rodzin pozostających w zakresie działania pomocy społecznej wielokrotnie występuje więcej niż jedna przesłanka objęcia pomocą.

TABELA NR 4 POWODY PRYZNANIA ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINIE
Ubóstwo	374	538
Bezdomność	90	91
Potrzeba ochrony macierzyństwa	17	79
w tym : wielodzietność	14	68

Bezrobocie	240	407
Niepelnosprawność	528	687
Długotrwała lub ciężka choroba	670	837
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	50	156
w tym: rodziny niepełne	42	124
rodziny wielodzietne	9	43
Przemoc w rodzinie	17	49
Alkoholizm	201	229
Narkomania	6	6
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	25	32
Zdarzenie losowe	22	37
Sytuacja kryzysowa	2	3

III. FORMY UDZIELANEJ POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2025 roku MOPS świadczył różne rodzaje i formy wsparcia, przy czym świadczenie w formie pracy socjalnej realizowane było zgodnie ze Standardami metodycznego postępowania obowiązującymi w MOPS, natomiast w każdym przypadku korzystania ze świadczeń pomocy społecznej realizowane było min. rzecznictwo, poradnictwo, udzielanie informacji, emocjonalne wsparcie.

Do świadczeń pieniężnych należały:

1. zasiłek stały;
2. zasiłek okresowy;
3. zasiłek celowy w tym: specjalny zasiłek celowy i zwrotny zasiłek celowy;
4. wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez Sąd.

Świadczenia niepieniężne:

1. praca socjalna;
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne;
3. pomoc rzeczowa;
4. sprawienie pogrzebu;
5. poradnictwo specjalistyczne;
6. schronienie;
7. posiłek;
8. niezbędne ubranie;
9. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i w ośrodkach wsparcia;
10. specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i w ośrodkach wsparcia;
11. pobyt i usługi w domu pomocy społecznej;
12. interwencja kryzysowa.

Prawo do korzystania z powyższych świadczeń, z wyłączeniem wynagrodzenia dla opiekuna z tytułu sprawowania opieki, pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego, uzależnione jest od kryterium dochodowego i przyznawane jest na podstawie decyzji administracyjnej.

W 2025 roku ze wsparcia MOPS skorzystało ogółem **1080 rodzin**, z czego w formie świadczenia w drodze decyzji administracyjnej **911** rodzin natomiast **169** rodzin skorzystało wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej.

TABELA NR 5 LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCA SPOŁECZNĄ

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ogółem liczba rodzin, objętych wsparciem pomocy społecznej	1080	1734
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	169	499
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie pomocy społecznej	911	1235
w tym: świadczenia pieniężne	616	878
świadczenia niepieniężne	590	799

3.1. Finansowe formy wsparcia realizowane w 2025 roku.

3.1.1. Świadczenia pieniężne.

Zasiłek stały - świadczenie obowiązkowe przeznaczone dla osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub z tytułu niepełnosprawności. Kryterium wieku, oznacza osiągnięcie wieku emerytalnego określonego w Ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (kobiety 60 lat, mężczyźni 65 lat życia). W przypadku niepełnosprawności uprawnienia przysługują tylko osobom legitymującym się niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym lub całkowitą niezdolnością do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z dniem 1 stycznia 2024 roku weszły w życie zmiany korzystne z punktu widzenia świadczeniobiorców. **Od tego dnia obowiązuje kryterium dochodowe do obliczania zasiłku stałego w wysokości 130%**, nie zaś – jak to miało miejsce w 2023 roku – 100% kryterium dochodowego. Pozostałe przepisy, w tym zasady przyznawania zasiłku stałego nie uległy zmianie.

W 2025 roku MOPS przyznał lub kontynuował z lat poprzednich uprawnienia do tego świadczenia dla **298 osób** z 293 rodzin. Średnia miesięczna wysokość świadczenia wynosiła 1041,09 zł.

W skali roku łączna kwota wypłaconych świadczeń, **w całości sfinansowanych z budżetu państwa**, wyniosła **2 851 537 zł**.

Charakterystykę osób uprawnionych do zasiłku stałego w 2025 roku przedstawia tabela nr 6.

TABELA NR 6 LICZBA OSÓB I POWODY PRYZNANIA ZASIŁKU STAŁEGO

Wyszczególnienie	Liczba osób
Ogółem liczba osób uprawnionych	298
w tym z powodu:	
- niepełnosprawności w stopniu znacznym	49
- niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym	225
- z powodu wieku	24

w tym:	
- osoby samotnie gospodarujące	267
- osoby w rodzinie	38

Zasiłek okresowy - przysługuje w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Kwotę zasiłku ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby lub rodziny a posiadanym dochodem z tym, że nie może być ona niższa niż 50% tej różnicy, która stanowi część gwarantowaną zasiłku, finansowaną z budżetu państwa, natomiast w pozostałej części, finansowanej z budżetu gminy, zasiłek ma charakter fakultatywny.

W 2025 roku zasiłki okresowe przyznano dla **262 rodzin (452 osób w rodzinach)**, na łączną kwotę **884 791 zł**. Dotacja budżetu państwa wynosiła 870 209 zł co stanowiło 98,35 % ogólnej kwoty wydatkowanej na ten cel, a środki własne gminy wyniosły 14 582 zł, tj. 1,65 % łącznej kwoty wypłaconych świadczeń.

TABELA NR 7 **ZASIŁEK OKRESOWY Z PODZIAŁEM NA POWÓD JEGO PRYZNANIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Długotrwała choroba	Oczekiwanie na świadczenie emerytalno-rentowe
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	121	30	29	1
Średni czasokres przyznanego świadczenia w miesiącach	7,09	5,91	6,10	5
Średnia wysokość świadczenia w zł	535,11	453,07	526,32	504,80

Zasiłek celowy przyznawany jest osobom/rodzinom, których dochód kształtuje się poniżej kryterium dochodowego, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw mieszkań, a także kosztów pogrzebu.

Jest to świadczenie fakultatywne, zaliczane do zadań obowiązkowych gminy i w całości pokrywane z budżetu gminy.

W 2025 roku zasiłek celowy przyznano 430 osobom w 430 rodzinach i wypłacono 3551 świadczeń. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę **702 948 zł**.

Poniższa tabela przedstawia najczęściej zgłaszane potrzeby na realizację których przyznawane były zasiłki celowe w roku sprawozdawczym.

TABELA NR 8 REALIZACJA ZASIŁKU CELOWEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	RODZAJ ZABEZPIECZONEJ POTRZEBY						
	Opłaty za czynsz i media	Koszty leczenia	Zakup żywności*	Opał	Zakup odzieży	Zdarzenie losowe	Zakup sprzętu domowego
Liczba rodzin którym przyznano zasiłek celowy	75	60	383	31	13	22	10
Liczba wypłaconych świadczeń	137	106	2847	33	14	22	10
Łączna kwota wydatków na realizację zasiłków w zł	36 705	18 384	351 775	48 376	2 320	97 000	10 340
Średnia wysokość świadczenia w zł	267,92	173,43	123,56	1465,94	165,71	4 409,09	1 034,00

*Zasiłki celowe na zakup żywności realizowane były głównie w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028

Specjalne zasiłki celowe lub zasiłki pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku były przyznawane osobom i rodzinom, nie spełniającym kryterium dochodowego, które zgłaszały trudności finansowe z powodu wysokich kosztów leczenia, zajęć komorniczych ich własnych dochodów, spłacania zadłużeń bankowych itp. Znaczną grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby, których podstawowym źródłem dochodu były niskie świadczenia z ZUS.

Zasady zwrotu świadczeń przyznanych pod warunkiem zwrotu ich części lub całości reguluje Uchwała Nr XX/254/15 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 14 grudnia 2015 roku. **Specjalne zasiłki celowe** przyznano **166 osobom z 166 gospodarstw domowych**, wypłacono 387 świadczeń na łączną kwotę **131 521 zł**. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 339,85 zł. Do najczęściej zgłaszanych potrzeb, które nie mogły zostać zaspokojone we własnym zakresie należały: koszty leczenia, opłaty za media, zakup żywności.

Zasiłki celowe na zasadach zwrotu przyznane zostały 23 osobom/rodzinom (łącznie 26 świadczeń w skali roku) na łączną kwotę **41 903 zł** w szczególności na zakup opału dla 20 rodzin, na koszt posprzątania mieszkania i wynajem kontenera z MZK dla 1 rodziny, na zakup wersalki dla 1 rodziny, na zakup mebli dla 1 rodziny. Średnia wysokość świadczenia wynosiła 1 611,65 zł. W większości przypadków odstąpiono od żądania zwrotu poniesionych przez gminę na ten cel wydatków z uwagi na charakter zgłaszanych potrzeb uwzględniając sytuację osobistą i majątkową tych osób i rodzin.

W sytuacji stwierdzonego marnotrawienia lub zagrożenia marnotrawienia przyznawanych świadczeń z pomocy społecznej MOPS miał możliwość przyznawania świadczenia pieniężnego w formie bonów towarowych wydawanych w nominałach 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł na podstawie umowy zawartej ze „Społem” Powszechną Spółdzielnią Spożywców w Stalowej Woli na dostawę bonów towarowych, realizowanych w wyznaczonych do tego celu sklepach. Taka forma realizacji świadczeń pieniężnych została zastosowana odpowiednio do 22 osób korzystających z zasiłków stałych; z zasiłków okresowych – w stosunku do 47 osób.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przysługuje opiekunowi (ustanowionemu przez sąd opiekuńczy) w przypadku, gdy sąd opiekuńczy przyzna na jego żądanie stosowne wynagrodzenie okresowe albo jednorazowe w dniu ustania opieki lub zwolnienia go od niej. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. W odróżnieniu od innych świadczeń z pomocy społecznej, przyznawane jest na podstawie postanowienia Sądu, niezależnie od spełnienia kryterium dochodowego, bez decyzji administracyjnej i konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. W 2025 roku MOPS zrealizował **274 świadczeń** miesięcznych dla 12 osób na łączną kwotę **107 172 zł**. Średnia miesięczna wysokość świadczenia wynosiła **391,14 zł**.

Fundusz Pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Konflikt zbrojny w Ukrainie spowodował masowy napływ do Polski osób z terytorium Ukrainy poszukujących w naszym kraju schronienia, spowodował potrzebę pilnego i doraźnego zapewnienia pomocy i wsparcia. Obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 (ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa) i którzy zostali wpisani do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W roku 2025 wsparcia udzielono **3** rodzinom w ramach Funduszu Pomocy: w formie zasiłku okresowego 1 rodzinie, w formie zasiłku celowego na zakup posiłku 3 rodzinom, w formie posiłku 3 rodzinom. łączna kwota świadczeń wyniosła **11 998 zł**, która w całości została sfinansowana przez budżet państwa.

3.1.2. Świadczenia niepieniężne.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne - MOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za **252 osoby** uprawnione do zasiłku stałego, niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Jest to zadanie własne o charakterze obligatoryjnym, dotowane z budżetu państwa w wysokości 80 % przy zapewnieniu udziału własnego w wysokości 20 %. W 2025 roku składki na ubezpieczenie zdrowotne, w łącznej wysokości **228 333 zł**, w całości finansowane były z budżetu państwa.

Na podstawie art. 55 ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych gminie należy wydawanie decyzji w sprawie uprawnienia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych przez okres 90 dni dla osób nieuprawnionych do świadczeń zdrowotnych z innego tytułu, spełniających kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym tą formą pomocy **objęto 55 osób**, wydając 139 decyzji bez finansowych zobowiązań dla gminy.

Obowiązek zapewnienia posiłku - polega na zapewnieniu jednego gorącego posiłku dziennie osobom nie mogącym go sobie zapewnić we własnym zakresie ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność, brak środków finansowych czy warunków do przygotowania posiłku. Obejmuje ono również dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych.

Zadanie to realizowane było w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, przyjętego Uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku (M.P. z 2023 r. poz. 881) oraz w oparciu o Uchwałą Nr LXI/803/2023 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego do poziomu 200% kryterium uprawniającego

do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte programem. Z założenia Programu udział własny gminy winien wynosić 40 % pełnego kosztu jego realizacji.

MOPS realizował obowiązek zapewnienia posiłku w dwóch formach tj. w naturze w ramach przyznanego gotowego posiłku, dla osób wymagających stosowania szczególnej diety w formie zasiłku celowego na zakup żywności w celu przygotowania posiłku. Ponadto w okresie prowadzonej przez placówki szkolne nauki zdalnej forma posiłku dla dzieci zamieniana była na świadczenie pieniężne dla rodziców w celu przygotowania tego posiłku w warunkach domowych.

Świadczenie w formie posiłku realizowane było w placówkach oświatowych (żłobki, przedszkola, szkoły) a także w Restauracji „Stal” prowadzonej przez Zakład Produkcyjno Handlowy „WODEX” Sp. z o.o.

Łącznie Programem objętych zostało **691 osób**, w tym z posiłków skorzystało **369 osób** z 287 rodzin, z czego 102 dzieci i młodzieży w przedziale wiekowym od 0 do ukończenia szkoły ponadpodstawowej i 267 osób dorosłych. Z zasiłku celowego skorzystało **377 osób** z 265 rodzin.

Ogólny koszt Programu wyniósł 1 384 846 zł, z czego dotacja z budżetu państwa wyniosła 70,57% tej kwoty tj. 977 275 zł, natomiast udział własny gminy stanowił 29,43% , tj. kwota 407 571 zł.

W kwocie tej mieści się również zakup naczyń jednorazowych wykorzystywanych do pakowania posiłków dla klientów MOPS, co było podyktowane względami sanitarnymi oraz dowóz posiłku do miejsca zamieszkania dla 20 osób starszych, z niepełnosprawnościami mających trudności z przemieszczaniem się. Usługa przygotowania i wydawania posiłku dla świadczeniobiorców MOPS w Restauracji Stal w roku 2025 była realizowana przez Zakład Produkcyjno – Handlowy „WODEX” Sp. Z o.o.

Tabela nr 9 przedstawia całościowe wykonanie zadania gminy w zakresie zapewnienia posiłku osobom tego posiłku potrzebującym, w oparciu o realizowany Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

TABELA NR 9 REALIZACJA PROGRAMU POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU

DANE CHARAKTERYZUJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU	DANE LICZBOWE
Liczba osób objętych zadaniem	691*
w tym:	
dzieci do ukończenia szkoły ponadpodstawowej	157
Liczba osób korzystających z posiłku	369
w tym:	102
dzieci w wieku od 0 do ukończenia szkoły ponadpodstawowej	(w tym 41 – szkoły i przedszkola)
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego na przygotowanie posiłku	377
w tym:	
dzieci w wieku od 0 do ukończenia szkoły ponadpodstawowej	94
Łączna kwota wydatków w zł	1 384 846
w tym:	
- na posiłki	1 034 301
- na zasiłki celowe	350 545
Kwota dotacji w zł	977 275
Wkład własny w zł	407 571

* Liczby obrazujące ilość osób korzystających z posiłku i zasiłku celowego nie podlegają sumowaniu, gdyż w ciągu roku ta sama osoba mogła zamiennie skorzystać z posiłku lub zasiłku celowego, w związku z czym ujęta jest w obu pozycjach jednocześnie.

Poza realizowanym Programem „Posiłek w szkole i w domu” osoby i rodziny o dochodzie powyżej 200 % kryterium dochodowego, w sytuacjach szczególnych, korzystały z pomocy w formie posiłku w oparciu o Uchwałę Nr XX/254/15 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 14 grudnia 2015 rok w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w formie pomocy rzeczowej, posiłków, zasiłków okresowych oraz zasiłków celowych. Uchwała ta daje możliwość, w uzasadnionych przypadkach przyznania pomocy w naturze w formie posiłku pod warunkiem zwrotu całości lub części świadczenia a w przypadku formy pieniężnej w formie specjalnego zasiłku celowego na podstawie art.41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie **35** osób. Posiłki realizowane były w Restauracji "Stal" prowadzonej przez Zakład Produkcyjno Handlowy „WODEX” Sp. z o.o. a poniesione na ten cel wydatki **dla 35 osób**, wyłącznie w ramach budżetu gminy, **wyniosły 172 968 zł**. W sytuacji 35 osób odstąpiono od żądania zwrotu poniesionych na ten cel wydatków, gdyż ich zwrot mógłby stanowić dla tych rodzin nadmierne obciążenie. Tytułem odpłatności za posiłek od pozostałych 12 osób uzyskano kwotę 21 403 zł.

Pomoc rzeczowa / Niezbędne ubranie

Przyznanie niezbędnego ubrania należy do zadań własnych obligatoryjnych gminy. Zabezpieczenie tej potrzeby następuje poprzez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku. Pomoc ta realizowana jest w formie rzeczowej albo w drodze świadczenia pieniężnego skierowanego na ten cel. W latach poprzednich działalność Ośrodka w tym zakresie w formie rzeczowej wspierały organizacje pozarządowe, głównie Polski Czerwony Krzyż. Dodatkowo pracownicy MOPS zabezpieczali zgłaszane potrzeby w tym zakresie w ramach pozyskiwanej odzieży, obuwia i akcesoriów dla dzieci (wózki, łóżeczka) od osób prywatnych, w tym także otrzymywanych w ten sposób sprzętów gospodarstwa domowego (sprzętu AGD, mebli). W pozostałych sytuacjach jak np. braku odzieży odpowiedniej do pory roku lub rozmiaru, na zabezpieczenie niezbędnego ubrania przyznano pomoc finansową w formie zasiłków celowych dla 13 rodzin na łączną kwotę **2 320 zł** oraz specjalnego zasiłku celowego dla 14 rodzin na łączną kwotę **1 675 zł**.

Schronienie - Obowiązek udzielenia schronienia osobie będącej w kryzysie bezdomności jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Zadanie to jest realizowane poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w schroniskach, noclegowniach, w domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Na terenie miasta Stalowej Woli funkcjonuje Noclegownia dla mężczyzn prowadzona przez Stalowowolskie Koło Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, które otrzymuje dotację z budżetu gminy, w ramach ogłaszanych konkursów na realizację zadania publicznego pod tytułem „Prowadzenie na terenie miasta Stalowej Woli noclegowni dla bezdomnych mężczyzn w okresie od 1.01.2025 r. do 31.12.2025 r.”.

Natomiast z uwagi na brak miejsc dla bezdomnych kobiet, mężczyzn (w formie schroniska) oraz osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają dodatkowo częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych zawarto trzy umowy na realizację tego zadania, stosując ustawę prawo zamówień publicznych:

- w celu realizacji usługi schronienia dla bezdomnych kobiet ze Schroniskiem dla kobiet w Rudniku, prowadzonym przez Caritas Diecezji Sandomierskiej,
- dla osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy z Akademią Innowacji Społecznych prowadzącą Schronisko w Gwizdaju i Jeruzali,
- w celu realizacji usługi schronienia dla bezdomnych mężczyzn ze Schroniskiem w Dębicy prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Dębica.

W 2025 roku gmina Stalowa Wola wydatkowała łączną kwotę **517 646 zł**, na zabezpieczenie schronienia **dla 64 osób w kryzysie bezdomności** z czego :

- kwotę 257 646 zł na realizację schronienia dla osób w kryzysie bezdomności poza terenem Stalowej Woli w tym dla 8 kobiet w Schronisku dla bezdomnych kobiet w Rudniku nad Sanem, dla 1 kobiety i 1 mężczyzny w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Gwizdaju, 1 mężczyzny w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Jeruzalu oraz dla 11 mężczyzn w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn w Dębicy.
- kwota dotacji 260 000 zł dla Stalowowolskiego Koła Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta na prowadzenie na terenie miasta Stalowa Wola noclegowni dla 18 bezdomnych mężczyzn, w której w skali roku przebywało łącznie 42 osoby bezdomne.

Pobyt jest odpłatny a zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w 2025 r. regulowała uchwała Rady Miasta Stalowej Woli Nr XVI/177/2019 z dnia 26 września 2019 r.

Tytułem odpłatności za pobyt w schroniskach przez osoby tam skierowane pobrano kwotę **66 770 zł**

W 2024 r. rozpoczęła się przebudowa i rozbudowa Schroniska w Stalowej Woli. Przedsięwzięcie uzyskało dofinansowanie z Funduszu Dopłat w Banku Gospodarstwa Krajowego zasilanego środkami budżetu państwa w ramach rządowego programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa mieszkaniowego. Całkowita wartość projektu, zgodnie z umową z dnia 19.10.2023 r. wynosi 8 016 872,92 PLN, w tym: 6 178 912,12 PLN – dofinansowanie 1 837 960,80 PLN – wkład własny Gminy.

W wyniku realizacji projektu powstanie schronisko dla osób bezdomnych, w którym przewidziano pokoje mieszkalne dla 52 osób. Osoby przebywające w ośrodku będą zaopatrywane w posiłki dostarczane z kuchni. Dodatkowo na każdym piętrze wydzielono aneks kuchenny do sporządzenia indywidualnych posiłków wyposażony w kuchenkę i lodówkę oraz szafki kuchenne. W budynku wydzielono pomieszczenie do spotkań indywidualnych oraz pracownię komputerową wyposażoną w 2 stanowiska z dostępem do Internetu. Na parterze zlokalizowano pokój pomocy medycznej i opieki pielęgnacyjnej. W budynku zaprojektowano także pomieszczenia na ogrzewalnię, niepołączone ze schroniskiem. Pokój ogrzewalni wraz z wyposażeniem sanitarnym przeznaczony będzie dla 15 osób.

Sprawienie pogrzebu lub pokrycie kosztów pogrzebu należy do obowiązkowych zadań własnych gminy w sytuacji, gdy osoba zmarła nie nabyła uprawnień do świadczenia pieniężnego z systemu ubezpieczeń społecznych, nie posiada rodziny lub której rodzina z ważnych powodów nie może pochować lub ponieść związanych z pochówkiem kosztów. Obowiązek ten realizuje się w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Zadanie sprawienia pogrzebu realizowane było na podstawie Umowy zawartej w dniu r. pomiędzy Gminą Stalowa Wola reprezentowaną przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej a Zakładem Pogrzebowym MEMENTO Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Stalowej Woli.

W 2025 roku sprawiono 4 pogrzeby osobom samotnym (w tym 1 osobie w kryzysie bezdomności), które nie posiadały uprawnień do pochówku w ramach własnego zabezpieczenia społecznego oraz bliskich krewnych, którzy taki pochówek mogliby zorganizować, zlecając w całości wykonanie usługi firmie pogrzebowej. Łączna kwota wydatków na ten cel wynosiła **15 280 zł**.

Świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym obowiązkowym gminy. To forma pomocy dla osób starszych i niepełnosprawnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a takiej pomocy są pozbawione z uwagi na samotne zamieszkiwanie. Mogą być przyznane również wówczas, gdy najbliższa rodzina: wspólnie niezamieszujący małżonek, wstępni, zstępni takiej pomocy zapewnić nie mogą, np. z uwagi na swoją aktywność zawodową.

W zależności od kondycji fizycznej osoby korzystającej z pomocy w formie usług obejmują one w szczególności:

- pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych takich jak: zakup artykułów spożywczych i innych niezbędnych w gospodarstwie domowym, przygotowanie posiłku, utrzymanie w czystości pomieszczeń używanych przez osobę,
- opiekę higieniczną i pomoc w czynnościach związanych z fizjologią i toaletą,
- zamawianie wizyt lekarskich lub zapewnienie kontaktu z lekarzem w sprawach dotyczących zdrowia i realizacji recept,
- zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem i podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań,
- załatwianie spraw urzędowych.

W roku sprawozdawczym MOPS realizował rządowy Program „Opieka 75+” edycja 2025, skierowany do osób 75 lat i więcej, współfinansowany w 60% z budżetu państwa. W ramach Programu realizowane były usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, które z uwagi na kondycję fizyczną tych osób wymagały przygotowania specjalistycznego od osób je wykonujących.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania określa Uchwała Nr V/44/2019 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 25 stycznia 2019 r. z późniejszymi zmianami. Zgodnie z Uchwałą koszt jednej godziny usług opiekuńczych w 2025 roku wynosił do 31.03.2025 – 41,10 zł a od 1.04.2025 – 43,40 zł, natomiast specjalistycznych usług opiekuńczych w 2025 roku wynosił do 31.03.2024 – 46,70 zł a od 1.04.2024 – 49,20 zł.

Ogółem w roku 2025 r. usługami opiekuńczymi objęto **261 osób** (usługi opiekuńcze w tym usługi w ramach Programu „Opieka 75+” – 180 osób, sąsiedzkie usługi opiekuńcze – 21 osób, specjalistyczne usługi opiekuńcze – 3 osoby). Łączny koszt usług wyniósł **4 577 066,08 zł** w tym wkład własny gminy 3 616 199,25 zł, dofinansowanie zadań własnych gminy 871 310,83 zł, zadania zlecone (usługi specjalistyczne psychiatryczne 89 556 zł).

Tytułem odpłatności za usługi pobrano kwotę **547 709,82 zł**.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są zadaniem zleconym o charakterze obligatoryjnym, finansowanym z budżetu państwa. Rodzaje i zakres usług oraz kwalifikacje osób wykonujących usługi jak również zasady ponoszenia odpłatności określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Odpłatność jest zróżnicowana dla osób samotnie gospodarujących i osób

w rodzinie i uzależniona od wysokości posiadanego dochodu. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2025 r. wynosił 66,63 zł.

Usługi te obejmują działania zmierzające do usprawnienia osób z problemem psychicznym tak, aby mogły w miarę samodzielnie funkcjonować w środowisku. W zakres tych usług wchodzi:

- rozwijanie i kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów samoobsługi i dbałości o higienę i wygląd, pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi,
- utrzymywania kontaktów z członkami rodziny i ze społecznością lokalną, organizowania i spędzania wolnego czasu, korzystania z usług różnych instytucji, kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi, kształtowanie odpowiednich postaw członków rodziny wobec osoby chorej,
- interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, głównie pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych (poradnictwo specjalistyczne, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne),
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- rehabilitacja i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu,
- pomoc w kształtowaniu prawidłowych relacji z otoczeniem.

MOPS realizował także specjalistyczne usługi opiekuńcze, które skierowane były do dzieci autystycznych a prowadzone w domu u podopiecznego. W ramach w tych usług dzieci nabywały lub wzmacniały podstawowe umiejętności społeczne (np. zabawa, umiejętność naśladowania) rozwijanie umiejętności komunikacji, nawiązywanie kontaktu wzrokowego, motywowanie do podejmowania aktywności itp. W 2025 roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi ogółem było objętych 6 osób w tym 2 dzieci ze zdiagnozowanym autyzmem. Łącznie wykonano 1 298 godzin usług. Całoroczny koszt wykonania usług wyniósł 89 556 zł i w całości sfinansowany był ze środków budżetu państwa.

Tytułem odpłatności w 2025 roku uzyskano kwotę 7 027,29 zł.

Charakterystykę osób korzystających w 2025 roku z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi z podziałem na grupy wiekowe, płeć i sytuację rodzinną przedstawia Tabela Nr 11 (str.25)

Dominującą grupę odbiorców wszystkich rodzajów usług stanowiły osoby samotne - 238 osób, z czego 86 % stanowiły kobiety. Najstarsza osoba objęta usługami miała 99 lat.

Skierowanie i opłata za pobyt w domu pomocy społecznej

Skierowanie osób do domu pomocy społecznej następuje w sytuacji bezwzględnej konieczności, gdy nie ma możliwości zapewnienia całodobowej opieki ze strony rodziny lub innych form usług instytucjonalnych. Pobyt w DPS jest odpłatny a obowiązani do wnoszenia tej opłaty są:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi, jeżeli ich dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między rzeczywistym kosztem utrzymania, a opłatami wnoszonymi przez wymienione w dwóch pierwszych punktach osoby.

W roku 2025 w domach pomocy społecznej przebywało 166 osób, z czego 40 osób skierowano w roku sprawozdawczym, w tym 7 na podstawie postanowienia Sądu o umieszczeniu w DPS bez zgody osoby zainteresowanej. W ciągu roku kalendarzowego 9 osób zdecydowało się na opuszczenie placówki, a 20 osób zmarło.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w 2025 r. wynosił 6 272,23 zł. W roku sprawozdawczym łączny koszt utrzymania tych osób w DPS wyniósł **6 591 906 zł** (wydatki ze strony gminy i osób zobowiązanych). MOPS wydatkował kwotę 5 985 369 zł tytułem odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej za **157 osoby**. Natomiast kwota wniesiona przez osoby zobowiązane (małżonek, wstępni, zstępni, inne osoby) wyniosła 609 537 zł. W 9 przypadkach mieszkańcy wraz z osobami zobowiązanymi do ponoszenia odpłatności ponieśli w całości koszty utrzymania w DPS, bez konieczności dopłaty ze strony gminy.

TABELA NR 10 CHARAKTERYSTYKA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG OPIEKUŃCZYCH, USŁUG SĄSIEDZKICH ORAZ SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH, W TYM DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Do 29 lat		30 - 39 lat		40 – 49 lat		50 – 59 lat		60 – 69 lat		70 – 79 lat		80 – 89 lat		90 i powyżej		Ogółem		
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	Razem
Usługi opiekuńcze ogółem								2	11	9	50	8	79	11	55	12	195	42	237
w tym zamieszkali:								2	9	9	48	7	75	7	51	8	183	33	216
1) samotnie																			
2) w rodzinie									2		2	1	4	4	4	4	12	9	21
Usługi sąsiedzkie ogółem									1	2	4	2	8		3	1	16	5	21
w tym zamieszkali:									1	2	4	2	8		2		15	4	19
1) samotnie																			
2) w rodzinie															1	1	1	1	2
Specjalistyczne usługi opiekuńcze ogółem															1		1		1
w tym zamieszkali:																			
1) samotnie																			
2) w rodzinie															1		1		1
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2							1			2		1				5	1	6
w tym zamieszkali:																			
1) samotnie								1			1		1				2	1	3
2) w rodzinie	2										1						3		3

3.2. Niefinansowe formy wsparcia.

3.2.1. Praca socjalna.

Praca socjalna jest usługą skierowaną do osób i rodzin z terenu gminy Stalowa Wola, które nie są w stanie pokonać trudnych sytuacji życiowych wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych. Świadczona jest osobom i rodzinom, bez względu na posiadany dochód, jest dostosowana do specyficznych, rozeznaczonych potrzeb osoby, rodziny, środowiska lokalnego.

Przy opracowywaniu diagnozy sytuacji osób i rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej pracownicy socjalni korzystali ze „Standardów metodycznego postępowania w pracy socjalnej”, które stanowią zestaw zasad i narzędzi właściwych do wykorzystania przy realizacji podstawowej usługi pomocy społecznej jaką jest praca socjalna. Standaryzacja obejmuje pracę socjalną realizowaną metodą indywidualnego przypadku.

Praca socjalna w 2025 r. prowadzona była zarówno z osobami i rodzinami korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej (265 rodzin - 732 osób w rodzinach), jak również z osobami i rodzinami, które nie korzystały z materialnych form wsparcia a zwracały się o takie wsparcie w formie poradnictwa socjalnego lub u których zaburzenia funkcjonowania w różnych obszarach życia społecznego zgłaszane były przez inne osoby lub instytucje. Wyłącznie pracą socjalną objętych było 176 rodzin - 525 osób w tych rodzinach (w tym 7 rodzin z terenu Ukrainy – 26 osób w tych rodzinach). Przedstawiane dane dotyczą pracy socjalnej prowadzonej zgodnie z wprowadzonymi w Ośrodku Zarządzeniem Dyrektora, Standardami metodycznego postępowania w pracy socjalnej przy wykorzystaniu zestawu zasad i narzędzi właściwych przy realizacji podstawowej usługi pomocy społecznej jaką jest praca socjalna. Narzędzia pracy socjalnej, wspomagają metodyczne działania pracownika socjalnego i umożliwiają świadczenie jak najwyższej jakości usługi oraz służą dokumentowaniu jej przebiegu w Karcie Pracy Socjalnej. Pozostałe pojedyncze działania pracownika socjalnego, które zgodnie z przyjętymi Standardami nie są pracą socjalną dokumentowane są w Karcie przyjęcia zgłoszenia i podjętych działań interwencyjnych.

Przy realizacji świadczenia pracy socjalnej wykorzystywane jest zarówno indywidualne podejście pracownika socjalnego jak również praca w Zespole specjalistów zatrudnionych w MOPS, oraz zapraszanych specjalistów z innych instytucji i podmiotów do pracy w ramach powoływanych Zespołów multiprofesjonalnych.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni świadczyli poradnictwo socjalne w zakresie prawidłowego wypełniania różnych ról społecznych, motywowali do podejmowania działań w celu poprawy sytuacji osoby lub rodziny, udzielali pomocy zwłaszcza w dążeniu do poprawy sytuacji materialno-bytowej w tym w staraniach o alimenty, świadczenia emerytalno-rentowe, we wnoszeniu spraw sądowych o stosowanie przemocy lub w sytuacji zaniedbań wobec dzieci i innych osób zależnych, kierowaniu do odpowiednich grup wsparcia lub dobranej odpowiednio do stwierdzonego problemu instytucji fachowego pomagania, itp. W sytuacji szczególnej złożoności problemów praca z osobą lub rodziną wymagała podejścia interdyscyplinarnego w celu skoordynowania działań wielu służb pomocowych dla zwiększenia skuteczności pomocy oraz profesjonalizacji działań. Wówczas, w zależności od złożoności problemów, do współpracy zapraszani byli specjaliści, przedstawiciele instytucji działających w obszarze problemów danej osoby czy rodziny. W tym zakresie współpracowali z Sądem Rejonowym – III Wydział Rodzinny i Nieletnich, kuratorami, Policją, pedagogami szkolnymi, domami dziecka, ośrodkami interwencji kryzysowej, Powiatowym Urzędem

Pracy, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, personelem służby zdrowia, administratorami budynków mieszkalnych, zakładami gazownictwa i energetyki, oraz innymi instytucjami. Celem podejmowanej współpracy było budowanie sieci wsparcia, zaplanowanie wspólnych, kompleksowych działań w ramach własnych kompetencji, służących poprawie sytuacji rodzin dysfunkcyjnych, analizowanie i diagnozowanie potrzeb, poszukiwanie nowych rozwiązań, ustalanie planu pomocy wraz z delegowaniem zadań do realizacji poszczególnym partnerom, przy aktywnym udziale przedstawicieli rodziny wspieranej m.in. małżonków, partnerów, krewnych.

W MOPS Stalowa Wola realizowane są trzy metody pracy socjalnej:

- 1) metoda indywidualnego przypadku, prowadzona bezpośrednio z osobą lub rodziną,
- 2) metoda grupowej pracy socjalnej, skierowana do osób i rodzin o podobnych problemach powodujących zagrożenie marginalizacją lub wykluczeniem społecznym - prowadzona w Klubie Integracji Społecznej i w Klubie Trzeźwego Życia,
- 3) metoda środowiskowej pracy socjalnej, polegająca na wzmacnianiu osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych i w celu pobudzenia ich aktywności skierowanej na rozwiązywanie wspólnych problemów – Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej

Szczegółowy opis podejmowanych działań przez pracowników socjalnych poszczególnych Zespołów problemowych w ramach profesjonalizacji pracy socjalnej został przedstawiony w dalszej części sprawozdania.

Kontrakt socjalny - stosowany jest w pracy socjalnej jako narzędzie do pracy z indywidualnym przypadkiem. Kontrakt socjalny to pisemna dwustronna umowa zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym reprezentującym ośrodek pomocy społecznej a klientem pomocy społecznej, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Przystępując do kontraktu socjalnego pracownik socjalny razem z osobą zainteresowaną najpierw ocenia sytuację osoby lub rodziny i jej niewykorzystany potencjał. Na tej podstawie formułowane są cele, które osoba lub rodzina ma osiągnąć aby przezwyciężyć swoje trudności. Cele precyzuje się zwykle w związku z przyczynami trudnej sytuacji życiowej, źródłami tych przyczyn, słabymi stronami osoby lub rodziny, a także barierami środowiskowymi, przeszkodami i ograniczeniami. Kontrakt socjalny określa też uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań obejmujących aktywizowanie i motywowanie klienta do wspólnego szukania i wypracowywania kreatywnych rozwiązań zmierzających do poprawy sytuacji osoby lub rodziny. W tym kontekście kontrakt socjalny może być zawarty tylko na określonym etapie pracy z indywidualnym przypadkiem, po pełnym rozpoznaniu jego możliwości, potencjałów i ograniczeń. Zawierając umowę przedstawiciel jednostki pomocy społecznej uwzględnić musi gotowość osób do współpracy w rozwiązywaniu swoich problemów. Naturalnym zjawiskiem jest powstawanie pewnych oporów w osobach przed podpisaniem dokumentu, co jest polem do odpowiedniego zmotywowania uczestnika przez pracownika socjalnego.

W 2025 roku praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny prowadzona była z 74 osobami w ramach zawartych kontraktów (w tym 42 kontrakty z osobami w ramach działań Klubu Integracji Społecznej) w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Projekt socjalny - na ogół odnosi się do jednostek, grup, społeczności lokalnej, które znajdują się czasowo lub trwale w trudnej sytuacji życiowej. Celem projektu socjalnego jest realizacja

zintegrowanych działań na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w życiu określonych rodzin, środowisk, grup społecznych. Przed przystąpieniem do tworzenia projektu socjalnego pracownik socjalny dokonuje rozeznania w kwestii istniejących problemów w danej społeczności lokalnej. Ustala skalę istniejącego problemu oraz określa możliwości jego rozwiązania. Następnym etapem jest ustalenie celu, jaki chce się uzyskać, ram czasowych projektu, planu działania a etapem końcowym jest ewaluacja (sprawdzenia i oceny skutków projektu). Działania mogą być podejmowane wobec różnych grup odbiorców.

W roku sprawozdawczym pracownicy socjalni MOPS w Stalowej Woli zrealizowali łącznie 2 projekty socjalne w ramach Działu Pomocy Środowiskowej i Integracji Społecznej – pt. „Moje miasto: Stalowa Wola” oraz „Świąteczna fabryka pomysłów”. Projekty realizował Zespół ds. organizowania społeczności lokalnej.

1. Projekt socjalny „Moje miasto: Stalowa Wola” (styczeń 2025 r. - marzec 2025 r.)

Głównym celem projektu było budowanie więzi między mieszkańcami a ich miastem poprzez angażujące i integrujące działania edukacyjno-kulturalne podejmowane w trakcie ferii zimowych skierowane do rodzin z dziećmi. W projekcie wzięło udział łącznie 34 osoby (20 dzieci, 14 osób dorosłych, 14 rodzin).

W ramach projektu przeprowadzono:

- a) warsztaty edukacyjne dotyczące tradycji lasowiackich i współczesnego miasta Stalowa Wola, - 10 rodzinnych spotkań, podczas których uczestnicy brali udział m.in. w spotkaniach w Muzeum Centralnego Okręgu Przemysłowego oraz w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Melchiora Wańkowicza w Stalowej Woli, wycieczka do Centrum Wikliniarstwa w Rudniku n. Sanem, spotkanie z Panią Moniką Pachacz-Świdorską, Zastępcą Prezydenta Miasta Stalowa Wola. Spotkania edukacyjne przeplatały się z integracyjnymi, m. in. zabawą karnawałową, wyjściem na miejskie lodowisko, spotkaniem z seniorami z Rozwadowskiego Klubu Seniora czy seansem filmowym.

Wszystkie działania podejmowane w ramach projektu socjalnego „Moje miasto: Stalowa Wola” miały umożliwić zainteresowanym konstruktywne spędzenie wolnego czasu w gronie rodzinnym i sąsiedzkim, a tym samym pozytywnie wpływać na ich relacje. Dzięki elementom edukacji lokalnej i zapoznaniu z historią, tradycjami, charakterystycznymi miejscami oraz lokalnymi bohaterami Stalowej Woli, wzrosła świadomość historyczna, kulturowa i społeczna najmłodszych oraz ich rodziców. Dzięki ciekawym i różnorodnym zajęciom dzieci i ich rodzice nabywali nowe umiejętności, nabywali doświadczenia i rozwijali własne kompetencje. Podczas organizacji zajęć wykorzystano zasoby rzeczowe, finansowe i osobowe własne i partnerów.

2. Projekt socjalny „Świąteczna fabryka pomysłów” (listopad 2025 r. – grudzień 2025 r.)

Głównym założeniem projektu była wspólna integracja oraz aktywizacja uczestników poprzez wspólne działania o charakterze warsztatowym i integracyjnym. W projekcie wzięło udział łącznie 24 osoby.

W ramach projektu przeprowadzono:

- a) warsztaty bożonarodzeniowe tj.: zaplatanie makramowych ozdób, zdobienie pierników oraz tworzenie świątecznych stroików na stół – 3 spotkania, 20 osób
- b) spotkanie wigilijne – 1 spotkanie, 16 osób (w tym 3 osoby z Zespołu ds. OSL)

W ramach projektu socjalnego „Świąteczna fabryka pomysłów” Zespół ds. organizowania społeczności lokalnej zintegrował mieszkańców Stalowej Woli poprzez cykl kreatywnych warsztatów bożonarodzeniowych. Uczestnicy rozwinęli swoje umiejętności manualne i twórcze podczas wspólnego zaplatania makramy, zdobienia pierników oraz tworzenia świątecznych stroików. Kluczowym rezultatem projektu był wzrost zaangażowania uczestników oraz stworzenie przyjaznej

przestrzeni do wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia. Spotkanie wigilijne zwińczające projekt pozwoliło na pogłębienie więzi emocjonalnych oraz budowanie poczucia wspólnoty w świątecznej atmosferze. Regularna praca warsztatowa zaowocowała wzmocnieniem relacji partnerskich pomiędzy mieszkańcami a organizatorami społeczności lokalnej. Dzięki bezpośrednim spotkaniom uczestnicy zyskali bezpieczną przestrzeń do rozmów o bieżących sprawach i problemach, co wpłynęło na wzrost ich zaufania do instytucji oraz integrację z otoczeniem.

3.2.2. Interwencja kryzysowa i zdarzenia losowe.

Interwencja kryzysowa to zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin w celu przywrócenia poczucia bezpieczeństwa, uruchomienia mechanizmów kontroli zachowań oraz pomoc w odzyskaniu stabilizacji, wiary we własne siły, a często wiary w sens życia. Brak skutecznej interwencji w sytuacji powstania kryzysu, może prowadzić do zagrożeń, reakcji niepożądanych i nieodwracalnych takich jak: stany depresyjne, alkoholizm, narkomania, bezdomność, samobójstwa. Dlatego też głównym jej celem jest nie tylko doprowadzenie do rozwiązania problemów utrudniających życie, ale i wygaszanie symptomów, stłumienie, wyeliminowanie przyczyn, czyli udzielenie takiej pomocy, która sprzyja samokontroli, adaptacji do nowej sytuacji, uodparniając jednocześnie przed podobnymi załamaniem psychicznymi w przyszłości.

Pracownicy socjalni świadczą pomoc osobom lub rodzinom będącym w kryzysie bez względu na posiadany dochód. Osobom potrzebującym pomocy oferujemy pomoc socjalną w tym pracę socjalną, wsparcie psychologiczne, pomoc prawną, mediacje, skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W 2025 roku interwencją kryzysową objęto **2 rodziny** z powodu:

- zagrożeń występujących w rodzinie w wyniku przemocy.

W ramach interwencji kryzysowej udzielane było w szczególności poradnictwo specjalistyczne (prawne i psychologiczne), kompleksowe wsparcie socjalne m.in. zapewnienie schronienia w Stalowowolskim Ośrodku Wsparcia i Interwencji Kryzysowej, wystąpienie do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodzinną. Podejmowano ścisłą współpracę z instytucjami działającymi na rzecz danej rodziny. Obok działań interwencyjnych rodziny objęte były również wsparciem w formie świadczeń materialnych z pomocy społecznej oraz specjalistyczną pracą socjalną.

W 2025 r. w Stalowej Woli przy ul. Okulickiego doszło do **dwóch poważnych pożarów** w miesiącach kwiecień i wrzesień. Największa akcja pomocowa, w którą zaangażowani byli pracownicy socjalni, dotyczyła zdarzenia z końca kwietnia 2025 roku, kiedy spłonął dach budynku usługowo-mieszkalnego (tzw. "Alcatraz"). Po zdarzeniu z 29 kwietnia 2025 r., w którym ewakuowano 27 osób, kluczową rolę w pomocy poszkodowanym odegrał tutaj Ośrodek. Działania pracowników socjalnych obejmowały:

- **szacowanie strat, praca w terenie i pomoc finansową:** - pracownicy socjalni przeprowadzili wywiady środowiskowe bezpośrednio po zdarzeniu, aby ustalić indywidualne potrzeby każdej z poszkodowanych rodzin - wyptacono zasiłki celowe na pokrycie najpilniejszych potrzeb,
- **wsparcie psychologiczne** - pracownicy socjalni oraz specjaliści z ośrodka zapewnili dostęp do bezpłatnej opieki psychologicznej dla osób, które w wyniku pożaru straciły dach nad głową lub przeżyły silny stres,
- **organizowanie schronienia** - pracownicy socjalni we współpracy z urzędem miasta koordynowali zapewnienie lokali zastępczych i tymczasowego zakwaterowania dla osób, których mieszkania zostały zniszczone lub zalane podczas akcji gaśniczej.

W przypadku obu zdarzeń pomoc ze strony służb społecznych koncentrowała się na szybkim zabezpieczeniu podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców. W 2025 r. wypłacono 22 zasiłki celowe z powodu zdarzenia losowego dla 22 rodzin na łączną kwotę 97 000 zł.

3.2.3. Poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne świadczone osobom i rodzinom, bez względu na posiadany dochód, które zgłaszają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich życiowych problemów.

W 2025 roku z poradnictwa specjalistycznego udostępnionego przez MOPS w ramach zatrudnionych do tego celu specjalistów z zakresu prawa, psychologii i uzależnień łącznie skorzystało **168 rodzin** (316 osób w rodzinie), którym udzielono łącznie **404 porad i konsultacji** z czego:

- poradnictwo prawne – 5 rodzin (5 osób w rodzinie) – 5 porad z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, prawa cywilnego, ochrony praw lokatorów, windykacji długów,
- poradnictwo psychologiczne – 97 rodzin (245 osób w rodzinie) – 223 konsultacji i porad rodzinnych w kryzysie, szczególnie z problemem niewydolności wychowawczej, w opiece nad osobą zależną, przemocy, przewlekłych chorób, bezrobocia, marginalizacji wynikającej z choroby psychicznej i innych dysfunkcji,
- poradnictwo w sprawach uzależnień - 66 rodziny (66 osoby w rodzinie) - 176 konsultacji i porad udzielonych osobom i rodzinom, w których zdiagnozowano problem alkoholowy lub inny rodzaj uzależnień (narkotyki i środki psychotropowe).

3.2.4. Procedura Niebieskie Karty.

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Procedura „Niebieskie Karty” jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Rola pracowników socjalnych sprowadza się do diagnozy i monitoringu sytuacji rodziny dotkniętej problemem przemocy domowej w ramach powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny grup diagnostyczno - pomocowych.

W 2025 roku sporządzonych zostało 119 nowych formularzy „Niebieskich Kart” dotyczących przemocy domowej, w tym w 35 przypadkach przez pracowników socjalnych MOPS w Stalowej Woli. W 2025 roku procedurą „Niebieskie Karty” objętych było łącznie **156 rodzin**, w tym 235 osób - członków rodzin doświadczających aktów przemocy. W ramach powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny grup diagnostyczno - pomocowych:

- 119 powołanych zostało na podstawie formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnionych w 2024 roku,
- 37 kontynuowało pracę z lat poprzednich.

Po powołaniu w pierwszej grupie diagnostyczno - pomocowej uczestniczy funkcjonariusz Policji oraz pracownik socjalny. W sytuacji, gdy członkowie grupy diagnostyczno – pomocowej zdecydują o poszerzeniu jej składu, wówczas powoływani są przedstawiciele instytucji w zależności od złożoności sprawy i zapotrzebowania: pedagodzy, wychowawcy lub psychologowie ze szkół lub poradni psychologiczno – pedagogicznej, wychowawcy ze świetlic, przedszkoli, terapeuci Stalowowolskiego Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej, terapeuci uzależnień, przedstawiciele Miejskiej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi (zawodowi lub społeczni), lekarze, pielęgniarki środowiskowe. Na tą grupę tzw. poszerzoną może zostać zaproszona osoba doznająca przemocy domowej, podczas której omawiany jest indywidualny plan pomocy. W roku sprawozdawczym rodzin objętych pomocą w ramach procedury „Niebieskie Karty” było 156. Łącznie powołanych było 119 grup diagnostyczno - pomocowych, natomiast posiedzeń było 471. Częstotliwość spotkań uzależniona jest od złożoności sprawy. Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy diagnostyczno – pomocowe sporządzili łącznie około 2000 pism.

Do zadań pracowników socjalnych w ramach grup diagnostyczno – pomocowych należało w szczególności:

- diagnozowanie sytuacji, potrzeb i zasobów osoby doznającej przemocy domowej,
- udzielenie kompleksowych informacji o:
 - a) mechanizmach przemocy,
 - b) możliwościach otrzymania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej,
 - c) formach pomocy małoletnim doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - d) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej
- niezwłoczne organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej,
- zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb, schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub innej placówce, w tym prowadzonej przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia,
- wzięcie udziału w opracowaniu przez grupę diagnostyczną – pomocową indywidualnego planu pomocy,
- podjęcie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczną – pomocową,
- możliwość prowadzenia rozmów w szczególności o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informowanie osoby stosującej przemoc domową o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii , udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych lub programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową
- obsługa organizacyjno – techniczna grupy diagnostyczno - pomocowej w zakresie gromadzenia dokumentacji potwierdzającej wszelkie działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”; współpracy z Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie prowadzonej procedury i korespondencji grupy diagnostyczno – pomocowej oraz przekazywania informacji członkom grupy, niezbędnych do jej prawidłowego funkcjonowania, w tym m.in. o terminach i miejscach posiedzeń grupy.

Pracownicy socjalni MOPS w trakcie wykonywanych obowiązków służbowych w 2025 r. nie zabezpieczali dzieci z rodzin w związku ze zdiagnozowaną sytuacją zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową. Natomiast 55 razy kierowali pisma do Sądu Rejonowego

w Stalowej Woli z uwagi na niestabilną sytuację małoletnich a w przypadku 23 dzieci zalecono kontakt z psychologiem, w stosunku do 74 dzieci zalecono współpracę interdyscyplinarną z pedagogiem. W 2025 roku odbyło się łącznie 471 posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych w 106 przypadkach grupy zakończyły swoje działania z uwagi na ustanie przemocy i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy, natomiast w 41 przypadkach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań. W pozostałych przypadkach grupy diagnostyczno - pomocowe kontynuację działań przeniosły na 2025 rok do momentu, gdy jednoznacznie będzie można stwierdzić zaprzestanie stosowania przemocy w rodzinie.

W 2025 r. zwiększył się odsetek dzieci doznających przemocy domowej przy mniejszej ilości założonych NK A (112 NK A) 108 dzieci było ujęte jako osoby doznające przemocy domowej (a dla porównania w 2024 r. było to 88 dzieci przy 135 założonych NK A).

Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych zapewniał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli na mocy zapisu prawnego art. 9a pkt.9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w ramach wyłonionego w strukturze organizacyjnej MOPS stanowiska. W 2025 roku odbyło się 5 posiedzeń członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Głównym celem posiedzeń Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań służb i specjalistów oraz budowanie lokalnej sieci współpracy w zakresie tworzenia klimatu sprzyjającego realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Tematem posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego było również omawianie bieżących technicznych kwestii dotyczących pracy Zespołu i grup diagnostyczno - pomocowych, omawianie indywidualnych przypadków, w których występowała przemoc i poszukiwanie efektywnych rozwiązań dla zniwelowania tego problemu. Ponadto tematyka spotkań ZI dotyczyła organizacji szkoleń, działań zmierzających do pogłębiania wiedzy wśród przedstawicieli instytucji miasta, których z uwagi na wykonywany zawód, przemoc dotyczy.

IV. PRACA Z DZIECKIEM I RODZINĄ

Rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, które nie mają umiejętności społecznego funkcjonowania, potrzebują pomocy i wsparcia instytucjonalnego, mogą to wsparcie i pomoc otrzymać w MOPS w formie:

- 1) specjalistycznej pracy socjalnej;
- 2) asystenta rodziny;
- 3) placówki wsparcia dziennego;
- 4) systemu pieczy zastępczej.

4.1. Praca socjalna na rzecz rodziny i dziecka.

Specjalistyczna praca socjalna na rzecz rodzin przejawiających trudności w prawidłowym funkcjonowaniu prowadzona jest przez **Zespół ds. pomocy rodzinie**, często we współpracy z Zespołem ds. asysty rodziny. W pracy z rodzinami z dziećmi wykorzystywane jest w szczególności poradnictwo rodzinne i pedagogiczne, które obejmuje szeroko rozumiane trudności w funkcjonowaniu rodziny, w tym problemy wychowawcze. Poradnictwo świadczone jest przez specjalistów w siedzibie MOPS oraz w miejscu zamieszkania rodziny. Poradnictwo rodzinne uwzględnia interdyscyplinarne działania specjalistów, w zależności od problemów i potrzeb rodziny.

Jest to proces pomocy z uwagi na złożoność występujących problemów. Pracownicy socjalni Zespołu w swojej pracy wykorzystują różne metody i techniki pracy socjalnej i pedagogicznej, które służą do pogłębienia diagnozy sytuacji rodziny, dostosowania wsparcia do ujawnionych problemów oraz zmotywowania członków rodziny do współpracy w celu poprawy jej funkcjonowania oraz usamodzielnienia. W 2025 r. poradnictwem rodzinnym zostało objętych 70 rodzin z Zespołu ds. pomocy rodzinie – 240 osób w tych rodzinach.

Działaniami Zespołu w 2025 r. zostało objętych łącznie **231** rodzin. Praca z **39** rodzinami polegała zarówno na świadczeniu pomocy materialnej jak i wszechstronnej pracy socjalnej. Wyłącznie specjalistyczną pracą socjalną objętych było **192** rodziny (w tym rodziny z terytorium Ukrainy oraz opiekunowie tymczasowi) m.in. z uwagi na zdiagnozowane dysfunkcje rodziny, w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty” i monitoringiem po jej zakończeniu, na wniosek III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego, placówek oświatowych, PCPR-u, Policji oraz z interwencji, zgłoszeń docierających ze środowiska lokalnego od mieszkańców. W związku z tym, że w kilkunastu środowiskach z uwagi na zdiagnozowane problemy podejmowane były działania zarówno w kierunku przeciwdziałania przemocy jak i podniesienia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych praca socjalna była liczona dwukrotnie z czego wynika różnica w sprawozdaniu dla celów MRPIPS, w którym wskazano, że w 2025 r. wyłącznie pracą socjalną objętych było 169 rodzin. Pogłębiona diagnoza sytuacji rodzin pozwoliła wyłonić dominujące problemy z jakimi się one zmagają oraz obszary do dalszej współpracy, jak między innymi :

- potrzeba nabywania i wzmacniania przez rodziców lub opiekunów umiejętności opiekuńczo – wychowawczych,
- brak współpracy rodzicielskiej w wychowaniu i opiece nad dziećmi,
- praca z rodziną biologiczną, w której dzieci przebywają w pieczy zastępczej,
- zaburzone relacje w rodzinie, nieprawidłowa komunikacja,
- trudności w racjonalnym gospodarowaniu środkami finansowymi i w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- problem przemocy w rodzinie,
- uzależnienie od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, współuzależnienie członków rodziny,
- bezrobocie rodziców,
- trudne warunki środowiskowe, brak wystarczającego metrażu w lokalu i właściwych warunków dla dzieci i innych domowników,
- konieczność wynajmowania lokali mieszkalnych z uwagi na brak mieszkań w zasobach gminy, długi czas oczekiwania na przydział, wysokie koszty wynajmów,
- problem zarobczenia mieszkań, w których zamieszkują rodziny (pluskwy, karaluchy), bezskuteczne dezynsekcje,
- przewlekłe choroby i niepełnosprawność członków rodziny, w tym małoletnich, zaburzenia rozwojowe - spectrum autyzmu, autyzm atypowy, ADHD lub inne dysfunkcje,
- niezdiagnozowane problemy psychiczne u rodziców sprawujących opiekę nad dziećmi,
- postępująca demoralizacja nieletnich, trudności w realizowaniu obowiązku szkolnego,
- brak zaangażowania rodziców w edukację dzieci, brak wsparcia w nauce, co wynika również z ograniczeń intelektualnych rodziców.

W celu niwelowania zdiagnozowanych problemów, w przypadku 6 rodzin praca socjalna odbywała się w oparciu o kontrakty socjalne, pozwalające wykorzystać tkwiące w rodzinie zasoby i możliwości.

Pracownicy socjalni Zespołu uczestniczyli w zespołach re kwalifikacyjnych w Placówkach socjalizacyjnych, przy ocenach sytuacji dziecka w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w zespołach multiprofesjonalnych - 1 zorganizowanym przez MOPS oraz organizowanych przez szkoły, Stalowowski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej, w rozprawach Sądowych oraz zeznaniach w Komendzie Powiatowej Policji i w Prokuraturze w sprawach dotyczących niewydolności wychowawczej opiekunów dzieci oraz w sprawach dotyczących przemocy domowej. Współpracowali również z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, placówkami oświatowymi i opiekuńczymi, placówkami wsparcia dziennego, jednostkami ochrony zdrowia, Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu, Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostkami samorządu terytorialnego oraz stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz rodziny i dziecka.

Zdiagnozowane braki w wyposażeniu mieszkań rodzin tj. miejsca do spania, meble, sprzęty AGD, pościel oraz odzież używana dla dzieci i dorosłych, książki, zabawki dla dzieci, środki higieny i pielęgnacji dzieci, żywność itp. pozyskiwane były z ofert napływających ze środowiska lokalnego z tzw. drugiej ręki oraz od pozyskanych i zgłaszających się do Ośrodka darczyńców (osób z biznesu, studentów) chcących wesprzeć pomocą rodziny z dziećmi.

W 2025 r. Kącik Malucha mieszczący się na piętrze w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli dzięki uprzejmości darczyńców doposażony został w kreatywny stolik manualny. Dzięki tej manualnej zabawce czas, który dzieci spędzają w naszym Ośrodku towarzysząc swoim Opiekunom jest czasem mile spędzonym, a Kącik Malucha stał się miejscem jeszcze bardziej przyjaznym dzieciom. Ponadto w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli został uruchomiony przewijak dla niemowląt i dzieci. Nowe udogodnienie powstało z myślą o komforcie i potrzebach rodziców z małymi dziećmi, którzy korzystają z usług Ośrodka. To kolejny krok w kierunku tworzenia bardziej przyjaznej i dostępnej przestrzeni dla wszystkich mieszkańców. Wsparcie finansowe i powstanie tego miejsca zawdzięczamy również naszym darczyńcom.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy od marca 2022 r. pracownicy socjalni zespołu ds. pomocy rodzinie objęli nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych ustanawianych przez Sąd. Od marca 2022 roku do grudnia 2024 r. było to łącznie 33 opiekunów i 37 dzieci. W 2025 r. pracą socjalną i nadzorem objętych było 5 opiekunów i 6 dzieci z rodzin ukraińskich. Systematycznie podejmowana była również praca socjalna w dwóch rodzinach ukraińskich z uwagi na bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i demoralizację dzieci.

W ramach pracy Zespołu udzielano również konsultacji w sprawach rodzinnych osobom nie będącym klientami Ośrodka. Były to głównie sprawy związane z opieką nad dziećmi.

Dnia 15 lutego 2024 r. weszła w życie tzw. ustawa Kamilka, czyli nowelizacja szeregu ustaw dotyczących ochrony małoletnich osób, które stały się ofiarami przemocy. Ta nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nałożyła obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich dotyczących takich obszarów jak wychowanie, edukacja, wypoczynek, leczenie, świadczenie porad psychologicznych, rozwój duchowy, uprawianie sportu lub realizacja innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi. W wyniku tej nowelizacji, w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, został dodany rozdział 4b – Standardy ochrony małoletnich. Zobowiązane podmioty miały czas na zrealizowanie tego obowiązku do 15 sierpnia 2024 r. W MOPS Stalowa Wola wprowadzono Standardy ochrony małoletnich Zarządzeniem Nr 37/2024 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli z dnia 22 lipca 2024 r. W 2025 r. odnotowaliśmy w ramach standardów

1 zgłoszenie ze Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „Tęcza”, które dotyczyło podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie ukraińskiej wobec dziecka.

4.2. Wsparcie asystenta rodziny.

Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest w szczególności do rodzin, u których występują trudności w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej lub których dzieci przebywają w pieczy zastępczej a istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej jak również z kobietami, które oczekują na narodziny dziecka i chcą przygotować się do pełnienia roli matki.

Wspieranie rodziny w ramach asystentury rodziny jest procesem długofalowym i złożonym, wymaga od członków rodziny gotowości do wdrażania zmian i ich zaangażowania. Podstawowym zadaniem asystentów rodziny jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych, podniesienie ich umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, wychowawczych, zdrowotnych, a w konsekwencji osiągnięcie przez rodzinę takiego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, który pozwala jej, na samodzielne funkcjonowanie i wychowywanie dzieci. Do zadań asystentów rodziny należy również rzecznictwo, a więc towarzyszenie wspieranej rodzinie w trudnych sprawach w placówkach oświatowych, instytucjach, sądzie.

W ramach podejmowanych działań z rodzinami i na ich rzecz w 2025 r. asystenci realizowali liczne zadania jak: udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji bytowej i mieszkaniowej – uzyskiwanie należnych świadczeń, uczestniczenie w spotkaniach z Radnymi, w związku z ubieganiem się o przydział lokalu socjalnego lub komunalnego, pomoc w zakresie aktywizacji zawodowej, w zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego – edukacja w zakresie utrzymania porządku i czystości, planowania dnia, podziału obowiązków, w zakresie dbania o zdrowie członków rodziny – motywowanie i ukierunkowywanie w zakresie diagnozowania i leczenia, higieny, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, monitorowanie sytuacji szkolnej dzieci oraz motywowanie rodziców do aktywnego uczestnictwa w ich życiu szkolnym, udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, pomoc w budowaniu prawidłowych relacji między członkami rodziny oraz w środowisku lokalnym.

W 2025 roku 3 asystentów rodziny świadczyło **wsparcie dla 40 rodzin** przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W rodzinach tych było 84 dzieci. W roku sprawozdawczym usługę asystenta rodziny przyznano 14 rodzinom. O wsparcie usługą asystenta rodziny zwracały się zmotywowane przez pracowników socjalnych i kuratorów sądowych. Zobowiązanych przez Sąd do współpracy z asystentem było 2 rodziny. Średnia długość pracy asystenta z rodziną wynosiła 20 miesięcy. Z uwagi na zaniedbania wobec dzieci w 9 rodzinach była prowadzona Procedura „NK”.

Realizując plan pomocy rodzinie asystenci rodziny ściśle współpracowali z pracownikami socjalnymi Zespołu ds. pomocy rodzinie, podejmowali współpracę z przedstawicielami instytucji niezbędnych w realizacji działań na rzecz dziecka i rodziny. Uczestniczyli w grupach diagnostyczno - pomocowych w ramach procedury „NK”, w zespołach oceny sytuacji dziecka w PCPR, szkołach, zespołach re kwalifikacyjnych w placówkach socjalizacyjnych i placówce interwencyjnej dla dzieci i młodzieży prowadzonej przez stowarzyszenie Opieki nad dziećmi „Oratorium”.

W rodzinach, w których asystę zakończono z uwagi na zrealizowane cele prowadzony był przez pracowników socjalnych i asystentów trwający 3 miesiące monitoring sytuacji w rodzinie, którego celem jest utrwalanie nabytych przez członków rodziny umiejętności.

W roku sprawozdawczym praca asystentów została zakończona w 14 rodzinach, w tym: w wyniku zrealizowanych celów w 2 rodzinach, z uwagi na rezygnację z asysty lub brak współdziałania w realizacji planu pomocy w trakcie prowadzonych działań u 5 rodzin, na brak efektów w 7 rodzinach. Rezygnacja rodziny ze współpracy z asystentem była związana ze zmianą miejsca zamieszkania, oporem rodziny do wprowadzania koniecznych zmian w funkcjonowaniu rodziny oraz dokonywaniem wyboru nadzoru kuratorskiego w rodzinie zamiast pracy asystenta i pracownika socjalnego lub zerwaniem współpracy z asystentem i pracownikiem socjalnym.

4.3. System pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat, na podstawie orzeczenia sądu, organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej lub instytucjonalnej w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Natomiast gmina, z której dziecko jest umieszczone w pieczy zastępczej, ma obowiązek współuczestniczyć w kosztach jego utrzymania w następujących proporcjach:

- 1) w pierwszym roku pobytu 10% kosztu pobytu,
- 2) w drugim roku pobytu 30% kosztu,
- 3) w trzecim roku i każdym następnym 50% kosztów pobytu.

W 2025 roku łącznie w pieczy zastępczej przebywało **80 dzieci**. W ciągu roku sprawozdawczego 1 dziecko niepełnoletnie powróciło do rodziny biologicznej, 5 dzieci zostało adoptowanych, 3 dzieci usamodzielniało się po osiągnięciu pełnoletności.

Na koniec miesiąca grudnia 2025 roku w pieczy zastępczej pozostawało 71 dzieci z 47 rodzin.

Łączne wydatki poniesione przez MOPS w ramach budżetu gminy za okres od stycznia do listopada 2025 roku (oraz za miesiąc grudzień 2024r.) wyniosły 1 993 804,89 zł (kwota należna za m-c grudzień 2025 w wysokości 176 998,10 zł na podstawie faktury z m-ca stycznia 2026 r. została uregulowana w roku 2026). Poniesione wydatki na dzieci skierowane do poszczególnych placówek i rodzin zastępczych przedstawia tabela nr 11.

TABELA NR 11 **KOSZT POBYTU DZIECI SKIEROWANYCH DO PIECZY ZASTĘPCZEJ**

NAZWA PIECZY ZASTĘPCZEJ	MIESIĘCZNY KOSZT POBYTU W PIECZY ZASTĘPCZEJ W ZŁ	LICZBA DZIECI				ŁĄCZNY KOSZT POBYTU DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ W ZŁ
		ogółem w skali roku	wg udziału %			
			10%	30%	50%	
Dom Dziecka w Stalowej Woli ul. Podleśna	10 500,00	13	1	1	11	690 638,09
Dom Dziecka „Ochronka” im. Św. Brata Alberta i im. Św. Jana Pawła II	9 450,00	24	3	11	10	822 856,74
Placówka Interwencyjna dla Dzieci i Młodzieży przy ZKOO „Oratorium”	9 450,00	2	1	1	0	16 416,00

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze poza powiatem	(średni koszt pobytu) 8 039,46	7	2	1	4	198 295,28
Rodziny Zastępcze : liczba dzieci/liczba rodzin	wg ustawy	36/22	9	4	23	265 598,78
łącznie liczba dzieci w pieczy zastępczej	X	82*	16	18	48	1 993 804,89

*w 2025 r. w stosunku do 2 dzieci zmieniła się forma pieczy: 1 dziecko przebywające w rodzinie zastępczej zostało umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej poza Powiatem, 1 dziecko po opuszczeniu Placówki powróciło do domu rodzinnego, po czym w tym samym roku zostało umieszczone w rodzinie zastępczej.

4.4. Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego - Świetlica „Tęcza”.

W strukturach MOPS funkcjonuje Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego - Świetlica „Tęcza” usytuowana przy Al. Jana Pawła II 5 (45 miejsc statutowych) oraz jej Filia przy ul. ks. Jerzego Popiełuszki 4 (30 miejsc statutowych). Placówki te świadczą pomoc rodzinie w opiece i wychowywaniu dzieci w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Świetlica „Tęcza” w trakcie roku szkolnego czynna jest przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7.00 do 17.00, natomiast jej Filia w godzinach od 9.00 – 18.00.

Działania Świetlicy skierowane są głównie do dzieci w wieku od 6 do 15 lat, wywodzących się z rodzin z problemami społecznymi (alkoholizm, przemoc domowa, bezrobocie, ubóstwo, przewlekłe choroby w rodzinie, niewydolność lub bezradność wychowawcza), w tym do dzieci z zaburzeniami w zachowaniu, zaburzeniami emocjonalnymi, parcjalnymi i opóźnieniami rozwojowymi, jak również z rodzin prawidłowo funkcjonujących w lokalnym środowisku. Do Świetlicy uczęszczają także dzieci z rodzin niepełnych, wielodzietnych, adopcyjnych i zrekonstruowanych, a także dzieci cudzoziemców. Pobyt dzieci w Świetlicy jest nieodpłatny i odbywa się za zgodą ich bezpośrednich opiekunów.

Z uwagi na specyfikę placówki prowadzone są podstawowe formy działalności tj.: opiekuńczo-socjalna, edukacyjno-rozwojowa i profilaktyczno-wychowawcza oraz z uwagi na jej specjalistyczny charakter działania profilaktyczno-terapeutyczne, realizowane niejednokrotnie w ramach własnych autorskich programów opracowanych przez wychowawców i opiekunów wyposażonych w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. W większości rodzin objętych wsparciem Świetlicy „Tęcza” i jej filii występuje kumulacja problemów, o których posiadanie wiedzy przez pracowników placówek jest istotne aby prawidłowo zdiagnozować sytuację, w jakiej znajduje się wychowanek. Do tego celu służy dokumentacja: karty indywidualne dzieci, karty informacyjne o dziecku, dokumentacja specjalistyczna oraz wywiady szkolne i rodzinne, wypełniane przez wychowawców i psychologa na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego z rodzicem, wychowawcą klasy, pracownikiem socjalnym, kuratorem. Na jej podstawie ustalany jest plan pracy z dzieckiem oraz zasady współpracy jego z rodzicem/opiekunem.

Każdy wychowawca opiekuje się grupą dzieci, która liczy 10 - 15 osób. Ponadto każdy wychowawca prowadzi zajęcia według utworzonych przez siebie programów.

W roku sprawozdawczym z zajęć świetlicowych w obu placówkach Świetlicy „Tęcza” skorzystało **łącznie – 240 dzieci z 195 rodzin**, z czego w placówce przy Al. Jana Pawła II - 117 dzieci a w filii świetlicy – 123 dzieci. Charakterystykę rodzin dzieci uczęszczających do obu placówek przedstawia tabela Nr 12 (str. 42).

W Świetlicy w 2025 r. zorganizowane zostały dni okolicznościowe m.in, spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka, Bożonarodzeniowe, jesienne i Wielkanocne warsztaty rodzinne, Śniadanie

Wielkanocne, Dzień Dziecka, Piknik z okazji Dnia Rodziny, Dzień Chłopaka, Dzień Papieski, obchody Dnia Niepodległości, zabawa Andrzejkowa, spotkanie świąteczne dla rodzin w SDK, spotkanie wigilijne dla uczestników. Stałym punktem działalności Świetlicy są spotkania społeczności świetlicowej. Spotkania Społeczności służą wspólnemu podejmowaniu decyzji dotyczącej ich członków, ustalenia zasad i reguł, które obowiązują w Świetlicy, rozwiązywania problemów osobistych i grupowych. Program jest adresowany do wszystkich dzieci uczęszczających do świetlicy. Społeczność jest tworzona przez wszystkich wychowawców i wychowanków. Stałym elementem społeczności była „metoda rządu”. Wychowawcy dzielą się swoją „władzą” z wychowankami wybranymi przez grupę w demokratycznych wyborach. Kadencja rządu trwa 1 tydzień. Jest to czas, w którym wybrani liderzy (szefowie i v-ce szefowie) sprawują władzę w społeczności. W okresie sprawozdawczym w spotkaniach społeczności, w których brało udział 45 dzieci w placówce macierzystej i 30 dzieci w Filii odbywały się 1 raz w tygodniu.

Wychowawcy starają się integrować rodziny, dlatego na rozpoczęcie roku szkolnego zorganizowany został piknik rodzinny w ramach którego odbyło się zebranie z rodzicami, wspólne grillowanie, występy artystyczne, wymiana używanych ubrań i zabawek oraz wspólna integracyjna zabawa.

Świetlica promuje zachowania prozdrowotne, dlatego w roku 2025 zorganizowano rodzinne spotkanie z dietetykiem w ramach którego dzieci wraz z rodzicami mogły przygotować bezcukrowe jogurty oraz bezpłatnie wykonać sobie analizę składu ciała. W roku szkolnym organizowane są różne konkursy m.in.: plastyczne, konkursy wiedzy tematycznej, konkursy tabliczki mnożenia, kaligrafii.

Świetlica stara się nawiązywać współpracę z lokalnymi placówkami i instytucjami. W roku sprawozdawczym uczestnicy projektu „Organizowanie Społeczności Lokalnej” wzięli udział w organizowanych warsztatach ekologicznych, rodzinnych warsztatach świątecznych oraz w zajęciach z lasoterapii.

W ciągu roku szkolnego 2024/2025 diagnozą logopedyczną objęto 22 dzieci uczęszczających do SPWD Świetlicy "Tęcza" oraz kolejnych 5 w roku szkolnym 2025/2026. Diagnoza obejmowała m.in.:

- ocenę rozwoju mowy i języka,
- ocenę artykulacji,
- ocenę sprawności aparatu artykulacyjnego,
- ocenę funkcji słuchowych i oddechowych,
- analizę komunikacji werbalnej i niewerbalnej.

Na podstawie przeprowadzonych badań wyłoniono dzieci wymagające objęcia systematyczną terapią logopedyczną. W ciągu roku szkolnego przeprowadzono łącznie 41,5 godziny zajęć logopedycznych. Zajęcia odbywały się regularnie, zgodnie z ustalonym harmonogramem pracy świetlicy oraz indywidualnymi potrzebami dzieci.

Prowadzone zajęcia logopedyczne przyczyniły się do poprawy funkcjonowania komunikacyjnego dzieci uczęszczających do świetlicy socjoterapeutycznej. Zasadne jest kontynuowanie terapii logopedycznej w kolejnym roku, ze szczególnym uwzględnieniem:

- wczesnej diagnozy logopedycznej,
- systematyczności zajęć terapeutycznych,
- dalszej współpracy z rodzicami/opiekunami,
- łączenia oddziaływań logopedycznych z działaniami socjoterapeutycznymi.

W Świetlicy prowadzone są także działania o charakterze opiekuńczo- socjalnym:

- 1) pomoc socjalna,

- dożywianie (dzieci korzystają codziennie z bezpłatnych obiadów, sporządzają wraz z wychowawcami podwieczorki, sałatki, soki, kanapki, ciasta i desery w ramach programu zajęć „Mały kuchcik” i „Tęczowa smakoterapia”),
 - pomoc finansowa dla rodzin, które spełniają kryteria pomocy społecznej,
 - pomoc asystentów rodzin,
 - dbanie o higienę,
 - pomoc odzieżowa,
- 2) zapewnienie opieki przed i po zakończeniu zajęć szkolnych, a także w dniach wolnych od zajęć szkolnych (ferie zimowe, ferie świąteczne, dni rekolekcyjne, wakacje),
 - 3) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa,

Prowadzone są także działania o charakterze edukacyjno – rozwojowym:

- 1) pomoc w nauce,
- 2) pomoc w odrabianiu lekcji, nadrabianiu zaległości i braków edukacyjnych,
- 3) rozwijanie umiejętności społecznych,
- 4) rozwijanie pasji i zainteresowań,
- 5) nauka radzenia sobie ze stresem,
- 6) kształtowanie pozytywnych emocji,

Ogromny zakres działań stanowią działania o charakterze profilaktyczno – wychowawczym min. organizacja czasu wolnego poprzez różnego rodzaju zajęcia tematyczne, komputerowe, rekreacyjne.

W obu placówkach pracują psycholodzy, którzy oprócz prowadzenia zajęć grupowych i indywidualnych dla dzieci i rodziców, wykonują także szereg innych działań związanych z charakterem pracy na tym stanowisku.

Stałym punktem w programie Świetlicy są dni otwarte podczas których promowana jest placówka, organizując dla dzieci ze stalowowolskich szkół zajęcia animacyjne i ruchowe. W roku 2025 Placówka gościła dzieci z pierwszych klas ze szkoły podstawowej nr 3 oraz dzieci z klasy drugiej ze szkoły nr 7. Oprócz tego zorganizowano warsztaty rękodzielnicze dla uczestników projektu „Organizowanie Społeczności Lokalnej” oraz wspólnie z grupą rodzin z MOPS zorganizowano pomoc rzeczową w formie paczek świątecznych dla 5 rodzin, do których wolontariusze osobiście zanieśli zakupione przez siebie upominki.

4.5. Wypoczynek letni i zimowy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli, od wielu lat współpracuje z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie w kwestii organizowania wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin najuboższych, zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2025 roku z wyjazdu na wypoczynek letni w Młynniku powiat mrągowski (woj. warmińsko – mazurskie) skorzystało 14 dzieci.

Ofertę zapewnienia wypoczynku letniego oferowała również Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego „Tęcza” i jej filia. W ramach „Tęczowych wakacji 2025” organizowanych przez placówkę macierzystą, w których wzięło udział 86 dzieci, w ramach zajęć zorganizowano m.in.: spotkanie z policjantem i pracownikiem Sanepidu nt. „Bezpiecznych wakacji”, spotkanie ze strażakami PSP – nt. „Pierwsza pomoc”, jednodniowe wycieczki do Chęcin, gdzie dzieci zwiedziły Jaskinię „Raj” i odpoczywały na basenach termalnych, całodniowa wycieczka do Parku Rozrywki Energylandia, całodniowa wycieczka do Alwerni, gdzie dzieci zwiedzały interaktywną wystawę o Harrym Potterze i brały udział w warsztatach z tworzenia eliksirów. Odbyły także wycieczkę pociągiem do Łańcuta, gdzie zwiedziły zamek, wozownię i wszystkie atrakcje tego miasta. Dwukrotnie skorzystały z plażowania w Ulanowie, połączonego z nauką jazdy konnej w tamtejszej stadninie. Odbyły także warsztaty

garncarskie w Zagrodzie Garncarskiej w Łążku, połączone z ogniskiem i pieczeniem kiełbasek. Były także wyjścia na basen, dyskoteki, warsztaty kulinarne w restauracji „Stalowe noże”, olimpiada sportowa na Błoniach, wyjście na lody i do parku linowego, konkursy „Mam Talent”, „Familiada” i „ Jaka to melodia”, „Kalambury”, wyjścia do kina Wrzos i Helios , wyjście do Parku Jordanowskiego. Oprócz tego zajęcia plastyczne, sportowe, sensoryczne, muzyczne, gry i zabawy świetlicowe.

W „Tęczowych wakacjach 2025” organizowanych przez filię wzięło udział 82 dzieci. W ramach zajęć zorganizowano m.in.: spotkanie z policjantem i pracownikiem Sanepidu nt. „Bezpiecznych wakacji”, spotkanie ze strażakami PSP – nt. „Pierwsza pomoc”, jednodniowe wycieczki do Parków Rozrywki w Bałtowie i Trojanowie, warsztaty rękodzielnicze w Łążku Garncarskim ,wycieczkę do Sandomierza, wyjścia na basen, dyskoteki, warsztaty kulinarne w restauracji „Stalowe noże”, olimpiadę sportową na błoniach, wyjście na lody i do parku linowego, konkursy „Mam Talent”, „Familiada” i „ Jaka to melodia”, „Kalambury”, wyjścia do kina Wrzos i Helios , wyjście do Parku Jordanowskiego, wycieczkę na Ciemny Kąt, warsztaty kreatywne w Rozwadowie. Oprócz tego zajęcia plastyczne, sportowe, sensoryczne, muzyczne, gry i zabawy świetlicowe.

Dzięki współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli z Polskim Czerwonym Krzyżem 2 dzieci wzięło udział w wypoczynku zimowym zorganizowanym w Zakopanem. W ramach zajęć feryjnych w Świetlicy „Tęcza” odbywały się zajęcia według planu rocznego. Ponadto udało się zorganizować: wyjścia na lodowisko, wycieczkę pieszą na Ciemny Kąt oraz integracyjne ognisko z pieczeniem kiełbasek, wyjście do kina Helios, do kina Wrzos, gry i zabawy, konkursy „Jaka to melodia”, „Kocham Cię Polsko”. Liderzy zorganizowali kalambury, dyskotekę, konkursy gry „FIFA”, konkursy bilardowe i gry w darta. Odbyły się także dwie wycieczki. W pierwszym tygodniu ferii była to wycieczka do Kielc, gdzie dzieci skorzystały pobytu na basenach termalnych Binkowski Resort oraz uczestniczyły w warsztatach edukacyjnych, na których robiły eksperymenty chemiczne w laboratorium oraz wykonały samodzielnie maść majerankową oraz sól do kąpieli i zwiedziły Centrum nauki „Leonardo da Vinci”. W drugim tygodniu wyjazd odbył się do Rzeszowa, gdzie dzieci obejrzały spektakl „Zaginiony świat” w Teatrze Maska oraz obejrzały wystawę interaktywną „Technolandia”, gdzie poznały konstrukcję i zasady działania nowoczesnych robotów oraz bawiły się we Fly Parku.

Filia SPWD Świetlicy „Tęcza” zorganizowała ferie zimowe dla 43 dzieci. W ramach zajęć zorganizowano: wyjścia na lodowisko, wycieczkę na Ciemny Kąt, wyjście do kina Helios, spotkanie z policjantem nt. „Bezpiecznych ferii”, olimpiadę sportową, teleturnieje „Familiada”, „Jaka to melodia”, zajęcia plastyczne, wyjście na błonia stalowowolskie- gry terenowe , konkurs „Mam Talent”, bal karnawałowy, warsztaty kulinarne, plastyczne, wycieczkę do Rzeszowa do Teatru „Maska” oraz Centrum Nauki Łukasiewicza.

Wakacyjne i feryjne działania na rzecz dzieci prowadzone były również w ramach działalności pracowników socjalnych ds. organizowania społeczności lokalnej.¹

¹ Szczegółowy opis znajduje się w rozdział VIII Inne działania podejmowane przez MOPS - podrozdział 8.1.1 i 8.1.2

TABELA NR 12 CHARAKTERYSTYKA RODZIN DZIECI UCZĘSZCZAJĄCYCH DO ŚWIETLICY TĘCZA I JEJ FILII W 2025 R.

WIEK	LICZBA DZIECI	LICZBA RODZIN	PŁEĆ		TYP RODZINY				CZASOKRES PRZEBYWANIA W ŚWIETLICY				PROBLEM ALKOHOLOWY ZDIAGNOZOWANY U:			BEZROBOCIE W RODZINIE U:			NIEPELNO SPRAWNOŚĆ		PRZEMOC		SAMOTNE MACIERZYŃSTWO	
			Ch	Dz	Pelna	Niepelna	o liczbie dzieci do 3	o liczbie dzieci pow.3	do 1 roku	do 2 lat	do 3 lat	pow3 lat	ojca	matki	obydwójga rodziców	1 os.	2 os.	pow 2 os.	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin
6-8 lat	48	45	26	22	38	10	38	10	32	16	0	0	2	2	0	10	0	0	2	2	1	1	9	8
9-13 lat	180	138	57	123	134	46	144	36	46	68	48	18	4	7	0	30	0	0	24	30	8	6	45	36
14-17 lat	12	12	6	6	7	5	6	6	2	2	3	5	1	2	0	5	0	0	5	5	0	0	5	5
ogółem	240	195	89	151	179	61	188	52	80	86	51	23	7	11	0	45	0	0	31	37	9	7	59	49

IV. AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH

Utrata pracy to krytyczne wydarzenie życiowe, wywołujące szok, gniew i smutek podobne do żałoby. Skutkuje pogorszeniem sytuacji finansowej, spadkiem poczucia własnej wartości, stresem, a w dłuższej perspektywie – ryzykiem depresji, izolacji społecznej oraz problemami zdrowotnymi. Osoby bezrobotne tracące prawo do zasiłku i osoby, które po zarejestrowaniu jako osoby bezrobotne nie nabyły prawa do tego świadczenia, często stają się klientami systemu pomocy społecznej. Zauważalnym problemem jest ich długotrwałe oddalenie od rynku pracy spowodowane niekorzystnymi czynnikami takimi jak: długi czas pozostawania bez pracy, brak lub krótkotrwałe doświadczenie zawodowe, niski poziom kwalifikacji i umiejętności zawodowych jak również niska gotowość do podjęcia działań na rzecz zmiany swojej sytuacji życiowej i zawodowej.

Aktywizacja zawodowa oraz wsparcie dla osób bezrobotnych regulowane są w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia oraz realizowane przez wyspecjalizowane służby zatrudnienia natomiast pomoc społeczna pełni rolę uzupełniającą.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli oprócz przyznawania i wypłacania świadczeń w formie pieniężnej nieustannie podejmuje działania mające na celu wspieranie osób pozostających bez pracy. Szczególną rolę w tym zakresie pełni Klub Integracji Społecznej. Jest to miejsce, w którym osoby zagrożone wykluczeniem społecznym mogą otrzymać pomoc w odbudowaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych. KIS działa na rzecz integracji osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych, pomaga samoorganizować się w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej.

W 2025 roku w Klubie Integracji Społecznej prowadzona, podobnie jak w latach ubiegłych, praca socjalna ukierunkowana była przede wszystkim na aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy korzystających ze wsparcia tuż. MOPS-u.

5.1. Klub Integracji Społecznej.

Klub Integracji Społecznej (KIS) umocowany jest w strukturze organizacyjnej MOPS jako sekcja Działu Pomocy Środowiskowej i Integracji Społecznej. Głównym celem Klubu jest reintegracja społeczna i zawodowa osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu ze względu na swoją sytuację życiową uniemożliwiającą lub ograniczającą uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Uczestnicy KIS to głównie osoby bezrobotne lub niepracujące nie zarejestrowane w urzędzie pracy z różnymi problemami m.in. uzależnieniem, przemocą domową, bezdomnością oraz po opuszczeniu zakładu karnego.

Podstawowym warunkiem uczestnictwa w Klubie Integracji Społecznej jest realizacja kontraktu socjalnego. W ramach działań Klubu prowadzone są różne bloki mające na celu reintegrację społeczną i zawodową:

- edukacja i psychoedukacja,
- poradnictwo specjalistyczne,
- samokształcenie i samopomoc,
- spędzanie czasu wolnego,

realizowane między innymi we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Stalowej Woli i Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Rzeszowie – Filia w Tarnobrzegu i Centrum Kształcenia Ustawicznego w Stalowej Woli. Zawiązano również współpracę z fundacją „Stalovianum”, która przeprowadziła prelekcje mające na celu budowanie tożsamości mieszkańców Stalowej Woli.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników KIS w szczególności polegała na:

- diagnozowaniu sytuacji osobistej, rodzinnej, zdrowotnej oraz zawodowej osób i rodzin, w których dominuje problem bezrobocia z wykorzystaniem standardów metodycznego postępowania w pracy socjalnej tj. kwestionariusza informacyjnego dotyczącego osoby bezrobotnej, wywiadu z osobą pozostającą bez pracy, ankiety aktywności na rynku pracy, ankiety umiejętności poszukiwania pracy,
- realizacji kontraktów socjalnych z osobami bezrobotnymi oraz pozostającymi bez zatrudnienia,
- motywowaniu do podnoszenia kwalifikacji, dalszej nauki lub przekwalifikowania zawodowego – pomocy w uzyskaniu dostępu do różnego rodzaju szkoleń (w tym celu pracownicy KIS kierowali osoby bezrobotne do programów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy (PUP) i podmioty zewnętrzne – rozpowszechniali informację na temat aktualnych projektów i programów specjalnych),
- pomocy w nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy, zasobów i ograniczeń własnych i rynku pracy oraz możliwości uczestnictwa w grupowych zajęciach aktywizujących w ramach programu oferowanego przez Klub Integracji Społecznej,
- przygotowaniu osób bezrobotnych do aktywnego uczestnictwa w życiu zawodowym i w życiu społeczności lokalnej poprzez kształtowanie w nich odpowiednich postaw,
- udostępnianiu aktualnych propozycji pracy, staży i praktyk zawodowych oferowanych przez PUP w Stalowej Woli, pomocy w docieraniu do potencjalnych pracodawców i odpowiedniego weryfikowania ofert,
- ustalaniu możliwości i szans zatrudnienia na istniejącym rynku pracy i wsparciu bezrobotnego oraz jego rodziny w sytuacji pozostawania bez pracy,
- współpracy z instytucjami działającymi na rzecz pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym zatrudnienia min. PUP, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej i innymi w zależności od współwystępujących problemów,
- inicjowaniu działań aktywizacyjnych na rzecz osób bezrobotnych (wspólnych klientów) w partnerstwie MOPS / PUP,
- zapewnieniu dostępu do poradnictwa specjalistycznego, prawnego oraz psychologicznego,
- zapewnieniu odpowiednich form pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom i osobom wymagających tej pomocy.

Podejmowane były również działania w kierunku rozwiązywania współistniejących problemów w rodzinach osób bezrobotnych, które dotyczą między innymi:

- trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w wyniku występujących u członków rodziny uzależnień, głównie od alkoholu,
- problemów opiekuńczo – wychowawczych,
- niepełnosprawności oraz długotrwałej choroby,
- przemocy,
- niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i racjonalnego gospodarowania posiadanym budżetem, itp.

w oparciu o współpracę z III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego, Komendą Powiatową Policji, placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi itp.

W 2025 roku w Klubie Integracji Społecznej uczestniczyło łącznie **42 osoby** (w tym 23 kobiety i 19 mężczyzn), w ramach trzech edycji:

- pierwsza edycja rozpoczęła się 31 grudnia 2024 r. a zakończyła 31 marca 2025 r.
- druga edycja trwała od 2 czerwca do 30 września 2025 r.
- ostatnia edycja Klubu rozpoczęła się 1 grudnia 2025 r. a zakończy 31 marca 2026 r.

Pracownik socjalny w 2025 roku zawarł w ramach KIS **42 kontrakty socjalne z 42 osobami**.

Edycje Klubu Integracji Społecznej realizowane w 2025 roku skierowane były do mieszkańców Gminy Stalowa Wola pozostających bez pracy, w tym w szczególności korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Zajęcia w ramach Klubu odbywały się średnio dwa razy w tygodniu w sali konferencyjnej w budynku MOPS. Uczestnicy realizowali program szkoleniowy w wymiarze 65 do 73 godzin - uczestniczyli w warsztatach z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, warsztatach psychoedukacyjnych, spotkaniach edukacyjnych dotyczących wolontariatu, bezpieczeństwa, przemocy oraz efektywnie spędzali wspólnie czas. Spotkania indywidualne (poradnictwo, doradztwo zawodowe) prowadzone były zgodnie z potrzebami uczestników.

Metody pracy w Klubie Integracji Społecznej to: praca w grupach, podgrupach, indywidualna, dyskusje, mini wykłady, projekcje filmów, zbieranie informacji za pomocą kwestionariuszy i ankiet, analizowanie, refleksje, „burza mózgów”, odgrywanie scenek i ćwiczenia.

Oprócz warsztatów i szkoleń w Klubie Integracji Społecznej w 2025 roku odbyły się także spotkania konsultacyjne z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Stalowej Woli na temat bezpieczeństwa oraz konsekwencji związanych z nadużywaniem alkoholu czy przemocą domową. Poruszano również kwestie dotyczące mowy nienawiści i zachowań agresywnych oraz nadużyć wobec osób starszych i słabszych. Uczestnicy KIS mieli również możliwość udziału w spotkaniu edukacyjnym z Zastępcą Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczącym problemu przemocy w rodzinie. Łącznie działaniami KIS we wszystkich edycjach 2025 roku objętych zostało 42 osoby a 13 z nich kontynuuje udział w KIS do 31 marca 2026 roku.

W 2025 roku uchylona została ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku. Na jej podstawie co roku do 2024 r. realizowany był Program Aktywizacja i Integracja obejmujący działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób bezrobotnych, które realizowane były przez powiatowe urzędy pracy (PUP) we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej. W nowej ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która weszła w życie w 2025 r. nie został ujęty zapis dotyczący dalszej realizacji tego programu dlatego też w zamian zaplanowana i zrealizowana została dodatkowa edycja Klubu Integracji Społecznej.

Udział w szkoleniach i warsztatach mających na celu zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych uczestników Klubu Integracji Społecznej, motywowanie i wspieranie przez pracownika socjalnego i koordynatora KIS w poszukiwaniu i weryfikowaniu przez nich ofert pracy oraz podtrzymywaniu gotowości do podjęcia zatrudnienia przyniosły pozytywne rezultaty. Jeszcze w trakcie trwania zajęć jedna z uczestniczek podjęła pracę na podstawie umowy - jako pakowacz w zakładzie produkcyjnym a druga została skierowana na staż jako sprzedawca w sklepie spożywczym. Bezpośrednio po zakończeniu edycji kolejne dwie uczestniczki zostały zatrudnione jako sprzątaczkі w zakładzie pracy chronionej. Natomiast 6 uczestników KIS-u realizowało prace społecznie użyteczne jako pracownicy gospodarczy w tut. Ośrodku, Domu Pomocy Społecznej w Stalowej Woli, Rozwadowskim Klubie Seniora oraz filii Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „Tęcza” Należy podkreślić, że głównym celem Klubu Integracji Społecznej nie jest podjęcie zatrudnienia przez jego uczestników. Jest to wartość dodana wynikająca z uczestnictwa w KIS oraz działań ukierunkowanych na przygotowanie osób pozostających poza rynkiem pracy do zmiany swojej postawy

i aktywności w poszukiwaniu pracy z wykorzystaniem dostępnych narzędzi ze strony Powiatowego Urzędu Pracy i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

Poniższe tabele przedstawiają analizę występujących dysfunkcji w rodzinach uczestników KIS oraz aktywność zawodową uczestników w trakcie i po zakończeniu programu KIS

TABELA NR 13 PRZESŁANKI KORZYSTANIA Z POMOCY WYSTĘPUJĄCE W RODZINACH UCZESTNIKÓW KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

PRZESŁANKI KORZYSTANIA Z POMOCY	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY	RAZEM
Bezrobocie	15	17	32
Ubóstwo	19	21	40
Uzależnienie i współuzależnienie	8	4	12
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	0	6	6
Niepełnosprawność	6	8	14
Przewlekła choroba	9	7	16
Przemoc	0	1	1
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po puszczeniu zakładu karnego	1	0	1
Bezdomność	6	0	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0
Rodzina niepełna	0	4	4

TABELA NR 14 AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA UCZESTNIKÓW KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

PODZIAŁ OSÓB, ZE WZGLĘDU NA RODZAJ AKTYWNOŚCI	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY
Liczba osób, które podjęły aktywność zawodową w czasie trwania programu Klubu Integracji Społecznej	0	2
Liczba osób, które, podjęły aktywność zawodową po zakończeniu działań Klubu Integracji Społecznej	0	2
Liczba osób, które po zakończeniu działań Klubu Integracji Społecznej zostały skierowane do prac społecznie użytecznych w 2025 roku	6	0
Liczba osób, które po zakończeniu działań Klubu Integracji Społecznej zostały skierowane do prac społecznie użytecznych w PAI w 2025 roku	0	0
Liczba osób, które nie podjęły aktywności zawodowej z uwagi na problemy zdrowotne, które nie pozwoliły na podjęcie jakiegokolwiek pracy	0	1
Liczba osób, które nie podjęły aktywności zawodowej z uwagi na wielodzietność i samotne rodzicielstwo	0	0
Liczba osób, które nie podjęły aktywności zawodowej z uwagi na fakt, że podejmują prace dorywcze (nie szukają legalnego źródła dochodu)	0	0
Liczba osób, które nie podjęły aktywności zawodowej z uwagi na niechęć do podjęcia jakiegokolwiek pracy	0	0
Liczba osób, które kontynuują działania w ramach KIS w 2026 roku	7	6

5.2 Prace społecznie użyteczne.

W okresie od **1 kwietnia do 30 listopada 2025 roku** w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli realizowane były po raz jedenasty prace społecznie użyteczne w których udział wzięły ogółem **22 osoby** (10 kobiet i 12 mężczyzn) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli jako bezrobotne bez prawa do zasiłku, jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez osoby bezrobotne na skutek skierowania przez Starostę, organizowane przez Gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Na wniosek Gminy Starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na

terenie gminy, w której zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w ciągu tygodnia. Do wykonywania prac społecznie użytecznych mogą być kierowane również osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywało się na podstawie Porozumienia nr 2/2025 z dnia 5 marca 2025 roku zawartego między Powiatem Stalowowolskim - Starostą Stalowowolskim a Gminą Stalowa Wola na rzecz, której prace społecznie użyteczne były wykonywane. Organizacja prac społecznie użytecznych w MOPS w Stalowej Woli odbywała się zgodnie z Zarządzeniem Nr 51/2018 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli z dnia 28 sierpnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu realizacji prac społecznie użytecznych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

Do prac społecznie użytecznych od 1 kwietnia 2025 roku na wniosek Gminy Stalowa Wola zostało skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Stalowej Woli 19 osób. Skierowania otrzymało 10 kobiet i 9 mężczyzn z terenu Stalowej Woli zarejestrowanych w PUP i jednocześnie objętych pomocą ze strony MOPS.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli prace społecznie użyteczne były realizowane w okresie od 1 kwietnia do 30 listopada 2025 roku w: Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego Świetlicy „TĘCZA” przy MOPS, Filii Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „TĘCZA”, Dziale Administracyjno – Gospodarczym MOPS, Warsztacie Terapii Zajęciowej przy MOPS, Rozwadowskim Klubie Seniora w Stalowej Woli, Dziennym Domu Senior + w Stalowej Woli jak również w Domu Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

Prace społecznie użyteczne realizowane były w dni robocze tygodnia tj. od poniedziałku do piątku w godzinach pracy MOPS. W ciągu tygodnia pracy osoba skierowana do prac społecznie użytecznych realizowała 10 godzin prac.

łącznie w okresie od 1 kwietnia do 30 listopada 2025 roku na 1 osobę przypadło 338 godzin prac społecznie użytecznych.

W trakcie wykonywania prac społecznie użytecznych nastąpiły zmiany wśród ich uczestników. Trzech mężczyzn zakwalifikowanych jako pracownicy gospodarczy przerwało udział w pracach. Powodem było nadużywanie alkoholu i nieobecności w miejscu wykonywania prac bez usprawiedliwienia. Na ich miejsce zakwalifikowane zostały kolejne chętne osoby bezrobotne spełniające kryteria do zakwalifikowania ich do udziału w pracach.

Z uwagi na powyższe okoliczności w pracach społecznie użytecznych w 2025 roku faktycznie wzięły udział ogółem 22 osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Dodatkową wartością udziału w pracach społecznie użytecznych było zaangażowanie osób w wykonywane prace. Uczestnicy w większości okazali się pracownikami odpowiedzialnymi, sumiennymi, potrafiącymi dostosować się do zasad i regulaminów organizacyjnych. Ponadto osoby bezrobotne wykonując prace społecznie użyteczne wykazały się również dyspozycyjnością i odpowiedzialnością za powierzone obowiązki na stanowiskach, które wykonywały.

Większość uczestników prac społecznie użytecznych w 2025 roku bo aż 16 z 22 osób ukończyła 50 rok życia. Osoby te często wskazywały na długi okres pozostawania bez pracy i duże trudności w jej znalezieniu, gdyż pracodawcy poszukują młodszych kandydatów. Zdając sobie sprawę, że ich perspektywy na znalezienie stabilnego zatrudnienia na lokalnym rynku pracy nie są duże znaczna część osób zadeklarowała też chęć ponownego uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych w 2026 roku

dostrzegając w nich szansę na zdobycie doświadczenia zawodowego, które będzie im przydatne przy poszukiwaniu zatrudnienia oraz poprawę sytuacji materialnej.

Analiza powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej przez uczestników prac społecznie użytecznych przedstawia tabela nr 15.

TABELA NR 15 POWODY KORZYSTANIA ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ PRZEZ UCZESTNIKÓW PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH

PRZESŁANKI KORZYSTANIA Z POMOCY MOPS	LICZBA OSÓB		
	KOBIETY	MĘŻCZYJNI	ŁĄCZNIE
Bezrobocie	10	12	22
Bezdomność	0	1	1
Ubóstwo	10	12	22
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0
Przemoc	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba	5	5	10
Niepełnosprawność	2	2	4
Alkoholizm i narkomania	0	5	5

Prace społecznie użyteczne dofinansowywane są do **60%** ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Stalowa Wola a Starostą Stalowowskim. Koszt 1 godziny pracy w 2025 r. wyniósł 12,20 zł. Refundacja przyznanego dofinansowania odbywa się bezpośrednio na rachunek bankowy Gminy. Ogólny koszt realizacji prac społecznie użytecznych w 2025 roku wyniósł **83 543 ,82 zł.**

5.3. „Pomoc w domu” w ramach prac społecznie użytecznych.

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli świadczył pomoc na rzecz rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji ich codziennych obowiązków domowych w ramach programu „Za życiem” realizując prace społecznie użyteczne „Pomoc w domu”. Rodzice i opiekunowie dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji lub osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem

niepełnosprawności, mogą skorzystać z pomocy osoby bezrobotnej zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli. W ramach prac społecznie użytecznych osoby te pomagają w realizacji codziennych obowiązków domowych związanych m.in. z prowadzeniem domu, pomocą w dotarciu do przychodni specjalistycznej, pomocą w załatwieniu niezbędnych spraw urzędowych, realizacją recept itp. Jedynym warunkiem skorzystania z takiej formy pomocy jest złożenie w MOPS wniosku przez rodzica/ opiekuna w sprawie skierowania osoby bezrobotnej bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystającej ze świadczeń pomocy społecznej do realizacji prac społecznie użytecznych "Pomoc w domu". Pomoc świadczona jest na podstawie porozumienia z rodziną i bez względu na jej dochód.

Prace społecznie użyteczne „Pomoc w domu” realizowane są wymiarze 10 godzin w ciągu tygodnia. Ta forma pomocy nie zależy od sytuacji dochodowej i jest nieodpłatna dla rodziny z niej korzystającej. ”. W okresie **od 1 stycznia do 30 listopada 2025 roku** z tej formy pomocy skorzystała **1 rodzina**.

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez Starostę. Organizowane są przez Gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Na wniosek Gminy Starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w której zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w ciągu tygodnia. Podobnie jest z pracami społecznie użytecznymi „Pomoc w domu” z tą różnicą, że prace świadczone są przez osobę bezrobotną bezpośrednio w miejscu zamieszkania rodziny korzystającej z tej formy pomocy.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych „Pomoc w domu” w 2025 roku odbywało się na podstawie Porozumienia nr 1/2024 z dnia 24 stycznia 2024 roku, zawartego między Starostą Stalowowolskim a Gminą Stalowa Wola i Aneksami z 2025 r. do tego Porozumienia.

Każde porozumienie zawierało informacje na temat zasad organizacji prac społecznie użytecznych, miejsca ich wykonywania, zakresu codziennych obowiązków domowych wykonywanych przez osobę skierowaną do ich realizacji, okres realizacji, liczbę godzin, wysokość świadczenia za godzinę realizacji prac. Starosta refundował Gminie ze środków Funduszu Pracy 100% kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu, natomiast Gmina Stalowa Wola nie pokrywała żadnych kosztów związanych z wypłatą tego świadczenia.

W okresie od 1 stycznia do 30 listopada 2025 roku na 1 osobę przypadło łącznie **462 godziny** prac społecznie użytecznych. Z uwagi na liczbę wniosków skierowano do nich 1 osobę (kobietę) zarejestrowaną w PUP w Stalowej Woli jako bezrobotna bez prawa do zasiłku, która jednocześnie korzystała ze świadczeń pomocy społecznej z tut. MOPS. Osoba ta wykonywała obowiązki pomocy w domu również w latach ubiegłych i deklarowała chęć kontynuacji. Z uwagi na konieczność hospitalizacji uczestniczka prac społecznie użytecznych zrealizowała w 2025 roku ogółem 424 godziny prac. Jej współpraca z rodziną oczekującą wsparcia układała się bardzo dobrze i planowana jest w kolejnym roku.

VI. PRACA Z OSOBAMI ZAGROŻONYMI WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Głównym celem w pomocy społecznej jest ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego oraz przygotowanie osób zagrożonych tym zjawiskiem do uczestnictwa w życiu społecznym poprzez prowadzenie wszechstronnych działań na rzecz reintegracji społecznej - przywrócenie ich zdolności do samodzielnego funkcjonowania oraz zapewnienie równego dostępu do usług społecznych.

6.1. Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnienia.

Jednym z zadań realizowanych przez pomoc społeczną jest udzielanie wsparcia i pomocy dla osób i rodzin, u których rozeznano problem alkoholowy. Pracownicy socjalni MOPS w 2025 roku świadczyli wsparcie w formie świadczeń pomocy społecznej w stosunku do **201 rodzin** (229 osób w rodzinach) ze zdiagnozowanym wcześniej problemem alkoholowym oraz **6 osób** z problemem uzależnienia od narkotyków.

Oferta MOPS jest uzupełnieniem istniejących w gminie placówek powołanych do niesienia pomocy osobom z problemem uzależnienia i nakierowana jest na motywowanie do sięgania po fachową pomoc tych, którzy wymagają leczenia i wspieraniu tych, którzy to leczenie już odbyli po to by wydłużyć czas ich trwania w abstynencji.

Pracownicy socjalni swoje działania przede wszystkim koncentrowali na motywowaniu do leczenia, utrzymywaniu abstynencji. Zadania, podejmowane w toku pracy socjalnej to wstępna orientacja o rozmiarach problemu oraz o zaburzeniach i szkodach towarzyszących, rozmowy motywacyjne, wspieranie, wzmacnianie pozytywnych zmian, kierowanie do terapii profesjonalnej, interwencja w sytuacjach kryzysowych.

Praca socjalna skoncentrowana była również na działaniach adresowanych do alkoholowych sprawców przemocy w rodzinie przez Zespół ds. pomocy rodzinie. W stosunku do osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej pracownicy socjalni:

- informowali o konsekwencjach karnych stosowania przemocy,
- motywowali do zmiany zachowania wobec członków rodziny, do udziału w zajęciach korekcyjno- edukacyjnych, do podjęcia terapii w związku z uzależnieniem oraz do skorzystania z pomocy psychologicznej,
- przestrzegali przed stosowaniem zachowań agresywnych wobec członków rodzin, współpracowali z przedstawicielami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stalowej Woli, Komendy Powiatowej Policji w Stalowej Woli, Poradnią Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Stalowej Woli, Kuratorskiej Służby Sądowej oraz pedagogami szkół.

W ramach pracy socjalnej prowadzona była ścisła współpraca pracowników ze starszym instruktorem terapii uzależnień zatrudnionym w Klubie Trzeźwego Życia.

6.2. Klub Trzeźwego Życia.

Klub Trzeźwego Życia jest miejscem, gdzie spotykają się osoby z szeroko rozumianymi problemami zażywania środków psychoaktywnych ale również osoby z zaburzeniami popędów i nawyków np. hazard czy sieciologizm. Klub pełni placówkę rehabilitacyjno-wspierającą, uczestnicy uczą się w alternatywny i trzeźwych sposobów spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z problemami wynikającymi z uzależnienia, pozbywają się destrukcyjnych schematów funkcjonowania społecznego.

Klub funkcjonuje w budynku MOPS w przystosowanych do tego celu czterech pomieszczeniach piwnicznych: w dwóch prowadzone są zajęcia, w trzecim znajduje się punkt konsultacyjny dla osób z problemami alkoholowymi, w czwartym znajduje się sala do rekreacji.

W roku sprawozdawczym część osób chętnie korzystała z kontaktu telefonicznego w formie teleporad jak i kontaktu przez portale społecznościowe tj. Facebook i Messenger.

Uczestnikami Klubu nadal mogą być osoby zarówno korzystające z różnych świadczeń pomocy społecznej, jak i osoby, które nie są klientami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Uczestnictwo w Klubie jest bezpłatne. W ramach pracy socjalnej istnieje ścisła współpraca pracowników socjalnych MOPS z terapeutą - Starszy Instruktor Terapii Uzależnień – zatrudniony w Klubie w wymiarze 1 etatu.

Celem działalności KTŻ w 2025 r. była przede wszystkim:

- pomoc w utrzymywaniu abstynencji przez osoby uzależnione od alkoholu i inne środki psychoaktywne wraz ze współistniejącymi uzależnieniami od nikotyny lub uzależnieniami behawioralnymi,
- pomoc osobom deklarującym abstynencję, będących w grupie ryzyka uzależnieniem,
- pomoc i wsparcie dla uczestników z ugruntowaną abstynencją w rozwoju osobistym oraz nabieraniu przez te osoby kompetencji psychospołecznych, pomoc w odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych,
- pomoc i wsparcie samopomocowe (nieinstytucjonalne)- Mitingi grupy AA „PROMYK”,
- wsparcie w sytuacjach kryzysowych, w nawrotach zagrażających utrzymaniu abstynencji przez prowadzenie przez terapeutkę rozmów wspierających, motywacyjnych itd.,
- prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym rozmów informacyjnych dla osób szukających pomocy w kwestii uzależnień dla siebie oraz swoich bliskich, rozmów z wizytą w Punkcie Konsultacyjnym ale również telefonicznych porad jak i kontaktów przez sieć internet,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących uzależnień różnych grup społecznych tj. osób starszych, bezrobotnych, niepełnosprawnych.

W 2025 r. kontynuowane były zajęcia tematyczne dla osób korzystających z oferty KTŻ tj.

- zajęcia grupy wsparcia z elementami relaksacji,
- zajęcia grupy wsparcia dla kobiet z problemem uzależnienia,
- zajęcia psychoedukacyjne,
- zajęcia klubowe w trakcie których odbywały się zajęcia ogrodnicze w przyklubowym ogródku, spotkania z przewodnikiem stalowowolskim, policjantem – warsztaty dotyczyły bezpieczeństwa, warsztaty z majsterkowania, nauka form spędzania czasu wolnego w kontakcie z naturą tj. spacery po lesie, wycieczki, wyjazdy nad wodę.

Uczestnicy chętnie angażowali się w przygotowania do spotkań świątecznych, zorganizowali spotkanie Andrzejkowe, wspólne grillowanie, spotkania rocznicowe oraz wzięli udział w trzydniowej wycieczce do Zakopanego.

Wszystko odbywało się w trzeźwej, przyjaznej, bezpiecznej atmosferze. Większa część środków na w/w działalność była pokryta z budżetu z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, mniejszą część pokrywali uczestnicy.

We wrześniu 2025 r. odbyły się obchody 25 - lecia działalności Klubu, na które byli zaproszeni przedstawiciele władz miasta, instytucji, ośrodków wsparcia oraz innych placówek współpracujących z Klubem. Ośmiu uczestników z różnym stażem abstynencji (1-25 lat) w tym jedna kobieta zdecydowali się podzielić na scenie swoimi historiami, drogami trzeźwienia oraz rolą Klubu w ich życiu, który pełnił kluczową rolę w procesie zdrowienia z alkoholizmu, oferując osobom po terapii bezpieczne środowisko, wzajemne wsparcie i motywację do życia bez alkoholu. Świadectwa osób niepijących

podkreśliły, że wspólnota, zrozumienie i wspólne świętowanie małych sukcesów pomagają utrzymać abstynencję i odbudować relacje.

Z oferty Klubu w 2025 roku **skorzystało 125 osób**. Instruktor terapii uzależnień udzielił 176 porad, w tym również telefonicznie. Z oferty KTŻ skorzystało również 5 osób bezdomnych przebywających w Noclegowni w Stalowej Woli, 4 podjęły leczenie w placówkach leczenia uzależnień. Na skutek działań jakie są prowadzone w KTŻ (nabywanie kompetencji psychospołecznych) oraz poprzez współpracę z pracownikami socjalnymi 3 osoby skorzystały z zajęć Klubu Integracji Społecznej, 1 osoba skorzystała z pracy w ramach prac społecznie - użytecznych organizowanych przez KIS. Terapeutka również poprowadziła cykl szkoleń dla uczestników KIS oraz 1 szkolenie dla pracowników socjalnych.

TABELA Nr 16 **LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z OFERTY KLUBU TRZEŻWEGO ŻYCIA w 2025 r.**

OFERTA KLUBU	OGÓŁEM	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY
Zajęcia klubowe	115	85	30
Zajęcia grupowe	79	44	35
Mitingi	35	30	5
Kontakt indywidualny	66	36	30

6.3. Bezdomność.

W 2025 roku działaniami MOPS objętych było 105 osób będących w kryzysie bezdomności z czego 91 osób skorzystało z pomocy, której udzielenie wymagało wydania decyzji administracyjnej. Działania skierowane do osób bezdomnych obejmowały w swym zakresie: pracę socjalną, zapewnienie noclegu, ciepłego posiłku i niezbędnej odzieży stosownej do pory roku, udzielenie pomocy materialnej. Praca socjalna z osobami w kryzysie bezdomności polegała w szczególności na pomocy w odtworzeniu dokumentów, w otrzymaniu ubezpieczenia zdrowotnego, dostępu do pomocy medycznej, psychologicznej i prawnej, pomocy w formie korzystania z mitingów w Klubie Trzeźwego Życia przy MOPS, podejmowaniu mediacji z rodzinami osób bezdomnych. Zespół ds. bezdomności prowadził pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny z 4 osobami bezdomnymi. Działania podejmowane w ramach tego narzędzia pracy socjalnej miały na celu pomoc w nawiązaniu kontaktu z rodziną, prowadzenie zdrowego trybu życia i zachowania abstynencji, podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych. W 2025 roku z 2 osobami bezdomnymi realizowany był Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności.

Ze wsparcia finansowego w roku sprawozdawczym skorzystało 91 osób będących w kryzysie bezdomności, 53 osoby przebywające poza schroniskiem/noclegownią objęte były pomocą w formie gorącego posiłku w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Łącznie potrzebę zabezpieczenia schronienia osobie bezdomnej na podstawie skierowania do schroniska zrealizowano w 22 przypadkach (poza terenem Stalowej Woli), natomiast w noclegowni w Stalowej Woli łącznie przebywało 42 osoby.² W 2025 roku 3 osoby zostały skierowane do DPS w Stalowej Woli.

W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i schronienia osobom bezdomnym, pracownicy socjalni współpracowali z Komendą Powiatowej Policji w Stalowej Woli, Noclegownią dla Bezdomnych Mężczyzn im. Św. Brata Alberta w Stalowej Woli, Stalowowską Grupą Poszukiwawczo - Ratowniczą.

² Zabezpieczenie potrzeby zapewnienia schronienia przedstawiono w Rozdziale III. 3.1.2 . Niefinansowe formy wsparcia.

Dzięki tym działaniom ujawnionych zostało 10 miejsc przebywania osób bezdomnych poza schroniskiem. W okresie jesienno-zimowym, prowadzone były działania interwencyjne wspólnie z Policją na terenie dworców PKP, PKS, w węzłach ciepłowniczych, ogródkach działkowych, strychach, piwnicach, lasach. Zespół ds. bezdomności prowadził również współpracę ze schroniskiem z usługami opiekuńczymi w Gwizdaju, schroniskiem dla bezdomnych mężczyzn w Dębicy i schroniskiem dla bezdomnych kobiet w Rudniku nad Sanem. Wszystkie to działania miały na celu poprawę funkcjonowania społecznego osób w kryzysie bezdomności.

Pracownicy socjalni z Zespołu ds. bezdomności prowadzili działania informacyjne w radiu i w telewizji, skierowane do lokalnej społeczności, na temat osób w kryzysie bezdomności. Przygotowano i rozdysponowano 40 ulotek „Nikt nie powinien tak żyć, jak możesz pomóc”. Podczas wywiadów apelowano do mieszkańców o przekazywanie do tutejszego MOPS odzieży zimowej oraz obuwia, które następnie było przekazywane osobom potrzebującym, z takiej formy skorzystało 85 osób. Osoby w kryzysie bezdomności w 2025 roku miały możliwość skorzystania z jadłodzielni - miejsca ze społeczną lodówką oraz regałem na owoce, warzywa i produkty suche, która powstała w ramach programu „Wzmocnij Swoje Otoczenie”.

W 2025 roku wśród osób w kryzysie bezdomności usamodzielniało się 9 osób poprzez podjęcie zatrudnienia, wynajęcie mieszkania, nawiązanie kontaktu z rodziną, odbycie terapii odwykowej, uzyskanie świadczeń emerytalnych.

W dniu 4 listopada 2025 roku w siedzibie MOPS zorganizowane zostało spotkanie, w którym wzięli udział przedstawiciele lokalnych instytucji takich jak: Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Stalowej Woli, Komenda Powiatowa Policji w Stalowej Woli, Stalowowolski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej, Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy SPZOZ, Powiatowy Szpital Specjalistyczny w Stalowej Woli, Dom Pomocy Społecznej w Stalowej Woli oraz organizacji pozarządowych: Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Stalowej Woli, Stalowowolska Grupa Poszukiwawczo - Ratownicza. Celem spotkania była wymiana doświadczeń w pracy z osobami w kryzysie bezdomności, zaproponowanie nowych rozwiązań służących zminimalizowaniu negatywnych skutków bezdomności, skoordynowanie działań służb porządkowych podejmowanych w stosunku do osób bezdomnych. W trakcie spotkania wypracowane zostały procedury postępowania z osobami bezdomnymi w okresie zimowym 2025/2026.

6.4. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Zadaniem pomocy społecznej jest także udzielanie wsparcia w zakresie ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego osób opuszczających zakłady karne.

W 2025 roku MOPS udzielał pomocy 25 osobom (32 osoby w rodzinie), które opuściły zakłady karne. Pomoc świadczona była zarówno w formie pieniężnej poprzez przyznawanie zasiłków tj. zasiłki okresowe, zasiłki celowe, zasiłki stałe, zasiłki na zakup żywności w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”, jak również pomoc w formie gorącego posiłku, pomoc rzeczową (odzież), a także szeroko rozumiane poradnictwo w ramach pracy socjalnej. Głównym celem pracy socjalnej z osobami po odbyciu kary pozbawienia wolności było motywowanie do aktywności zmierzającej do reintegracji społecznej oraz prowadzenie działań zmierzających do aktywności zawodowej, między innymi poprzez rejestrację w Powiatowym Urzędzie Pracy i pomoc w wyszukiwaniu ofert pracy, w uzyskaniu poradnictwa prawnego, psychologicznego.

VII . DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Organizacją profesjonalnej pomocy świadczonej przez MOPS skierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych zajmują się:

- Dział Pomocy Środowiskowej i Integracji Społecznej
 - ✓ Zespół ds. pomocy osobom starszym
 - ✓ Zespół ds. domów pomocy społecznej
- Dział Usług
- Dzienny Dom Senior+
- Rozwadowski Klub Seniora
- Warsztat Terapii Zajęciowej.

7.1. Zespół ds. pomocy osobom starszym.

Identyfikacją problemów i potrzeb osób starszych w ramach Działu Pomocy Środowiskowej i Integracji Społecznej zajmuje się Zespół ds. pomocy osobom starszym. Podejmowane poprzez pracowników socjalnych działania skupiają się na poprawie jakości życia Seniorów, zapewnieniu bezpieczeństwa oraz poprawy funkcjonowania osób starszych w ich środowisku społecznym, rozwinięcia i podtrzymywania w miarę możliwości więzi rodzinnych a także ich aktywności i samodzielności życiowej, oraz jak najdłuższe utrzymanie osób wymagających wsparcia w ich środowisku zamieszkania (deinstytucjonalizacja). Szczególnie ważna jest tu diagnoza oraz bieżące monitorowanie deficytów i potrzeb ludzi starszych.

W okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. MOPS objął wsparciem 521 osób w wieku poprodukcyjnym (wiek 60 +), (w 2024 r – 485 osób) w tym 339 kobiet i 182 mężczyzn. Wśród kobiet 259 było samotnych, a 80 w rodzinach. Natomiast wśród mężczyzn 132 było samotnych, a 50 w rodzinach.

W ramach podejmowanych działań pomocowych, obok świadczeń pieniężnych czy niepieniężnych w formie usług opiekuńczych, szczególne miejsce zajmują działania pracowników socjalnych w środowisku, jako szeroko rozumiane rzecznictwo interesów tej grupy społecznej. Praca Zespołu ds. pomocy osobom starszym sprowadzała się do wypracowywania właściwych i skutecznych form pomocy, kierowanej do osób starszych

i niepełnosprawnych, głównie dotyczących wsparcia, pomocy w zwalczaniu skutków osamotnienia, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, oraz podejmowaniu działań, zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowaniu opieki nad starszymi członkami rodziny. W zakresie poprawy funkcjonowania osób starszych

i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, pracownicy socjalni świadczyli również pomoc w uzyskaniu różnego rodzaju świadczeń, poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe, organizacje pozarządowe. W ramach rozeznaczonych potrzeb:

- w 2 przypadkach odbyły się 3 spotkania multiprofesjonalne z uwagi na zawitość problemów wymagających rozwiązań interdyscyplinarnych ze specjalistami MOPS oraz instytucji zewnętrznych – celem podejmowanej współpracy było zaplanowanie wspólnych, kompleksowych działań w ramach kompetencji poszczególnych podmiotów, służących poprawie funkcjonowania osoby w środowisku.
- 14 osób skorzystało z dobrowolnej pomocy sąsiedzkiej, która dotyczyła zapewnienie opieki, wspólnego spędzenia wolnego czasu, spaceru, zrobienia zakupów, załatwienia spraw

w urzędzie, dostarczania obiadów ze stołówek, wspólnego wyjścia do lekarza, jak również dzieląc się własnoręcznie przygotowanym posiłkiem w formie obiadu lub wypieków, wsparcie psychiczne w chorobie, wezwanie pomocy medycznej.

- w 5 przypadkach była prowadzona karta pracy socjalnej w formie monitoringu, w celu poprawy funkcjonowania osób w środowisku.

Podjęmowane były także działania interwencyjne w sytuacji osób samotnych, samotnie zamieszkałych, nieporadnych, zaniedbanych i opuszczonych, potrzebujących wsparcia instytucjonalnego, leczenia i zapewnienia opieki. Działania interwencyjne podejmowane były w 57 przypadkach a ich następstwem w większości spraw było objęcie tych osób wsparciem w formie usług opiekuńczych, w tym również prywatnych, specjalistycznych usług opiekuńczych, sąsiedzkich usług opiekuńczych, opieki wytchnieniowej, asystenta osoby niepełnosprawnej, skierowanie do placówek wsparcia dziennego (Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom Senior +, Rozwadowski Klub Seniora), pomocy finansowej, wsparciem z zakresu pomocy prawnej, psychologicznej, motywowanie do podjęcia leczenia, zażywania leków, współpraca z personelem medycznym, umawianie wizyt lekarskich w Centrum Zdrowia Psychicznego, skierowanie do Zakładów Opieki Leczniczej, Zakładów Pielęgnacyjno-Opiekuńczych, Domów Pomocy Społecznej, uruchomienie Procedury Niebieskie Karty w związku z podejrzeniem występowania przemocy domowej. Działania były również skupione na zwiększeniu zaangażowania rodziny w pomoc osobom wymagającym pomocy, oraz bardzo często dotyczyły dezynsekcji, czy uprzątnięcia mieszkań gdyż nadal szczególnym problemem, z jakim borykają się mieszkańcy naszego miasta jest zapluskwienie mieszkań, niejednokrotnie całych bloków. Sytuacja ta bardzo często dotyczy również Seniorów, którzy z uwagi na niezaradność życiową wynikającą z podeszłego wieku czy chorób, bez fachowej pomocy instytucji nie byłiby w stanie poradzić sobie z tą sytuacją.

Liczba Klientów w wieku poprodukcyjnym wzrasta, co jest skutkiem starzejącego się społeczeństwa jak też wynika z migracji osób bliskich, w tym również poza granice kraju. Seniorzy borykają się nie tylko z nieporadnością wynikającą z podeszłego wieku, przewlekłych schorzeń, czy niepełnosprawności, ale też z osamotnieniem. Wpływa to znacząco na ich funkcjonowanie w środowisku. Nie mogąc liczyć na wsparcie rodziny często zwracają się do instytucji o takie wsparcie i pomoc. W niektórych przypadkach osób samotnych i starszych pracownicy MOPS uzyskują informacje między innymi od sąsiadów, a następnie podejmują działania w celu nawiązania bezpośredniego kontaktu i rozeznania potrzeb.

7.2. Zespół ds. domów pomocy społecznej.

Obok środowiskowych form pomocy funkcjonuje tzw. system pomocy instytucjonalnej, realizowany wówczas, kiedy pomoc środowiskowa jest niemożliwa, niewystarczająca bądź niepełna. W takiej sytuacji osoba bądź rodzina oczekująca pomocy dokonuje odpowiedniego wyboru świadczenia w celu poprawy własnego życia. Takim wyborem jest między innymi pobyt w domu pomocy społecznej. Osoby w podeszłym wieku, przewlekle somatyczne chore, osoby chore psychicznie, z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną, które wymagają całodobowej opieki a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w ramach pomocy środowiskowej, mogą skorzystać z pomocy w formie wsparcia całodobowego. Instytucjonalną formą wsparcia całodobowego są domy pomocy społecznej, które świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązujących standardów. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców, z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Zasadą jest kierowanie tych osób do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej

miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba, że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego a w przypadku braku uzyskania takiej zgody na podstawie Postanowienia Sądu.

Jednak skierowanie osób do domu pomocy społecznej następuje w sytuacji **bezwzględnej konieczności**, gdy nie ma możliwości zapewnienia całodobowej opieki ze strony rodziny lub innych form usług środowiskowych i instytucjonalnych.

Od 2004 r. decyzje o skierowaniu i decyzje ustalającą opłatę za pobyt w DPS wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca a obowiązani do wnoszenia opłaty są:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między rzeczywistym kosztem utrzymania mieszkańca a opłatami wnoszonymi przez osoby wymienione w dwóch pierwszych punktach, przy czym osoby i gmina określne w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni, bądź inne osoby) zgodnie z zawartą umową lub w formie decyzji administracyjnej. W przypadku osób obowiązanych gdy dochody osoby samotnie gospodarującej, czy dochody na osobę w rodzinie nie przekraczają kwoty 300 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie koszty ponosi Gmina, z której osoba została skierowana do DPS.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS o zasięgu powiatowym na dany rok ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku. Ogłoszenie to stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w DPS od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Koszt utrzymania osób w domach pomocy społecznej z roku na rok jest bardzo wysoki i stanowi znaczne obciążenie dla budżetu Gminy. Co roku koszt ten wzrasta o ok 20 %. Przyczyną zwiększenia wydatków jest wzrost cen za utrzymanie jednego miejsca w DPS. Wysokie koszty utrzymania również obciążają Osoby Zobowiązane, którym coraz trudniej jest udźwignąć ten ciężar zobowiązań, co niejednokrotnie przekłada się na przejęciu zobowiązań przez Gminę i dalsze generowanie kosztów.

Dla porównania w 2024 r. w domach pomocy społecznej przebywało 153 osoby, z czego 18 osób zostało skierowanych w roku sprawozdawczym, w tym 7 na podstawie postanowienia Sądu o umieszczeniu w DPS bez zgody osoby zainteresowanej. W ciągu roku kalendarzowego 2 osoby zdecydowało się na opuszczenie placówki a 27 osób zmarło.

W **2025 r.** natomiast w domach pomocy społecznej przebywało **166** osób, tj. o **13** osób więcej niż w 2024 r. z czego **40** osób zostało skierowanych w roku sprawozdawczym głównie do placówek dla przewlekle somatycznie chorych i przewlekle psychicznie chorych (29 osób do DPS Stalowa Wola, 3 osoby do DPS Irena, 4 osoby do DPS Dębica i po 1 osobie do DPS Dynów, Folsz, Górnio i Ruda Różaniecka), w tym **12 osób** na podstawie postanowienia Sądu o umieszczeniu w DPS, bez zgody osoby zainteresowanej.

W ciągu roku kalendarzowego **9** osób zdecydowało się na opuszczenie placówki a **20** osób zmarło. MOPS wydatkował środki finansowe na utrzymanie **164** osób w DPS

(za pobyt mieszkańców do różnicy kosztów utrzymania oraz za osoby zobowiązane w części lub w całości). Pełny koszt utrzymania ponosiły 2 osoby z własnych dochodów.

Na koniec roku sprawozdawczego w DPS – ach przebywało 166 osób (Stalowa Wola – 79 osób, Irena – 14 osób, Górnio -13 osób, Dębica – 10 osób, Wielkie Oczy – 6 osób, po 5 osób w Jarosławiu i Rudzie Różanieckiej, po 3 osoby w Sandomierzu, Przemyślu, Sośnicy, Janowie Lubelskim, po 2 osoby w Piskorowicach - Mołyniach, Sanoku, Tarnobrzegu, Moszczanach, Sobowie i Foluszu, oraz po 1 osobie w Dynowie, Gościeradowie, Czachowie, Świdniku, Bobolicach, Łące, Brzozie Królewskiej, Ostrowcu Świętokrzyskim, Iwoniczu i Popkowicach.

W roku sprawozdawczym pełny koszt utrzymania tych osób w DPS wyniósł 6 591 906,26 zł (wydatki ze strony Gminy i osób zobowiązanych). MOPS wydatkował kwotę 5 982 269,06 zł tytułem odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, natomiast kwota wniesiona przez osoby zobowiązane (małżonek, zstępni, wstępni, inne osoby) wyniosła 609 537,20 zł. W 7 przypadkach mieszkańcy wraz z osobami zobowiązanymi do ponoszenia odpłatności ponieśli w całości koszty utrzymania w DPS, bez konieczności dopłaty ze strony Gminy. Średni koszt utrzymania mieszkańca ze strony Gminy Stalowa Wola w DPS w roku 2024 wyniósł 3867,35 zł, natomiast w 2025r. wyniósł 3972,36 zł. W każdym roku MOPS musi zaplanować wydatki na ten cel o około 300 000 zł więcej w porównaniu do roku ubiegłego.

Na umieszczenie w domach pomocy społecznej wg. stanu na 31.12.2025 r nie oczekiwała żadna osoba (zachowane były ustawowe terminy umieszczenia, krótsze niż 3 miesiące).

Zespół ds. domów pomocy społecznej oprócz kierowania osób do placówek wsparcia całodobowego, podejmował także szerokie działania interwencyjne, na podstawie kart działań interwencyjnych wobec 66 osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych, mających na celu większe zaangażowanie rodzin w pomoc osobom zależnym, by jak najdłużej utrzymać te osoby w środowisku naturalnym. W wyniku tych działań, przeprowadzonych skutecznie rozmów interwencyjnych z rodziną, wiele osób udało się utrzymać w środowisku, poprzez zapewnienie większej pomocy ze strony rodziny, czy też prywatnych osób, zabezpieczając im pomoc usługową opiekuńczą, sąsiedzką, specjalistyczną, wytchnieniową, pomocy asystenta osoby niepełnosprawnej, poprzez skierowanie do prywatnych DPS, placówek wsparcia dziennego (Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom Senior + , Rozwadowski Klub Senior), skierowanie do szpitala w tym również na oddział psychiatryczny czy na SOR. W niektórych przypadkach ze względu na stan zdrowia i konieczność wzmożonego leczenia i rehabilitacji kierowano osoby potrzebujące wsparcia do Zakładów Opieki Leczniczej lub Zakładów Pielęgnacyjno-Opiekuńczych. Informowano również rodziny o możliwości skorzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego, dostępnego na terenie MOPS w Stalowej Woli lub świadczone tego rodzaju usługi przez inne upoważnione podmioty. W ramach działań interwencyjnych osoby jak i ich rodziny były także informowane szczegółowo o zasadach kierowania i o odpłatnościach z tym związanych, co niejednokrotnie przyczyniło się to do zmiany sposobu myślenia, szczególnie wśród członków rodzin, szukania alternatywnych rozwiązań, by jak najdłużej utrzymać takie osoby w środowisku naturalnym, zapobiegało przyjmowaniu przez rodziny biernych postaw wobec najbliższych członków rodziny a także zapobiegało konfliktom w rodzinach. W skomplikowanych sytuacjach rodzinnych informowano również o procedurach ubezwłasnowolnienia częściowego i całkowitego oraz kierowano wnioski do Sądu o umieszczenie bez zgody.

Pracownicy Zespołu ds. DPS w 2025r przeprowadzili 56 wywiadów alimentacyjnych u osób zobowiązanych, na potrzeby ustalenia odpłatności za pobyt bliskich w domach pomocy społecznej, niejednokrotnie kilka razy w roku, oraz 12 wywiadów alimentacyjnych na potrzeby innych gmin w Polsce. W ramach tych postępowań zawarli i prowadzili 38 umów z osobami zobowiązanymi,

w stosunku do pozostałych osób wydawane były decyzje administracyjne. Ponadto Zespół prowadził ścisłą współpracę z placówkami w zakresie szeroko rozumianego rzecznictwa w sprawach naszych mieszkańców.

Starzejące się społeczeństwo, problemy przewlekłych chorób i niepełnosprawności osób, znacznie utrudniające funkcjonowanie w środowisku, szczególnie zaś problemy ze zdrowiem psychicznym i to nie tylko osób w podeszłym wieku ale także niejednokrotnie osób młodych, a także aktywność zawodowa bliskich i ich częsta emigracja za granice kraju, powodują i będą powodować w przyszłości duże zapotrzebowanie na pomoc instytucjonalną, pomimo podejmowania wielu działań w zakresie pomocy środowiskowej. Ta sytuacja z kolei spowoduje zapotrzebowanie na wyższe środki finansowe na zaspokojenie potrzeb społecznych tym bardziej, że co roku wzrasta nie tylko liczba osób przyjmowanych ale i znacznie koszty utrzymania w domach pomocy społecznej.

Nadmienić należy, że coraz większym problemem są umieszczenia osób z zaburzeniami psychicznymi, gdyż brakuje miejsc w DPS-ach. Jesteśmy zmuszeni poszukiwać w znacznie oddalonych od miejsca zamieszkania miejscach, często związany jest z tym też długi okres oczekiwania a dodatkowo związane jest to też z innymi kosztami jak np. transportem.

Nie mniejszym problemem są też osoby nadużywające alkoholu, których stan zdrowia uniemożliwia skierowanie np. do Schroniska, nawet z usługami. W tych sytuacjach odmawiają przyjmowania takich osób także Zakłady Opieki Leczniczej i Pielęgniacyjnej. Pozostają wówczas do dyspozycji jedynie DPS –y ale i tu często spotykamy się z odmową, gdyż placówki odmawiają obawiając się przyjmowania w swoich strukturach takich osób, ponieważ dezorganizują one i zaburzają funkcjonowanie ciężko schorowanych mieszkańców.

Skierowanie tych osób do innego typu DPS dla osób uzależnionych (takich placówek jest niewiele, są one w znacznym oddaleniu i bardzo kosztowne) nie jest możliwe, gdyż ze względu na procesy degeneracyjne, spowodowane wieloletnim nadużywaniem alkoholu i związane z tym zaburzenia poznawcze, niemożliwe jest podpisanie przez nich zgody ani kontraktu na podjęcie leczenia odwykowego.

7.3. System wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami.

Wsparcie społeczne jest potrzebne ludziom w każdym wieku. Jednak osoby starsze i niepełnosprawne potrzebują go szczególnie, a potrzeba ta nasila się w miarę pojawiania się niesamodzielności, będącej skutkiem przewlekłej choroby lub niepełnosprawności. Skorelowana z wiekiem stopniowa utrata samodzielności, częstsze występowanie niepełnosprawności oraz chorób przewlekłych powoduje, że osoba musi korzystać ze wsparcia rodziny, znajomych lub pomocy publicznej. Poszczególne osoby potrzebują wsparcia w różnych formach i w różnym zakresie, a te formy i zakres zmieniają się wraz ze zmianą sytuacji człowieka zależnego.

Organizacją, koordynacją i monitoringiem różnorodnych form wsparcia skierowanych do osób starszych i z niepełnosprawnościami zajmuje się Dział Usług.

7.3.1. Usługi opiekuńcze³.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są szansą utrzymania jak najdłużej osoby starszej, niepełnosprawnej w jej środowisku zamieszkania i zapewnienia jej odpowiedniej opieki. Realizacja usług opiekuńczych odbywa się w miejscu zamieszkania osoby i w jej najbliższym otoczeniu. Usługi opiekuńcze przyznaje się po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w miejscu

³ Usługi opiekuńcze szczegółowo opisano w podrozdziale 3.1.2. Świadczenia niepieniężne

zamieszkania, na podstawie decyzji administracyjnej określającej ich zakres, wymiar godzin pracy opiekunki i wysokość odpłatności. Wymiar i zakres usług Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ustala indywidualnie, dla każdej osoby wymagającej pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych (zapewnienie posiłku, zakupy, utrzymanie w czystości pomieszczeń, załatwienie spraw urzędowych), utrzymaniu higieny i pielęgnacji (toaleta, pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, podawanie leków, układanie w łóżku) oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Odpłatność za usługi opiekuńcze ustala ośrodek pomocy społecznej, w zależności od posiadanego dochodu. Minimalny poziom dochodu, od którego była obliczana wysokość odpłatności w 2025 r. odpowiada aktualnie obowiązującemu kryterium dochodowego: osoby samotnie gospodarującej, tj. 1010,00 zł lub w przypadku osoby w rodzinie 823,00 zł.

W 2025 r. usługi opiekuńcze realizowane były w stosunku do 237 osób u których wypracowano 72 137 godzin.

7.3.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze⁴.

Są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Rodzaje specjalistycznych usług i kwalifikacje osób świadczących specjalistyczne usługi określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób zaburzonych psychicznie.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli mogą być realizowane następujące **rodzaje usług specjalistycznych**: asystent osoby niepełnosprawnej, rehabilitant, psycholog, specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach Programu „Opieka 75+”, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

▪ Asystent osoby niepełnosprawnej

Praca **asystenta** ma na celu kompensację ograniczeń spowodowanych niepełnosprawnością beneficjenta, stymulowanie do podejmowania aktywności życiowej oraz uspołecznianie osoby niepełnosprawnej. Usługi asystenckie są realizowane na zasadzie współdziałania osoby z niepełnosprawnością i asystenta.

Usługa asystencka obejmuje wspieranie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego: wsparcie w przemieszczaniu się, spędzaniu czasu wolnego, opiece higienicznej, zakupach.

W 2025 r. ta forma usługi była realizowana w Ośrodku w stosunku do 2, wypracowano łącznie 404 godziny.

▪ Rehabilitant

Rehabilitacja fizyczna i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami z dnia 27 sierpnia 2024 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Usługa polegała na wykonywaniu ćwiczeń w warunkach domowych, które osoby wykonywały samodzielnie, a rehabilitant koordynował ćwiczenia, motywował, wspomagał w ich wykonywaniu.

W 2025 r. ta forma usługi nie była realizowana w Ośrodku z powodu braku zainteresowania ze strony klientów.

⁴ Specjalistyczne Usługi opiekuńcze szczegółowo opisano w podrozdziale 3.1.2. Świadczenia niepieniężne

- **Psycholog**

Psycholog – pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu trudności, świadczona w miejscu zamieszkania.

W 2025 r. ta forma usługi nie była realizowana w Ośrodku z powodu braku zainteresowania ze strony klientów.

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach Programu „Opieka 75+”**

W ramach Programu „Opieka75+” specjalistyczne usługi opiekuńcze były realizowane dla 1 osoby. Zrealizowanych zostało 176 godzin usług. Całkowity koszt realizacji usług w ramach Programu wyniósł 5 277,48 zł, a gmina otrzymała dotację na ten cel w kwocie 855,42 zł.

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla osób dorosłych wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:

1. Chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiczne).
2. Upośledzonych umysłowo.
3. Osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

W wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty. Zakres usług opiekuńczych obejmuje:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- kształtowanie umiejętności niezbędnych do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i społecznego funkcjonowania,
- motywowanie do leczenia i aktywności.

W 2025 r. z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 6 osób z tego 2 dzieci z autyzmem. Łącznie wypracowano 1 298 godzin.

7.3.3. Sąsiedzkie usługi opiekuńcze

Usługi sąsiedzkie obejmują wspieranie i pomoc w podstawowych, codziennych czynnościach domowych i życiowych, w szczególności:

- dokonywanie zakupów,
- pomoc przy przygotowywaniu i podawaniu posiłków,
- pomoc w wykonywaniu prac porządkowych w tym pranie odzieży,
- podstawową opiekę higieniczną – pielęgnacyjną,
- realizację działań pomocowych poza domem tych osób w tym wizytę u lekarza,
- załatwianie spraw urzędowych,
- odwiedziny w szpitalu,
- zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi sąsiedzkie świadczone są w zależności od potrzeb osoby starszej, niesamodzielnej i/lub niepełnosprawnej. Miesięczny limit godzin usług wynosi 30 godzin.

Dostępność usług przez 7 dni w tygodniu. W nagłych przypadkach usługi mogą być świadczone w nocy (np. nagłe zachorowanie lub złe samopoczucie).

Z tej formy wsparcia w 2025 r. skorzystało 21 osób, łącznie wypracowano 3 331,50 godziny

7.3.4. Programy osłonowe.

Program osłonowy Gminy Stalowa Wola pn. „Teleopieka”, wprowadzony Uchwałą Nr LIX/765/2022 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 19 grudnia 2022 r. jest programem mającym na celu zapewnienie usługi wsparcia oraz możliwości funkcjonowania w miejscu zamieszkania osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym zamieszkującym na terenie gminy Stalowa Wola. Dodatkowo w 2025 r. podjęto Uchwałą Nr XVIII/242/2025 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 18 czerwca 2025r. w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 i uchwalenia Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” dla Gminy Stalowa Wola na rok 2025 umożliwiającą kontynuację programu osłonowego, który w 80% jest dofinansowany z dotacji celowej budżetu państwa.

Oba Programy odpowiadają na problemy zdefiniowane w Stalowowolskim Programie Senioralnym na lata 2024-2026, który został przyjęty Uchwałą Nr V/71/2024 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 20 września 2024 roku i wpisują się w rozwijanie usług sprzyjających poprawie sytuacji życiowej i społecznej osób wymagających wsparcia w miejscu zamieszkania. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2025 rok został opublikowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i jest on kolejną edycją programu, który ma na celu poprawę bezpieczeństwa i umożliwienie funkcjonowania w miejscu zamieszkania Seniorom w wieku 60 lat i więcej poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” oraz kontynuację wcześniejszych działań.

Programy osłonowe to systemy świadczące pomoc w przypadkach pogorszenia się stanu zdrowia, zagrożenia zdrowia i życia. Umożliwiają szybkie wezwanie pomocy w nagłych i niepokojących sytuacjach lub zasięgnięcia porady. Z systemu korzystają osoby starsze, samotne i z niepełnosprawnościami. Teleopieka zapewnia podopiecznym poczucie bezpieczeństwa i komfortu, zwiększa poziom niezależności i poprawia samopoczucie. Całodobowa opieka zmniejsza także poziom stresu i uwalnia podopiecznych od poczucia, że są dla kogoś ciężarem. Dzięki alarmowej opasce umieszczonej na nadgarstku, wezwanie pomocy możliwe jest w każdej sytuacji, o każdej porze dnia i nocy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli w 2025 r. oferował taką formę pomocy w postaci 425 opasek z których skorzystało 155 osób w okresie od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku (45 opasek poddano likwidacji w lipcu 2025 r. z powodu wyeksploatowania).

7.3.5. Program „Opieka 75+” – edycja 2025.

W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. , MOPS realizował rządowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+”- edycja 2025. Program zakładał wsparcie finansowe gmin w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, spełniających warunki do udzielenia pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej. Głównym celem Programu jest poprawa jakości życia osób w wieku 75+ i więcej, poprzez poprawę dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi lub samotnie gospodarującymi, a także tych, które pozostają w rodzinie, adekwatnie do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia.

Program realizowany był w oparciu o kadrę opiekunek zatrudnionych w Dziale Usług. Łącznie z usług opiekuńczych w ramach programu „Opieka 75+” skorzystało 181 osób. Łącznie wykonanych zostało 43 483 godzin usług. Łączny koszt realizacji Programu wyniósł 1 331 115,04 zł a gmina Stalowa Wola otrzymała dotację w wys. 60 % kosztów realizacji usług dla tej grupy odbiorców, tj. kwotę 870 786,42 zł.

7.3.6. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program rządowy „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025, finansowany w całości z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Opieka nad osobami niepełnosprawnymi obciąża bezpośrednich opiekunów zarówno fizycznie, jak i psychicznie, dlatego często prowadzi u tych osób do syndromu wypalenia. Opiekując się swoimi niepełnosprawnymi bliskimi nie mają czasu na odpoczynek, przestają dbać o swoje zdrowie stając się „pacjentami drugiego rzutu”. W efekcie przewlekłego stresu opiekunowie często doświadczają depresji, zaburzeń lękowych, zaburzeń snu, a także różnego rodzaju objawów somatycznych, takich jak bóle napięciowe (głowy, serca, kręgosłupa), czy problemy gastryczne. Z uwagi na brak możliwości zapewnienia fachowej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny niemożliwe staje się korzystanie z zabiegów medycznych, turnusów rehabilitacyjnych, czy kilkudniowy wypoczynek.

Program „Opieka wytchnieniowa” realizowany był w okresie od marca do grudnia 2025., w dwóch formach:

- usługa pobyt dzienny dla osoby zależnej, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością dla 1 dziecka i 52 osób dorosłych, łącznie wypracowano 10 111 godzin.

W stosunku do wszystkich uczestników usługa była realizowana przez osobę wskazaną (na podstawie zawartej umów w ramach postępowania z Ustawy prawo zamówień publicznych).

łącznie z usługi pobytu dziennego skorzystało 52 opiekunów osób niepełnosprawnych.

- usługa pobytu całodobowego dla osoby zależnej realizowana była przez 2 placówki dla 16 osób, wskazane przez uczestników (na podstawie zawartej umowy w ramach postępowania z Ustawy prawo zamówień publicznych), która otrzymała pozytywną opinię realizatora Programu.

łącznie 16 osób skorzystało z 213 dni pobytu w placówkach całodobowych.

Kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana przez MOPS na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” - dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 wyniosła 632 409,24 zł w tym na zadanie - pobyt dzienny 500 212,12 zł i zadanie - pobyt całodobowy 132 197,12 zł.

7.3.7. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

Osoby z niepełnosprawnościami z uwagi na posiadane dysfunkcje mają trudności w codziennym funkcjonowaniu, niejednokrotnie czują się dyskryminowane i wykluczone z życia społecznego. Ograniczenia wywołane niepełnosprawnością powodują brak możliwości podejmowania aktywności i realizowania prawa do aktywnego życia, korzystania w pełni z wydarzeń społecznych, kulturalnych, sportowych itp.

MOPS w 2025 roku realizował po raz szósty usługę asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 finansowanego w całości ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Z usługi asystenta mogły skorzystać dzieci od 2 roku życia do ukończenia 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenta w szczególności miały polegać na towarzyszeniu uczestnikowi Programu w wyjściu w wybrane przez uczestnika miejsca, między innymi: w celu załatwiania spraw urzędowych, korzystania

z dóbr kultury (np. muzeum, kino, teatr, galeria sztuki, wystawy), skorzystania z placówek służby zdrowia i rehabilitacyjnych, gabinetów lekarskich, zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji, nawiązaniu kontaktu/ współpracy z różnego rodzaju organizacjami, itp. Usługi realizowane były na zasadzie współdziałania osoby niepełnosprawnej i asystenta, przy uwzględnieniu decydującego wpływu uczestnika Programu lub jego opiekuna prawnego na podejmowane działania.

Program realizowany był w okresie od lutego do grudnia 2025 r.

Z usługi asystenta skorzystało:

- 4 dzieci,
- 30 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 3 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Usługa była realizowana przez 33 asystentów wskazanych przez osoby niepełnosprawne lub opiekunów dzieci, zatrudnione w ramach przeprowadzonego postępowania z Ustawy prawo zamówień publicznych na podstawie umowy cywilno-prawnej.

Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana przez MOPS na realizację Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 wyniosła 852 066,37 zł, łącznie wypracowano 17 838 godzin i 30 minut.

7.3.8. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli w roku sprawozdawczym kontynuował realizację Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej – "Korpus Wsparcia Seniorów" – edycja 2024 (Moduł I i II) finansowanego ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 2a i 4 ustawy o pomocy społecznej. Program jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne. Jest także elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Wsparcie w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 adresowane było do osób, które ukończyły 60 lat, mających problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Realizacja programu objęła swoim zakresem dwa Moduły:

Moduł I wspierający gminy w zakresie rozwoju działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich. Wsparcie to może mieć charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych. W ramach Programu wypracowano łącznie 3 331 godziny i 30 min. przez 16 sąsiadów.

Moduł II wspierający gminy w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Seniorzy zostali wyposażeni w opaski monitorujące pozwalające na wezwanie pomocy w sytuacji zagrożenia. Dzięki opasce senior w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia mógł połączyć się z Centrum Teleopieki za pomocą przycisku SOS. Dodatkowo opaski posiadają funkcję monitorowania podstawowych funkcji życiowych, dlatego w sytuacji nagłej zmiany standardowych parametrów Centrum Teleopieki skontaktuje się z seniorem celem ustalenia, czy jego stan zdrowia wymaga interwencji. Przydatną funkcją jest również detektor upadku – jeśli użytkownik upadnie, np. wskutek utraty przytomności – opaska wyśle sygnał SOS automatycznie – bez

konieczności wywołania sygnału przez użytkownika, a Centrum Teleopieki natychmiast podejmie działania. Udział mieszkańców w Programie w ramach Modułu II był bezpłatny. MOPS w tym celu zakupił usługę monitoringu 150 opasek, z których skorzystało 155 seniorów. Centrum obsługi przyjęło 993 niepokojących zgłoszeń z czego: 989 zakończyło się udzieleniem wsparcia, 4 interwencją służb ratunkowych.

Łączny koszt realizacji Programu (Moduł I i II) wyniósł 207 724 ,83 zł w tym kwota przyznanej dotacji wyniosła 174 339,83 zł.

7. 4. Dzienny Dom SENIOR+.

Dzienny Dom Senior+ jest ośrodkiem wsparcia dziennego świadczącym pół-stacjonarne usługi opiekuńcze dla osób starszych, samotnych. Celem działania placówki jest pomoc w zachowaniu sprawności fizycznej i intelektualnej osobom, które zakończyły aktywność zawodową i które z różnych powodów utraciły lub w znacznym stopniu ograniczyły więź rodzinną, a otaczająca ich samotność nie pozwala na prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie. Przesłanką uprawniającą do korzystania z usług w ośrodku wsparcia jest potrzeba częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność.

Dzienny Dom Senior + jest placówką wsparcia dziennego funkcjonującą w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli. Siedziba DD Senior+ mieści się w budynku MOPS przy ul. Dmowskiego 1 w Stalowej Woli. Placówka pracuje w dni robocze tygodnia od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 15:00 z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy. Obecnie DD Senior+ dysponuje 42 miejscami dla osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60+. Uczestnikami są zarówno kobiety jak i mężczyźni, mieszkańcy Gminy Stalowa Wola.

W roku sprawozdawczym z usług placówki skorzystało 42 osoby, w tym 6 mężczyzn i 36 kobiet. W ciągu roku kalendarzowego 8 osób opuściło placówkę. Każda z nich w związku z pogorszeniem stanu zdrowia i koniecznością rezygnacji z tej formy pomocy. Ponadto 6 z nich otrzymało świadczenie wspierające z ZUS, które w znaczący sposób wpłynęło na zwiększenie dochodu i wysokość odpłatności za pobyt w DD Senior+. W 2025 r. 2 uczestniczki zmarły. W ciągu roku do ośrodka przyjęto 5 nowych uczestników (kobiety). Na dzień 31 grudnia 2025 roku z usług DDS+ korzysta 37 osób, w tym 6 mężczyzn. Najmłodszy uczestnik ma 67 lat, najstarszy uczestnik - 96 lat.

W ramach podnoszenia aktywności intelektualnej i budowania pozytywnych relacji interpersonalnych dla uczestników DD „Senior+” organizowane były liczne tematyczne zajęcia grupowe m.in. organizowano spotkania z ciekawymi ludźmi, pogadanki, prelekcje, organizowane były liczne tematyczne zajęcia grupowe m. in. z zakresu terapii zajęciowej, w tym arteterapii „Walentynkowa girlanda z serc i walentynkowe serca”, "Powitanie Wiosny", "Wielkanocne koszyczki", „Wiosenne dzwoneczki”, "Wiosenne kolarze", „Papierowe króliczki”, „Powitanie Lata”, "Letnie kolaże", "Plastelinowa choinka", „Skrzaty z szyszek”, „Aniołki z papieru”, „Mikołajowe czapeczki”, stroiki, ozdoby, jajka, palmy i kartki wielkanocne, stroiki, ozdoby i kartki bożonarodzeniowe, kartki okolicznościowe, obrazy wykonane metodą quillingu, haftu, rysunku, ozdoby okolicznościowe z okazji jubileuszy, świąt okolicznościowych, koszyczki z papierowej wikliny, zakładki do książek itp.

Prowadzono zajęcia z zakresu ekologii, higieny i profilaktyki (szczepienia ochronne seniorów, badania profilaktyczne w wieku 60 plus, „Jak zdrowo przetrwać Zimę”, „Zastąpienia i omdlenia – jak pomóc seniorowi?”, "Nawadnianie seniorów w czasie upałów", "Warzywa i owoce przyjazne seniorom jesienią"), szkolenie z udzielania pierwszej pomocy poprowadzone przez uczniów – wolontariuszy z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Wacława Górskiego w Stalowej Woli, dbania o wygląd zewnętrzny i ubiór odpowiedni do pory roku, kącik kulinarny, kącik ogrodniczy, kącik czytelniczy, w tym

biblioteczka DD Senior+, kącik gier i zabaw planszowych, cykliczne spotkania z Biblią, aerobik seniorów, muzykoterapia, w tym wspólne kolędowanie, liczne prelekcje i pogadanki związane ze świętami okolicznościowymi np. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Tłusty Czwartek, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Chłopaka, Dzień Nauczyciela, Dzień Seniora, Dzień Pracownika Socjalnego, Andrzejkę, Mikołajki.

Organizowano spotkania i warsztaty międzypokoleniowe integracyjne m.in. Dzień Otwarty DD Senior+ i warsztaty z zdobienia pisanek z uczniami klasy 4 PSP nr. im. Wacława Górskiego w Stalowej Woli oraz warsztaty międzypokoleniowe w Filii Nr 2 MBP w Stalowej Woli z uczniami klasy 4 PSP nr 4 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Stalowej Woli poprowadzone przez seniorów z DDS+ pt. "Świąteczne skrzątki z szyszek". Uczestniczono w „Ogólnopolskim Dniu Głośnego Czytania” w PSP nr 1 w Stalowej Woli, odwiedzono z upominkami dzieci z Przedszkola nr 7 z okazji Mikołajek. Organizowano spotkania poprowadzone przez gości zewnętrznych np. powiatowym rzecznikiem konsumentów, farmaceutą "Przegląd lekowy dla seniorów i bezpłatne szczepienia ochronne ", psychologiem pt. „Seniorzy w rodzinie, zaburzenia w relacjach rodzinnych”, „Aktywizacja umysłowa seniorów – ćwiczenia usprawniające funkcje poznawcze”, „Znaczenie przyjaźni w starszym wieku”, „Wpływ emocji na codzienne funkcjonowanie”, „Aktywizacja umysłowa seniorów i senior w przedsięwzięciach przygotowanych – jak czuć się potrzebnym?”, z przedstawicielami dzielnicowych KPP w Stalowej Woli z zakresu bezpieczeństwa i reagowania w sytuacjach kryzysowych, oszustw wobec osób starszych, zorganizowano wspólnie z KPP debaty w MOPS dla seniorów z zakresu bezpieczeństwa (jako prelegenci przedstawiciele KPP, ZUS, Banku Nadszańskiego w Stalowej Woli i Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Prześpiństwem) i spotkanie edukacyjnego w MBP z zakresu zachowania się w sytuacjach kryzysowych i poradnika bezpieczeństwa (jako prelegenci przedstawiciele KPP, przedstawiciele straży pożarnej, psycholog policyjny z Rzeszowa, przedstawiciel Urzędu Miasta w Stalowej Woli – Wydział Zarządzania Kryzysowego), z kadrą i słuchaczami kursu technik usług kosmologicznych z CKZiU w Stalowej Woli z zakresu wizażu, cykliczne spotkania z zakresu biblioterapii z pracownikami Miejskiej Biblioteki Publicznej i Filii nr 2 MBP, z księdzem Proboszczem Parafii Trójcy Przenajświętszej w Stalowej Woli, spotkanie edukacyjne na temat właściwości i zastosowania komory normobarycznej, spotkania z przewodnikiem miejskim i przedstawicielem Fundacji Dionizego Garbacza STALOVIANUM na temat historii stalowowolskich pomników i rzeźb oraz patronów poszczególnych ulic, zorganizowano 2 spacerzy śladami historii powstania Stalowej Woli z przewodnikiem miejskim, w 03.2025 r. zorganizowano wspólnie z Fundacją Uniwersytecką w Stalowej Woli wykład otwarty z profesorem UMCS pt. „Z pamiętnika seniora. Wspomnienia mieszkańców domów pomocy społecznej”.

Dzienny Dom Senior+ w 2024 roku podobnie jak w latach poprzednich współpracował w ramach aktywizacji społeczno – międzypokoleniowej z licznymi Placówkami tj. Dom Pomocy Społecznej. Szkoły, przedszkola, Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze znajdującymi się na terenie naszego miasta.

W ramach działań aktywizujących seniorów w DDS+ organizowano występy dzieci i młodzieży oraz seniorów z UTW, Koncert Zespołu „Belferki”, Koncert Zespołu Wokalnego „SOTTO VOCE”, rozwijano zainteresowania uczestników DD Senior+, zorganizowano występy wokalne uczestników w Miejskim Domu Kultury w Stalowej Woli i udział w kolorowym korowodzie seniorów podczas Stalowowolskich Dni Seniora. DD Senior+ uczestniczył w obchodach Jubileuszu 25 -lecia Klubu Trzeźwego Życia oraz zorganizował występ i przygotował akademię z okazji Dnia Pracownika Socjalnego 2025 dla pracowników DD Senior+. Zorganizowano 3 wystawy prac uczestników z okazji Świąt Wielkanocnych i Świąt Bożego Narodzenia.

Ponadto zorganizowana została wycieczka autokarowa, jednodniowa, integracyjna dla uczestników DD Senior+ do Muzeum Bombki Choinkowej do miejscowości Nowa Dęba w dniu 9 października 2025 roku.

Ponadto w dniu 25 czerwca 2025 r. zorganizowany został w ogrodzie MOPS Grill Integracyjny z okazji Powitania Lata dla uczestników Dziennego Domu „Senior+” i uczestników Parafialnego Klubu Seniora oraz Rozwadowskiego Klubu Seniora. Natomiast w dniu 16 września 2025 r. zorganizowano Grill Integracyjny z okazji Pożegnania Lata dla uczestników DD Senior+. W dniu 17 grudnia 2025 r. odbyło się Spotkanie Wigilijne dla społeczności DD Senior+ i zaproszonych gości.

Pracownicy DDS+ świadczyli na rzecz uczestników placówki także pomoc w zakresie drobnych zakupów, realizacji recept, rejestracji do lekarzy specjalistów, regulowania opłat mieszkaniowych, donoszenia posiłków, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, uzyskaniu świadczeń z UM, czy ZUS, pomocy w ubieganiu się o sprzęt rehabilitacyjny, odwiedzin, kontaktu telefonicznego i wsparcia psychicznego. W DD Senior+ wspierano działania Samorządu Uczestników Domu, uczestniczono w: Akcji "Stalowowska Paczka Pomocy", „Mikołajkowa Paczka Pomocy dla Podłej Przystani”, „Akcja tworzenia i poszukiwania Mikołajów”, zorganizowano zbiórkę pieniędzy na chorą na raka nastolatkę z miejscowości Grębów, zorganizowano zbiórkę pieniężną z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla dzieci z Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Podleśna Przystań” w Stalowej Woli wśród seniorów i personelu DD Senior+, przekazano prace uczestników DD Senior+ na licytacje podczas WOŚP oraz na licytacje w ramach Akcji prowadzonych przez lokalne Stowarzyszenie Kibiców Stali Stalowa Wola, włączono się w zbiórkę baterii i elektrogratów za cebuli kwiatowe organizowaną przez MZK oraz kontynuowano uczestnictwo DD Senior+ w konkursach MZK związanych ze zbiórką makulatury i nakrętek.

Szczególnie motywowano seniorów do działań na rzecz samopomocy i działań wolontarystycznych w ramach Wolontariatu seniorów z DD Senior+ „Pomocna dłoń”. 14 uczestników DD Senior+ skorzystało z nieformalnej pomocy sąsiedzkiej i wolontariatu ze strony innych uczestników DD Senior+ w zakresie drobnych zakupów, regulowania opłat mieszkaniowych, odwiedzin, kontaktu telefonicznego i wsparcia psychicznego. Istotnymi działaniami była również promocja działalności DDS+ poprzez udział uczestników i kadry placówki w wywiadach radiowych, telewizyjnych, artykułach w lokalnej prasie, na stronie internetowej MOPS i Facebook MOPS oraz Facebook DDS+ oraz instytucji współpracujących z placówką.

W 2025 roku DD Senior+ skorzystał z dofinansowania budżetu państwa w ramach Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021 – 2025, Moduł II – „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu /Klubu „Senior +” zgodnie z Umową o dofinansowanie Nr 46/S2/2025 z dnia 25 czerwca 2025 roku na realizację zadania publicznego pod nazwą: *Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” w Stalowej Woli, ul. Dmowskiego 1*. Głównym celem projektu było zapewnienie wsparcia seniorom – osobom powyżej 60 roku życia, nieaktywnym zawodowo poprzez świadczenie wsparcia w postaci działań zwiększających aktywność społeczną, działań mających na celu polepszenie psychofizycznego funkcjonowania, profilaktykę zapewniającą utrzymanie aktualnego stanu zdrowia i niedopuszczanie do pogłębiania się dysfunkcji, integrację z lokalnym środowiskiem oraz promocję pozytywnego wizerunku seniorów. DD Senior+ na bieżącą działalność pozyskał dofinansowanie w wysokości w 144 153,92 zł. łączna kwota realizowanego zadania to 288 307,84 zł, z czego 50% stanowiło dofinansowanie. W ramach realizacji zadania pokryto koszty wynagrodzenia dla pracowników DDS+ w ilości 5 etatów na okres 12 m-cy oraz koszty zatrudnienia na umowę cywilno – prawną pielęgniarki do DDS+ na okres 12 m-cy. Pokryto koszty rachunków bieżących za internet, dofinansowano koszty napraw sprzętu i mebli, pokryto koszty zakupu materiałów biurowych i materiałów plastycznych na potrzeby terapii zajęciowej, pokryto koszty zakupu środków czystości i higienicznych. Ponadto pokryto koszty wycieczki

do Nowej Dęby do Muzeum Bombki Choinkowej, prenumeratę prasy do kącika czytelniczego DD Senior+ oraz zakup artykułów żywnościowych, celem organizacji Tłustego Czwartku, Śniadania Wielkanocnego, poczęstunku podczas Dnia Matki i Dnia Ojca, Grilli Integracyjnych, Spotkania Wigilijnego itp.

Pobyt w DD Senior+ jest odpłatny. W 2025 roku dzienny koszt pobytu 1 uczestnika zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora MOPS w Stalowej Woli Nr 28/2024 z dnia 25 kwietnia 2024 roku wynosił 65,41 zł, w tym koszt zakupu żywności 8,45 zł (żywność do przygotowania śniadania i dwudaniowego obiadu przez Kuchnię MOPS). Zasady odpłatności za pobyt w DDS+ w 2025 roku regulowała Uchwała Nr LVIII/747/2022 Rady Miejskiej z dnia 2 grudnia 2022 r. Wszystkie osoby z uwagi na dochody przewyższające kryterium dochodowe Ustawy o pomocy społecznej korzystały w 2025 roku z usług placówki za odpłatnością, ustaloną procentowo w zależności od posiadanego dochodu przy uwzględnieniu udokumentowanych opłat mieszkaniowych, wydatków na leczenie oraz innych okoliczności. Przedział procentowy odpłatności za pobyt kształtował się w 2025 roku od 2% do 61%.

Tytułem odpłatności za usługi świadczone w DD Senior+ w 2025 roku pobrano od uczestników kwotę 67 752,26 zł.

7.5. Rozwadowski Klub Seniora.

Rozwadowski Klub Seniora (RKS) rozpoczął swoje funkcjonowanie od 20 stycznia 2021r. w budynku „Sokoła”, przy ul. Rozwadowskiej 21 w ramach projekt współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej VIII Integracja społeczna Działanie 8.3 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Celem projektu było zwiększenie dostępności do usług społecznych poprzez utworzenie Klubu Seniora zapewniającego dzienną opiekę dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Działania realizowane w ramach projektu zostały zaplanowane z myślą o przeciwdziałaniu osamotnieniu i marginalizacji starszych mieszkańców Rozwadowa. 31 grudnia 2022 r. projekt przeszedł do etapu trwałości.

Rozwadowski Klub Seniora jest miejscem, gdzie seniorzy wspólnie się spotykają, nawiązują nowe znajomości, rozwijają swoje pasje i zainteresowania, wzmacniają swoje kompetencje społeczne, mają także możliwość poprawić swój stan zdrowia poprzez udział w zajęciach sportowych oraz korzystają z pomocy w sprawach codziennych.

Placówką koordynuje Opiekun-Koordynator zatrudniony w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu, codzienne zajęcia prowadzi Opiekun w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu. RKS działa w dni robocze, w godzinach od 8.00 do 14.00.

Uczestnicy Rozwadowskiego Klubu Seniora mają zagwarantowane usługi o charakterze:

- socjalnym – zapewnienie ciepłego posiłku dziennie oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i bytowych;
- aktywności ruchowej – gimnastyka, spacer;
- zajęć klubowych – oglądanie filmów i programów telewizyjnych, gry towarzyskie, korzystanie z komputera i zasobów internetowych, oglądanie filmów i programów telewizyjnych, dokumentalnych;
- zajęcia kulinarne, zajęcia krawieckie, zajęcia plastyczne, rękodzieło, ogrodnictwo, czytelnicze;
- działania prozdrowotne- wykłady i pogadanki na temat zdrowego stylu życia, informacje na temat dostępnych usług medycznych i rehabilitacji w mieście;
- kulturalno–edukacyjnym – uczestnictwo w imprezach organizowanych przez instytucje kulturalne miasta i gminy Stalowa Wola, zajęcia edukacyjne, uczestnictwo w seansie kinowym,

uczestnictwo w wycieczkach, wyjścia, pogadanki na tematy historyczne, geograficzne , a także warsztaty;

- udział w debacie nt. Bezpieczeństwa seniorów;
- aktywizacji międzypokoleniowej – występy dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, współpraca z Publicznym Przedszkolem nr 5 w Stalowej Woli, Przedszkolem „Baśniowy Świat”, Publicznym Przedszkolem nr 9 w Stalowej Woli, Publiczną Szkołą Podstawową nr 9 im. Jana Kochanowskiego w Stalowej Woli;
- aktywizacja społeczna- udział w akcjach o charakterze charytatywnym: udział w 33 Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, zbiórka pościeli na rzecz podopiecznych z Zakładu Pielęgnacyjno- Opiekuńczego, udział w akcji charytatywnej „maluch dla Pawła”;
- integrację z seniorami z Dziennego Domu Senior+, Parafialnego Klubu Seniora, udział w Stalowowolskich Dniach Seniora;
- spotkania okolicznościowe;
- zajęcia mające na celu rozwijanie zainteresowań uczestników Rozwadowskiego Klubu Seniora.

Rozwadowski Klub Seniora jest placówką wsparcia dziennego finansowaną ze środków budżetu gminy Stalowa Wola. Pobyt w RKS jest odpłatny. W 2025 roku dzienny koszt pobytu 1 uczestnika zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora MOPS w Stalowej Woli Nr 4/2025 z dnia 2 stycznia 2025 roku wynosił 57,74 zł. Zasady odpłatności za pobyt w RKS w 2025 roku regulowała Uchwała Nr LVIII/747/2022 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 2 grudnia 2022 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych w formie dziennego domu pomocy oraz klubu samopomocy. Większość osób z uwagi na dochody przewyższające kryterium dochodowe ustawy o pomocy społecznej korzystały w 2024 roku z usług placówki za odpłatnością, ustaloną procentowo w zależności od posiadanego dochodu przy uwzględnieniu udokumentowanych opłat mieszkaniowych, wydatków na leczenie oraz innych okoliczności.

Przedział procentowy odpłatności za pobyt kształtował się w 2025 roku od 0,5% do 27%. Tytułem odpłatności za usługi świadczone w RKS w 2025 roku pobrano od uczestników kwotę 14743,21 zł. Na dzień 31 grudnia 2025 r. ze wsparcia Placówki korzystało 16 osób.

7.6. Warsztat Terapii Zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej to placówka przeznaczona dla osób z niepełnosprawnością, głównie intelektualną.

Łącznie w roku 2025 w zajęciach WTZ uczestniczyło 55 osób, natomiast wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. uczestnikami było 50 osób.

Poniżej przedstawione są dane charakteryzujące grupę uczestników biorąc pod uwagę: wiek – stan na dzień 31 grudnia 2025 r.

TABELA NR 17 CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW WTZ ZE WZGLĘDU NA WIEK

PRZEDZIAŁ WIEKOWY	ILOŚĆ OSÓB
Poniżej 19	0
19 – 40	21
41 – 60	28
Powyżej 60 lat	1

Działalność WTZ finansowana jest w 90 % przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i w wysokości 10 % przez samorządy terytorialne/ powiat stalowowolski, nizański i tarnobrzewski/. Wysokość dotacji z poszczególnych powiatów uzależniona jest od ilości uczestników z danego powiatu i okresu trwania rehabilitacji.

Podstawowym celem prowadzonej działalności jest rehabilitacja zawodowa i społeczna niepełnosprawnych uczestników Warsztatu.

Rehabilitacja zawodowa prowadzona jest w oparciu o indywidualne, roczne programy rehabilitacji opracowywane przez radę programową warsztatu. Programy uwzględniają psychiczne i fizyczne możliwości uczestników oraz ich zainteresowania i indywidualne preferencje. Programy przygotowywane są tak, aby każdy mógł odkrywać, kształtować i rozwijać posiadane umiejętności w różnych pracowniach i pod okiem różnych instruktorów, a także doskonalić zdobyte umiejętności przez czas dłuższy - dla osób szczególnie uzdolnionych. Uczestnicy wskazują pracownie, w których najchętniej pracują i najlepiej się czują. Indywidualne programy rehabilitacji zawierają określenie form, metod oraz zakresu terapii a także planowane efekty terapeutyczne oraz ocenę realizacji planu i poczynione postępy. W ramach nauki zawodu w pracowniach terapii zajęciowej uczestnicy uczyli się wykonywania prostych i bardziej skomplikowanych czynności niezbędnych w pracy, obsługi różnego typu maszyn i urządzeń, zaznajamiali z materiałami potrzebnymi w produkcji, z narzędziami i ich przeznaczeniem, zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, uczyli się planować i organizować czas pracy, kolejności wykonywania poszczególnych czynności, wytrwałości, dokładności i wydajności. Uczyli się też oceniać końcowy efekt pracy a także wskazywać na swój udział w pracy grupowej.

Warsztat nie jest przygotowany od strony warsztatowo - technologicznej do nauki pracy na konkretnym stanowisku. Rozwijane są tylko ogólne lub specjalistyczne sprawności i kompetencje niezbędne bądź przydatne w pracy. Zakres nauki związany jest zawsze ze specyfiką pracy w konkretnej pracowni. Ważnymi formami pracy ośrodka były wszystkie działania ukierunkowane na poprawę kompetencji zawodowych uczestników. Były one prowadzone, jako kontynuacja działań z lat wcześniejszych.

W planie pracy wszystkich pracowni zawarte są elementy zawodoznawstwa, wiedzy na temat pracy zawodowej, praw i obowiązków pracownika, przepisów prawa pracy i bhp itp. Zajęcia z zakresu poradnictwa i doradztwa zawodowego realizowane są w siedzibie Warsztatu, przy współpracy z instytucjami rynku pracy, w PUP oraz w warunkach konkretnych zakładów pracy.

Wykorzystywanie praktyk do poszerzenia wiedzy o Uczestniku szczególnie w zakresie jego kompetencji do podjęcia ról zawodowych, ale także do poprawy tych kompetencji w zakresie: zwiększenia świadomości celu i sensu pracy, nauki nowych umiejętności, sprawdzania się w warunkach prawdziwego zakładu pracy itp. Instruktorzy oceniają indywidualnie zaangażowanie i jakość realizacji programu praktyk przez każdego wytypowanego do praktyk Uczestnika.

Zdecydowany nacisk położony był na realizację zajęć praktycznych w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy.

Rada Programowa Warsztatu zakwalifikowała 34 uczestników do odbycia praktyk zawodowych w 2025 roku. Wszystkie osoby zakwalifikowane odbyły ustaloną liczbę praktyk (5 praktyk każda).

W roku 2025 zorganizowanych zostało 25 dni praktyk zawodowych.

Łącznie zrealizowane zostały 35 praktyki.

Praktyki odbyły się w następujących miejscach:

- Karczma Zacisze w Chłopskiej Woli – 2 praktyki,
- Dom Ludowy w Agatówce – 6 praktyk,
- Muzeum COP-u – 19 praktyk,

- Szczęśliwa Zagroda w Skowierzynie – 4 praktyki,
- Agroturystyka Madejówka w Obojni – 3 praktyki,
- Zakład Produkcji Uszczelek „MAGUAN” – 1 praktyka.

W 2025 roku w ramach zajęć we wszystkich pracowniach terapii zajęciowej planowany był program wizyt w zakładach pracy. Każda z pracowni zrealizowała 12 wizyt z zakładach pracy oraz 4 wizyty w Powiatowym Urzędzie Pracy co daje łącznie 120 wizyt w zakładach pracy oraz 40 wizyt w PUP.

Elementem rehabilitacji zawodowej była również współpraca z rodzicami i pracodawcami w zakresie informowania o możliwościach i uwarunkowaniach prawnych zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz przełamywania stereotypów w myśleniu o możliwościach pracy dla osób niepełnosprawnych i lęku przed utratą renty socjalnej.

Uzupełnieniem programu rehabilitacji zawodowej jest rehabilitacja społeczna poprzez stosowane formy terapii społecznej, medycznej czy psychologicznej mające na celu poprawę sprawności psychofizycznej i wzrost kompetencji społecznych uczestników oraz zwiększenia ich szansy na prawidłowe pełnienie dorosłych ról społecznych, w tym zawodowych. Nieodłącznym elementem pracy w każdej pracowni był realizowany z uczestnikami trening ekonomiczny w ramach środków finansowych przyznawanych indywidualnie na ten cel.

WTZ stawia w pracy terapeutycznej na przygotowanie uczestników do pełnienia dorosłych ról społecznych, proponuje i promuje aktywne i świadome uczestnictwo w życiu społecznym oraz naukę radzenia sobie w życiu codziennym. Aktywne włączanie uczestników w życie społeczne to także okazja do nauki zachowania się w różnych sytuacjach społecznych, wskazywanie na znaczenie adekwatnego i poprawnego zachowania w relacjach społecznych (zwracanie uwagi na zachowania naganne, uczenie form grzecznościowych i kultury osobistej).

Oferta warsztatu w zakresie uczestniczenia w życiu społecznym jest bardzo różnorodna. Jest to także udział w konkursach i przeglądach twórczości, wystawach. Różne są formy uczestniczenia i różny zasięg, a zaangażowanie uczestników w proces twórczy podczas zajęć, gdy przygotowują projekty i konkretne prace jest trudny do przecenienia.

W roku 2025 uczestnicy Warsztatu brali udział w następujących konkursach, przeglądach **artystycznych organizowanych w Stalowej Woli jak również w wydarzeniach ogólnopolskich.**

Ten aspekt rehabilitacji społecznej jest niezwykle ważny i istotny dla budowania przez uczestników obrazu samego siebie, dla określenia swego miejsca w społeczności, dla podniesienia samooceny, samoakceptacji, samoświadomości, samodzielności, niezależności, odwagi, mobilizacji do własnej aktywności. Do konkursów prace przygotowywali uczestnicy w kilku pracowniach warsztatu jednak tylko dwie osoby i ich prace zostały wyróżnione. Zaangażowanie w konkursach i przeglądach twórczości i wystawach daje uczestnikom ogromną satysfakcję, zadowolenie i radość z tworzenia i osiągnięcia sukcesów. To okazja do nauki wielu nowych umiejętności oraz zdobywania ciekawych, życiowych doświadczeń. Wszyscy uczestnicy konkursów otrzymali pamiątkowe dyplomy.

Warsztat stawia w pracy terapeutycznej na przygotowanie uczestników do pełnienia dorosłych ról społecznych, proponuje i promuje aktywne i świadome uczestnictwo w życiu społecznym oraz naukę radzenia sobie z trudami dnia codziennego.

Jakość i poziom oferty terapeutycznej, różnorodność metod i form rehabilitacji, indywidualizacja terapii, aktywizacja społeczna i zawodowa to priorytety.

Warsztat stwarza dla osób z niepełnosprawnością warunki do rozwijania zainteresowań i talentów, wyzwala ich możliwości twórcze i uczy wrażliwości na piękno. Różnorodność technik, tematów i metod prowadzonej terapii jest odzwierciedleniem dużego znaczenia i atrakcyjności prowadzonej terapii. Spontaniczna i szczerą formą wypowiedzi osób niepełnosprawnych nadają pracom urok

niepowtarzalny – to zawsze mocna strona prac. Zadziwiają ą świeżością i oryginalnością w podejściu do realizowanego tematu.

Indywidualizacja pracy z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych konkretnego uczestnika, stworzenie możliwości rozwoju indywidualnych zainteresowań, uzdolnień i wrażliwości twórczej oraz możliwość podejmowania prób pracy w ramach praktyk zawodowych wpływa znacząco na postępy wszystkich uczestników w sferze umiejętności społecznych i zawodowych.

Prowadzone w WTZ przy MOPS zajęcia z zakresu poznawania zakładów pracy i instytucji rynku pracy przez wszystkie pracownice podnosi w sposób zauważalny postępy wszystkich uczestników w sferze umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Przekładają się one na niewątpliwy sukces działalności Warsztatu, którego wyznacznikiem dla osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin oraz dla pracowników jest podjęcie przez 31 osób zatrudnienia w zakładach pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy. Większość z tych osób utrzymuje się w pracy do dnia dzisiejszego.

W 2025 roku 2 osoby podjęły zatrudnienie w zakładzie pracy chronionej.

Działania rehabilitacyjne i terapeutyczne kierowane do każdego uczestnika indywidualnie, dostosowane do jego stanu psychicznego i fizycznego, do możliwości intelektualnych, zdolności i zainteresowań, były i są modyfikowane stosownie do potrzeb.

VIII. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dostosowując się do zmieniających uwarunkowań środowiskowych stale poszukuje skutecznych form pomocy, profesjonalnego działania, polegającego na inicjowaniu i wspieraniu oddolnych ruchów samopomocowych i obywatelskich. Realizacja tych przedsięwzięć powierzona została Organizatorom Społeczności Lokalnej oraz Klubowi Wolontariusza.

8.1. Organizowanie społeczności lokalnej.

Organizowanie społeczności lokalnej (OSL) to metoda pracy socjalnej ukierunkowana na rozwój społeczności. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli jako jeden z pierwszych w województwie podkarpackim oraz wyróżniający się w Polsce realizuje metodę OSL na terenie miasta Stalowa Wola od 2014 roku. W oparciu o model OSL, dla MOPS w Stalowej Woli w 2016 r. przyznany został Certyfikat Jakości Centrum Aktywności Lokalnej, który w 2021 r. został przedłużony o kolejne 5 lat (do 2026 r.). Certyfikat wskazuje na świadomie prowadzoną pracę, która włącza działania Ośrodka w długofalowy proces rozwoju społeczności lokalnej, umożliwiającym mieszkańcom osiągnięcie coraz wyższej jakości życia oraz zwiększającym szanse ich rozwoju osobistego, grupowego i społecznego. Organizatorzy społeczności lokalnej są również członkami Ogólnopolskiego Forum Organizatorów Społeczności Lokalnej.

Wysoki poziom zaangażowania organizatorów społeczności lokalnej w wypełnianie swoich obowiązków ma duży wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców Stalowej Woli. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, lokalnym biznesem oraz władzami miasta przestaje być postrzegana jako bariera, a staje się partnerskim dialogiem. Dzięki pośrednictwu i wsparciu organizatorów, relacje te oparte są na wzajemnym zaufaniu i profesjonalizmie. Taka synergia działań sprawia, że Stalowa Wola staje się miejscem, w którym głos obywatelski jest słyszalny, a zaangażowanie mieszkańców znajduje odzwierciedlenie w konkretnych inwestycjach i inicjatywach społecznych.

W celu poszerzenia spectrum działań podejmowanych przez Zespół ds. organizowania społeczności lokalnej, pozyskano dodatkowe środki finansowe, które umożliwiły m.in. zakup specjalistycznego

wyposażenia i materiałów niezbędnych do organizacji rodzinnych warsztatów rękodzielniczych, co stanowiło istotne uzupełnienie działań realizowanych w ramach projektów.

Zespół ds. organizowania społeczności lokalnej wykorzystuje narzędzia osiowe jakimi są praca ze społecznością terytorialną na dwóch stalowowolskich osiedlach Fabrycznym i Energetyków. Wymienione osiedla zostały wyznaczone Uchwałą Nr LXV/845/2023 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 12 maja 2023 r. jako obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji Miasta Stalowej Woli (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2023 r. poz. 2865). Praca organizatorów społeczności lokalnej na Osiedlu Fabrycznym opierała się przede wszystkim na podejmowaniu działań i metod pracy takich jak spotkania obywatelskie, spotkania partnerskie, spotkania planistyczne i robocze, grupy edukacyjne i obywatelskie, Centrum Aktywności Lokalnej – Klub „Wesoła Gromadka”, lokalne wydarzenia, kampanie i akcje charytatywne, wolontariat.

Wyodrębniona część Osiedla Fabrycznego charakteryzuje się raczej negatywnym postrzeganiem przez mieszkańców pozostałych części miasta. Duży wpływ na taką opinię ma usytuowanie na tym terenie kilku bloków socjalnych (w tym przy ul. Podleśnej 2, ul. 1 Sierpnia 22 i ul. Kilińskiego 2), których mieszkańcy borykają się z wieloma problemami społecznymi. Poziom ubóstwa i niesamodzielności ekonomicznej przejawiający się korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej jest na wymienionym podobszarze wyraźnie wyższy niż w skali całej gminy.

Fundamentem do dalszych działań wspierających jest diagnoza przeprowadzona przez organizatorów społeczności lokalnej na przełomie marca i kwietnia 2025 r. Na podstawie rozmów z mieszkańcami „od drzwi do drzwi” oraz badania ankietowego zmapowano kluczowe problemy, które wpływają na obniżenie komfortu życia. Według dokumentu „Mapa zasobów i potrzeb” problem stanowi niski stopień integracji społecznej mieszkańców, a także niezadawalający udział mieszkańców w życiu publicznym i społecznym. W dalszym ciągu nie rozwiązany problem stanowią insekty w postaci prusaków i pluskiew domowych. Pomimo wieloletnich starań problem ten jest wciąż najbardziej dokuczliwy i aktualny. Diagnoza wykazała również trudne relacje międzypokoleniowe – seniorzy dotkliwie odczuwają brak szacunku oraz akty wandalizmu ze strony młodszych mieszkańców osiedla, co w połączeniu z wysokim wskaźnikiem rotacji mieszkańców i związaną z tym anonimowością, osłabia spójność i integrację mieszkańców. Kolejny wspólny problem stanowią osoby pod wpływem alkoholu, które szczególnie w okresie wiosenno-letnim zanieczyszczają klatki schodowe, otoczenie bloku i zachowują się wulgarnie i agresywnie. Zdecydowana większość mieszkańców nie godzi się z taką sytuacją, jednak strach przed uszkodzeniem mieszkania lub nawet zastraszenie powoduje, że sprawa zakłócania porządku publicznego nie zostaje zgłoszona na policję. Istotną rolę w procesie zmian odgrywają liderzy – mieszkańcy bloków, którzy pomimo trudności potrafią zmobilizować całe otoczenie do podejmowania wspólnych działań. Jak wynika z dokumentu „Mapa zasobów i potrzeb” oraz Raportów z działań realizowanych w ramach OSL występuje duże zapotrzebowanie na organizację czasu wolnego zarówno dla dzieci jak i dorosłych. Młodzi ludzie z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym spędzają wolny czas, przesiadując pod blokami lub na klatkach schodowych. Wśród starszej młodzieży dostrzega się problem spożywania alkoholu, palenia papierosów. Zagospodarowanie czasu wolnego ludzi młodych mogłoby w znacznym stopniu zminimalizować występowanie tych zjawisk. Jedną z istotnych grup wymagających podejmowania działań z zakresu integracji i aktywności społecznej stanowią kobiety. Dostrzeżono potrzebę tworzenia miejsc, które oferowałyby zajęcia umożliwiające rozwijanie talentów, odkrywanie pasji, budowanie relacji koleżeńskich, nabywanie umiejętności interpersonalnych. Dostrzega się wyraźną potrzebę organizowania różnego rodzaju inicjatyw sprzyjających budowaniu poczucia więzi wśród mieszkańców oraz przywiązania do miejsca zamieszkania. W obszarze działalności OSL znajduje się Klub „Wesoła

Gromadka”, który jest miejscem sprzyjającym oddolnym inicjatywom, głównie jednak skupiającym się wokół problemów rodzin z dziećmi.

Podsumowując badania przeprowadzone wśród społeczności Osiedla Fabrycznego, zrealizowanych zostało wiele inicjatyw, które w rezultacie doprowadziły do zmiany mentalności mieszkańców. Nie da się jednak też ukryć, że jeszcze u części mieszkańców zauważalny jest również brak wiary we własne możliwości i w to, że można coś zrobić dla dobra wspólnego. Przyczyny możemy dopatrywać się w stereotypowym myśleniu mieszkańców o sobie samych, przede wszystkim jako osobach, które nie mają wpływu ani na swoje otoczenie, ani na swoje życie. Organizatorzy społeczności lokalnej będą nadal motywowali i mobilizowali mieszkańców do dalszej aktywności, będą ich zachęcali pokazując ich zasoby takie jak wiedza, umiejętności jakie posiadają i co dzięki nim mogą osiągnąć.

W 2022 roku środowiskową metodą pracy socjalnej został objęty kolejny rejon miasta – Osiedle Energetyków. Obszar ten z uwagi na swoje usytuowanie na obrzeżach miasta wymaga podjęcia działań z zakresu aktywizacji społecznej, w tym współpracy różnych sektorów.

Z badań przeprowadzonych przez Zespołu ds. organizowania społeczności lokalnej wynika, że 46% mieszkańców tego obszaru postrzega swoje miejsce zamieszkania jako gorsze na tle innych części miasta. Niewystarczająca integracja i angażowanie się mieszkańców w działania na rzecz społeczności lokalnej, niedostatek miejsc i obiektów do rozwoju aktywności lokalnej, akcyjność inicjatyw to tylko nieliczne problemy wskazane przez mieszkańców w ramach przeprowadzonej diagnozy. Starsi mieszkańcy Obszaru Energetyków utożsamiają się z miejscem zamieszkania, gdzie wciąż wymiennie używana jest nazwa OZET. Obecnie jednak dużą część mieszkańców stanowią młode małżeństwa i osoby wynajmujące mieszkania. Mieszkańcy Osiedla Energetyków z uwagi na znaczną odległość do „centrum” miasta mają utrudniony dostęp do ośrodków kultury, klubów, świetlic i innych miejsc oferujących aktywne i konstruktywne spędzanie czasu wolnego.

Osiedle Energetyków postrzegane jest jako miejsce, w którym toczy się intensywna praca nad poprawą jakości życia mieszkańców. Działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej mają na celu przede wszystkim wyrównanie szans. Jednocześnie, to właśnie zaangażowanie samych mieszkańców stanowi siłę napędową pozytywnych zmian. Pomimo ograniczeń finansowych i administracyjnych, mieszkańcy, wykazują niezwykłą determinację w dążeniu do poprawy sytuacji na swoim terenie. Organizowane osiedlowe wydarzenia tj. piknik rodzinny, zakończenie wakacji, plenerowe warsztaty edukacyjno-ekologiczne, piknik jesienny, mikołajki dla dzieci i spotkanie wigilijne świadczą o chęci integracji społeczności i stworzenia przyjaznego miejsca do życia dla całej społeczności osiedla. Zgłoszony do Zielonego Budżetu Obywatelskiego projekt pn. „Spotkania z ekologią” jest kolejnym dowodem na to, że mieszkańcy Osiedla Energetyków są proaktywni i chcą wprowadzać konkretne zmiany. Dzięki takim inicjatywom społecznym możliwe jest nie tylko poprawienie estetyki osiedla, ale także stworzenie przestrzeni do integracji i wspólnego spędzania czasu.

W 2025 r. odbywały się wizje lokalne, spacer po osiedlu oraz spotkania partnerskie z przedstawicielami władz miasta, Rady Miasta, Urzędu Miasta w Stalowej Woli, tut. Ośrodka i mieszkańcami. Napięta sytuacja i konflikty mieszkańców związane z podjęciem decyzji o planowanych pracach związanych z poprawą infrastruktury miały odzwierciedlenie w interpelacji złożonej przez Radnego Rady Miejskiej w Stalowej Woli. Mieszkańcy oczekują konsultacji społecznych w zakresie zagospodarowania ogródków działkowych i dodatkowych miejsc parkingowych. Dzięki zaangażowaniu Radnych udało się doprowadzić do podziału terenu ogródków na 6 działek i wyodrębnić miejsce wspólne. Opracowana dokumentacja projektowa na dostosowanie i wyposażenie lokalu przy ul. Energetyków 35A w Stalowej Woli na potrzeby funkcjonowania Domu Sąsiedzkiego stanowi nadzieję na realizację inwestycji. Przyjęto strategię, według której być może prace remontowe będą

realizowane etapami. Takie podejście ma ułatwić systematyczne pozyskiwanie środków zewnętrznych i pozwolić na stopniowe oddawanie budynku do użytku mieszkańcom.

Podstawą OSŁ jest budowanie sieci współpracy pomiędzy mieszkańcami i lokalnymi podmiotami w celu włączenia lokalnych zasobów we wspólny proces wywołania pozytywnej zmiany w społeczności. We wszystkie działania angażowani są mieszkańcy, pracownicy MOPS oraz partnerzy. W zależności od prowadzonych działań do współpracy zapraszani są partnerzy reprezentujący różne sfery życia społecznego oraz różne środowiska, co umożliwi spojrzenie na problemy z szerszej perspektywy i daje większe możliwości działania. Na szczególną uwagę zasługuje stale poszerzająca się sieć takich kontaktów zarówno partnerów formalnych jak i nieformalnych. Dzięki współpracy wielu instytucji, firm prywatnych oraz organizacji pozarządowych udaje się osiągać pozytywne zmiany w społeczności lokalnej. W 2025 roku odbyło się:

- 8 spotkań partnerskich (z partnerami nieformalnymi),
- 4 spotkania obywatelskie
- zawarto 6 Umów o współpracy partnerskiej,
- nawiązano kontakty i podjęto współpracę z 63 lokalnymi firmami - sponsorami działań w ramach OSŁ - oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Wydarzenia społecznościowe pełnią istotną funkcję w pracy ze społecznością lokalną. Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli wszystkich sektorów stanowią okazję do nawiązywania relacji sąsiedzkich, umacniania więzi rodzinnych, współpracy partnerskiej na każdym poziomie. W ramach działań środowiskowych podejmowanych przez Zespół ds. organizowania społeczności lokalnej środowiskowej na terenie Stalowej Woli odbyły się następujące spotkania i wydarzenia integracyjne: **„Pikniki ekologiczne na Osiedlu Fabrycznym i Osiedlu Energetyków”**, sfinansowane ze środków Gminy Stalowa Wola w ramach Zielonego Budżetu Obywatelskiego.

Organizatorem obu wydarzeń było Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stalowej Woli w ramach pracy Zespołu ds. organizowania społeczności lokalnej. W organizację aktywnie włączyły się: Klub Wolontariusza, Klub Wesoła Gromadka oraz grupa #Stalowekobiety.

1. **Piknik ekologiczny na Osiedlu Fabrycznym (16 czerwca 2025 r.)** - wydarzenie to przyciągnęło licznych mieszkańców, a w jego przygotowanie dodatkowo zaangażował się Dzienny Dom Senior+ oraz partnerzy tacy jak: Katolicka Szkoła Podstawowa, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, PSB Mrówka oraz Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o.
2. **Piknik ekologiczny na Osiedlu Energetyków (24 czerwca 2025 r.)** - spotkanie na placu zabaw przy ul. Energetyków miało niezwykle wspólnotowy charakter. Szczególną rolę odegrali sami mieszkańcy osiedla Energetyków, którzy przygotowali sąsiedzkie grillowanie. Realizację wsparli dodatkowo: Nadleśnictwo Rozwadów Lasy Państwowe, Społem PSS, NZOZ „MEDYK” Sp. z o.o., Zakład Administracji Budynków oraz Schronisko dla bezdomnych mężczyzn im. Brata Alberta.

Oba wydarzenia miały na celu edukację ekologiczną oraz aktywizację mieszkańców, co zostało osiągnięte w pełni. Radość uczestników i pozytywny odbiór społeczności są gwarancją kontynuowania podobnych inicjatyw w przyszłości. Wydarzenia miały na celu podniesienie świadomości ekologicznej oraz aktywizację mieszkańców Osiedla Fabrycznego i Osiedla Energetyków w Stalowej Woli. Sukces potwierdził, że ekologia połączona z sąsiedzką integracją jest doskonałym kierunkiem rozwoju dla lokalnej społeczności, a wspólne działania przynoszą realne, pozytywne zmiany w myśleniu o środowisku.

3. „Międzypokoleniowe zakończenie wakacji” (29 sierpnia 2025 r.)

Wydarzenie zostało zorganizowane przez grupę nieformalną pod patronatem Stowarzyszenia Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” w partnerstwie z MOPS w Stalowej Woli, sfinansowane ze środków programu „Podkarpacki Fundusz Rozwoju”, realizowanego przez Fundację Fundusz Lokalny SMK, współfinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030.

Spotkanie przyciągnęło blisko 80 osób, oferując bogaty program. Kluczowym rezultatem było silne, oddolne zaangażowanie społeczności, przejawiające się m.in. w samodzielnym pozyskaniu poczęstunku od lokalnych dostawców oraz nieocenionej pomocy wolontariuszy przy logistyce spotkania. Wspólne grillowanie i zabawy na świeżym powietrzu stały się okazją do budowania trwałych więzi sąsiedzkich oraz naturalnej, międzypokoleniowej wymiany doświadczeń. Inicjatywa skutecznie zintegrowała rodziny, tworząc przestrzeń pełną wzajemnej życzliwości i otwartości na drugiego człowieka.

4. „Sięgamy po MOC – sąsiedzki piknik na Ozecie” (26 września 2025 r.)

Organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” we współpracy z MOPS w Stalowej Woli. Wydarzenie, które zostało sfinansowane ze środków Narodowego Instytutu Wolności w ramach programu „Moc Małych Społeczności”, połączyło edukację z zakresu bezpieczeństwa z integracją mieszkańców.

Mieszkańcy mieli okazję spotkać się z przedstawicielami służb i instytucji, których obecność w sytuacjach kryzysowych jest nieoceniona.

Oprócz edukacji, program pikniku obfitował w liczne atrakcje i animacje, mające na celu integrację mieszkańców w każdym wieku.

Nie zabrakło konkursów i zabaw rodzinnych przygotowanych przez wolontariuszy z Klubu Wolontariusza i Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Stalowej Woli.

5. „Podwórkowa Wigilia na Osiedlu Energetyków” (12 grudnia 2025 r.)

6. „Osiedlowe spotkanie z Mikołajem”

Wzorem lat poprzednich i dzięki ogromnemu zaangażowaniu mieszkańców odbyła się spotkanie świąteczne na osiedlu Energetyków. Wydarzenie to zostało zrealizowane w ramach konkursu „Opowiedz – moja przestrzeń działania” – Edycja 2-2025/2, dofinansowanego w ramach programu „Podkarpacki Fundusz Rozwoju” realizowanego przez Fundację Fundusz Lokalny SMK i współfinansowany przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030.

W ramach inicjatywy zaplanowano wyjątkową oprawę świąteczną, obejmującą sesję zdjęciową w specjalnie zaaranżowanej scenerii. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli zapewnił niezbędną infrastrukturę, w tym catering, nagłośnienie oraz stoliki, natomiast wspólną modlitwę poprowadził proboszcz lokalnej parafii, co nadało spotkaniu podniosły i wspólnotowy charakter. Szczególnym elementem inicjatywy była akcja „Osiedlowe spotkanie z Mikołajem”. Realizacja wydarzenia sprzyjała budowaniu trwałych więzi sąsiedzkich oraz międzypokoleniowej wymianie serdeczności.

8.1.1. Centrum Aktywności Lokalnej – Klub „Wesoła Gromadka”.

Miejscem, które ze względu na dostępność i otwarty charakter sprzyja oddolnym inicjatywom jest **Klub „Wesoła Gromadka”** funkcjonujący w wynajmowanym lokalu przy ul. 1 Sierpnia 24,

pokój nr 3 w Stalowej Woli. Klub jest miejscem rodzinnych i sąsiedzkich spotkań, otwartym na potrzeby lokalnej społeczności.

W Klubie odbywają się spotkania grup sąsiedzkich, edukacyjnych, roboczych, zespołów sąsiedzkich, spotkania partnerskie oraz szkolenia i warsztaty. To miejsce stworzone do realizacji oddolnych inicjatyw, które aktywizują i integrują mieszkańców Stalowej Woli – w szczególności osoby z Osiedla Fabrycznego. Od czerwca 2022 r. odbiorcami działań Zespołu ds. organizowania społeczności lokalnej są osoby, które w wyniku wojny zamieszkały na terenie Stalowej Woli. Są to w szczególności kobiety z dziećmi. Dzięki włączeniu rodzin z dziećmi z Ukrainy w działania organizowania w ramach organizowania społeczności lokalnej dało się zaobserwować jak wielkie zmiany zaszły w uczestnikach - nawiązały się nowe przyjaźnie, a kobiety mówią wprost, że odnalazły bezpieczną i przyjazną przestrzeń dla siebie i swoich dzieci.

W 2025 r. w ramach organizowania społeczności lokalnej funkcjonowały następujące grupy obywatelskie:

1. Grupa dzieci w wieku do 13 lat oraz ich rodzice/opiekunowie (Klub „Wesoła Gromadka”)

W roku 2025 działaniach Klubu uczestniczyło łącznie **26 rodzin** w tym **46 dzieci** (w tym 22 dzieci z Ukrainy) w wieku do 13 lat wraz z rodzicami i opiekunami. Jest to miejsce wyjątkowe na mapie Stalowej Woli z uwagi na charakter prowadzonych działań oraz zaangażowanie w jego funkcjonowanie rodziców oraz całego otoczenia w tym instytucji, organizacji pozarządowych oraz lokalnego biznesu. Klub, dzięki swojej dostępności i otwartej formule, stanowi kluczowy element rozwoju lokalnej aktywności. Jest przestrzenią dla oddolnych inicjatyw, w której zaangażowanie uczestników buduje w nich poczucie sprawstwa. Przekłada się to na realne, pozytywne zmiany obserwowane w lokalnym środowisku z każdym kolejnym rokiem.

W Klubie „Wesoła Gromadka” prowadzone są działania: edukacyjne połączone z grami i zabawami ruchowymi, zabawy integrujące, warsztaty kreatywne – rozwijanie uzdolnień i zainteresowań intelektualnych, artystycznych i technicznych dzieci, warsztaty kulinarne, wycieczki, wyjścia do kina itp.. Ważnym aspektem działalności Klubu jest obecność dzieci i rodziców z Ukrainy. Dla rodzin uchodźczych jest to bezpieczna przystań, pozwalająca choć na chwilę zapomnieć o trudnych doświadczeniach wojennych poprzez twórcze spędzanie czasu. Wspieramy matki w nawiązywaniu nowych relacji i dbaniu o własne potrzeby, a dzieci w procesie adaptacji. Jak wynika z relacji rodziców, dzięki regularnym spotkaniom ich dzieci znacznie szybciej przełamały barierę językową, co ułatwiło im start w polskich przedszkolach i szkołach. Co szczególnie istotne, Klub stał się naturalną przestrzenią nauki tolerancji i otwartości. Wspólna zabawa i praca projektowa uczą polskie dzieci empatii oraz szacunku do różnorodności kulturowej. Z kolei dla dzieci z Ukrainy kontakt z polskimi rówieśnikami to najlepsza lekcja języka i kultury „w praktyce”. Ta obustronna wymiana doświadczeń sprawia, że najmłodszy mieszkańcy Stalowej Woli uczą się budować społeczeństwo oparte na wzajemnym zrozumieniu i solidarności, co niweluje uprzedzenia i buduje trwałe więzi koleżeńskie.

W zależności od podejmowanych działań tematyka zajęć edukacyjnych skierowanych do rodzin z dziećmi zwracała uwagę na m.in. zasady dobrego wychowania, promowała ideę czytania, kładła nacisk na zwiększenie świadomości ekologicznej, wrażliwość na potrzeby innych. Szczególnie ważnym obszarem działań były akcje i inicjatywy najmłodszych uczestników Klubu „Wesoła Gromadka” oraz ich rodziców i opiekunów mające na celu przybliżenie idei wolontariatu oraz wrażliwości na potrzeby innych.

Działania zrealizowane w 2025 roku zaowocowały wzrostem aktywności rodzin oraz wyraźnym wzmocnieniem kompetencji rodzicielskich. Pogłębieniu uległa integracja zarówno wewnątrzrodzinna, jak i społeczna. Bogata oferta zajęć pozwoliła dzieciom rozwijać pasje i predyspozycje, stanowiąc

jednocześnie skuteczną profilaktykę uzależnień, w tym nadmiernego korzystania z Internetu. Wspólne, kreatywne spędzanie czasu wolnego zbliżyło do siebie pokolenia. Partnerstwo sektora pozarządowego, instytucji publicznych oraz biznesu przełożyło się na wzrost zaufania i zbudowało solidny fundament pod dalszą współpracę. Z kolei wyższe poczucie sprawstwa u rodziców pozytywnie wpłynęło na ich samoocenę. Wypracowane efekty stanowią silny impuls dla mieszkańców do dalszego angażowania się w inicjatywy społeczne, pomocowe i sąsiedzkie.

2. Grupa dorosłych mieszkank Stalowej Woli, w szczególności z Osiedla Fabrycznego - cykl spotkań „Sąsiedzkie pasje”.

Głównym założeniem spotkań była integracja oraz aktywizacja mieszkank Stalowej Woli, ze szczególnym uwzględnieniem Osiedla Fabrycznego – terenu objętego działaniami Zespołu ds. organizowania społeczności lokalnej. W 2025 roku odbyło się łącznie **39 warsztatów**, w których uczestniczyły **53 kobiety** (w tym osoby pracujące, emerytki, osoby bezrobotne, samotne matki, osoby z niepełnosprawnościami oraz uchodźczynie z Ukrainy).

Większość uczestniczek na co dzień zmagają się z licznymi trudnościami, dlatego często podkreślają one, że „Sąsiedzkie pasje” są dla nich formą „prywatnej rehabilitacji” i odskocznią od monotonii. Dla wielu z nich jest to jedyny moment w tygodniu, kiedy mogą zapomnieć o problemach i spędzić czas w gronie osób, z którymi mogą po prostu porozmawiać. Podczas warsztatów kreatywnych (m.in. decoupage, makramy, zajęć florystycznych, hafciarskich, krawieckich, kulinarnych, ziołowych i ekologicznych) nawiązywały się trwałe przyjaźnie. Uczestniczki stały się bardziej otwarte na nowe inicjatywy: doradzają sobie wzajemnie, dzielą się umiejętnościami i aktywnie angażują w organizację spotkań, przynosząc własne materiały, poczęstunek czy potrzebny sprzęt. Wspólne tworzenie pobudza kreatywność i znacząco podnosi poczucie własnej wartości. Jak zaznaczają same beneficjentki, nie wyobrażają sobie już tygodnia bez „kobiecych spotkań”. Warsztaty są również doskonałą okazją do budowania partnerskich relacji pomiędzy organizatorami społeczności lokalnej a mieszkańcami. Pozwalają one na bieżące omawianie problemów i spraw dotyczących osiedla w swobodnej, bezpiecznej atmosferze.

Dowodem na ogromne zaangażowanie i wzrost kompetencji obywatelskich uczestniczek jest ich aktywny udział w organizowaniu wydarzeń plenerowych dla mieszkańców Stalowej Woli. Największym sukcesem 2025 roku jest ewolucja roli uczestniczek: z odbiorczyń działań stały się ich pełnoprawnymi współtwórczyniami. Taka forma aktywności przede wszystkim zbudowała w uczestniczkach poczucie sprawstwa i dumy z własnego wkładu w życie miasta. Ich obecność na piknikach stała się wizytówką osiedlowej integracji, pokazując, że wspólne pasje mogą stać się fundamentem dla silnej i nowoczesnej grupy obywatelskiej.

8.1.2. Projekty i inicjatywy zrealizowane we współpracy z mieszkańcami Stalowej Woli i partnerami.

1. „Ekoaktywności inspirowane naturą” (2 czerwiec 2025 r. – 31 październik 2025 r.)

Zadanie publiczne zrealizowane w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” finansowane ze środków Gminy Stalowa Wola w ramach Zielonego Budżetu Obywatelskiego. Celem głównym było podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Stalowej Woli poprzez realizację warsztatów ekologicznych dla dzieci i dorosłych, wyjazd integracyjny połączony z warsztatami, wspólne sadzenie roślin, montaż zbiornika na deszczówkę i doposażenia sąsiedzkiego ogródka w szafę na narzędzia i narzędzia ogrodnicze.

W ramach zadania „Ekoaktywności inspirowane naturą” pomyślnie przeprowadzona została rewitalizacja ogródka sąsiedzkiego przy ul. 1 Sierpnia 22 w Stalowej Woli, który dzięki ściślejsz

współpracy z mieszkańcami i lokalnymi instytucjami zyskał nową infrastrukturę w postaci szafy na narzędzia, zbiornika na deszczówkę oraz estetycznych nasadzeń roślinnych. Kluczowym rezultatem inwestycji stało się nie tylko upiększenie terenu, ale także aktywizacja lokalnej społeczności, która wspólnie wypracowała zasady korzystania z doposażonej przestrzeni i dbania o nowe zasoby. Równolegle przeprowadzono bogaty program edukacyjny, obejmujący cykl siedmiu warsztatów ekologicznych dla dzieci i dorosłych, podczas których uczestnicy opanowali praktyczne umiejętności z zakresu idei Zero Waste, zielarstwa oraz tworzenia naturalnych produktów codziennego użytku. Ważnym elementem integrującym mieszkańców był wyjazd do Osady Marianów w Zarzeczcu, łączący spacer edukacyjny z warsztatami rękodzielniczymi, co pozwoliło na budowanie więzi rodzinnych w otoczeniu przyrody. Całość działań zaowocowała trwałym wzrostem świadomości ekologicznej uczestników oraz stworzeniem funkcjonalnego i zadbanego miejsca spotkań, które służy mieszkańcom jako wspólne dobro.

2. „Rodzinne wakacje na Fabrycznym” (23 czerwca 2025 r. - 10 września 2025 r.)

Zadanie publiczne zrealizowane w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” w Stalowej Woli zostało dofinansowane ze środków Gminy Stalowa Wola. W działaniach w ramach zadania wzięło łącznie udział 59 osób (dzieci i dorosłych). Głównym celem było zwiększenie integracji i aktywności rodzin z dziećmi zamieszkałych na terenie Gminy Stalowa Wola, poprzez umożliwienie im rozwijania pasji, produktywnego wykorzystania czasu wolnego oraz budowania pozytywnych relacji w rodzinie i społeczności. Zadanie skierowane było do dzieci w wieku od 5 do 12 lat z rodzin zamieszkałych na terenie Stalowej Woli.

Zadanie publiczne „Rodzinne wakacje na Fabrycznym ” przyczyniło się do wszechstronnego rozwoju dzieci. Dzięki udziałowi w zajęciach dzieci zwiększyły swoją pewność siebie, rozwinęły wyobraźnię i kreatywność, a także poprawiły swoje umiejętności społeczne. Rodziny z kolei miały okazję do wspólnego spędzenia czasu, co przyczyniło się do wzmocnienia więzi rodzinnych i stworzenia pozytywnej atmosfery w domu.

3. „Sięgamy po MOC” (1 wrzesień 2025 r. – 30 listopad 2025 r.)

Zadanie publiczne zrealizowane w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM” finansowane ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Wsparcia Organizacji Pozarządowych „Moc Małych Społeczności”. Głównym celem zadania było wzmocnienie potencjału i profesjonalizacja kadry Stowarzyszenia „SPECTRUM” do sprawnego i efektywnego prowadzenia działalności na rzecz rozwoju, aktywności, integracji i zwiększenia odporności społeczności lokalnych na kryzysy mieszkańców Stalowej Woli.

W ramach zadania „Sięgamy po MOC” pracownicy MOPS i stowarzyszenia „SPECTRUM” podnieśli swoje kompetencje cyfrowe w zakresie tworzenia nowoczesnej komunikacji wizualnej i promocji działań społecznych. Dzięki szkoleniu survivalowym i kursom pierwszej pomocy uczestnicy zyskali większą pewność siebie oraz umiejętność zachowania spokoju i podejmowania trafnych decyzji w sytuacjach kryzysowych. Pracownicy rozwinęli zdolności organizacyjne oraz poczucie profesjonalizmu, co bezpośrednio przekłada się na wyższą jakość wsparcia oferowanego mieszkańcom Stalowej Woli. Realizacja warsztatów tematycznych pozwoliła lokalnej społeczności nabyć praktyczne umiejętności z zakresu ekologii, tradycji zielarskich oraz skutecznego radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Wspólne wyjście do teatru, piknik oraz zajęcia kreatywne znacząco wzmocniły więzi sąsiedzkie i wpłynęły na przełamanie barier związanych z izolacją społeczną. Ponadto efektem podjętych działań jest wzrost poczucia bezpieczeństwa i integracji mieszkańców, którzy stali się bardziej odporni i przygotowani na współczesne wyzwania społeczne.

Zespół ds. organizowania społeczności lokalnej zrealizował także dwa projekty socjalne⁵:

- 1) Projekt socjalny „Sposób na nudę, czyli ferie z Wesołą Gromadką”.
- 2) Projekt socjalny „Podwórkowa wigilia na Osiedlu Energetyków”.

8.2. Klub wolontariusza.

W ramach wzmacniania aktywności obywatelskiej i działalności na rzecz społeczności lokalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli funkcjonuje Klub Wolontariusza. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku w Klubie Wolontariusza zarejestrowało **75 wolontariuszy** (56 osoby niepełnoletnie i 19 osób pełnoletnich). W bazie aktywnych wolontariuszy na koniec 2025 roku było **207 osób**. Są to wszystkie osoby zarejestrowane w 2024 i 2025 roku. Z wolontariuszami przeprowadzane były rozmowy wstępne, szkoleniowe i motywacyjne, a także monitorowano ich pracę w środowisku.

Do Klubu Wolontariusza wpłynęło 8 ofert pracy wolontarystycznej z zakresu wspierania seniorów w codziennych czynnościach, pomocy przy realizacji inicjatyw, pikników, zajęć dla dzieci itp. W roku 2025 roku zawarto 15 porozumień o współpracy.

Inicjatywy organizowane na terenie Stalowej Woli z udziałem wolontariuszy z Klubu Wolontariusza:

- **Wsparcie seniorów w codziennych czynnościach** - zorganizowano usługę mającą na celu wsparcie seniorów w codziennych zakupach i realizowaniu recept w aptece (2 rodziny).
- **Pomoc w organizacji pikników na Osiedlu Energetyków i Osiedlu Fabrycznym** – we współpracy ze Stowarzyszeniem Centrum Aktywności Społecznej „SPECTRUM”, które odbywały się na placu zabaw mieszczącym się na osiedlu Energetyków lub na boisku i placu przy Katolickiej Szkole Podstawowej w Stalowej Woli tj. Piknik Ekologiczny na Osiedlu Fabrycznym – 15 wolontariuszy, Piknik Ekologiczny na Osiedlu Energetyków – 24 wolontariuszy, Piknik „Sięgamy po MOC – sąsiedzki piknik na Ozecie” - 20 wolontariuszy.
- **Pomoc w organizacji zajęć wakacyjnych dla dzieci i młodzieży** - W okresie wakacyjnym wolontariusze aktywnie angażowali się w organizację zajęć dla dzieci i młodzieży. Stanowili istotne wsparcie dla wychowawców oraz organizatorów, pomagając w prowadzeniu zajęć, opiece nad uczestnikami i realizacji zaplanowanych aktywności. Wolontariusze zaangażowali się w organizację zajęć w Świetlicy „Tęcza” - 2 wolontariuszy, zajęcia sportowo rekreacyjne w Klubie „Wesoła Gromadka” – 15 wolontariuszy, wsparcie w realizacji zadania publicznego „Rodzinne wakacje na Fabrycznym” – 2 wolontariuszy.
- **Akcja wykonywania i poszukiwania Mikołajów** - Od września do grudnia 2025 roku Klub Wolontariusza organizował akcję wykonywania i poszukiwania Mikołajów w Stalowej Woli. Celem akcji była integracja społeczności lokalnej w Stalowej Woli oraz budowanie atmosfery wzajemnej życzliwości i świątecznej magii poprzez wspólne tworzenie oraz dystrybucję ręcznie robionych mikołajków. W pierwszym etapie zorganizowana została zbiórka białej i czerwonej, a także zielonej i czarnej włóczki. W zbiórkę zaangażowały się żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, Klub sportowym STAL Stalowa Wola, instytucje i osoby prywatne. Do wykonywania Mikołajków zaproszono dzieci i młodzież z placówek wsparcia dziennego: Oratorium i Świetlicę „Tęcza” wraz z Filią, seniorów z Dziennego Domu Senior+, dzieci i rodziców z Klubu „Wesoła Gromadka” oraz wolontariuszy indywidualnych. Mikołaje zostały dopracowane i spakowane wraz z ulotkami. Wykonano 1041 paczek z Mikołajami, w tym 299 w barwach Stalówki. W dystrybucję Mikołajów w całym mieście zaangażowało się niemal 70 osób. Mikołaje były zostawiane w parkach, przy sklepach, na przystankach itp. Trafiły także

⁵ Projekty przedstawiono w rozdziale III Formy udzielanej pomocy podrozdział 3.2.1. Praca socjalna

bezpośrednio do pacjentów ZOL w Rozwadowie. Stalowa Wola zamieniła się w świąteczną mapę pełną niespodzianek.

W 2025 roku zorganizowano i przeprowadzono również 2 spotkania informacyjno-warsztatowe z uczestnikami Klubu Integracji Społecznej. Były to dwugodzinne spotkania warsztatowo-informacyjne, podczas których przedstawiano ideę wolontariatu, działalność Klubu Wolontariusza oraz możliwości podjęcia współpracy. W listopadzie i grudniu przy okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza odbyły się spotkania z dziećmi z Przedszkola Niepublicznego „Chatka Misia” oraz uczniami Publicznej Szkoły Podstawowej nr 11 im. Szarych Szeregów w Stalowej Woli. W trakcie spotkań Koordynator Klubu Wolontariusza opowiadał o idei pomagania, przedstawiał sylwetkę wolontariusza i zachęcał dzieci do czynienia dobra na co dzień. Ponadto w lokalnych mediach ukazywały się artykuły i wiadomości telewizyjne wspierające wolontariat i poszukiwanie wolontariuszy oraz rozpowszechnianie informacji o bieżącej działalności Klubu Wolontariusza.

8.2.1. Akcje organizowane przy współudziale wolontariuszy.

„Promocja i organizacja wolontariatu - Wolontariat jest cool” projekt zrealizowany przez Stowarzyszenie Centrum Aktywności społecznej SPECTRUM w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stalowej Woli w okresie od kwietnia 2025 r. do grudnia 2025 r. sfinansowany ze środków Gminy Stalowa Wola.

W ramach zadania zrealizowano następujące działania:

- a) Organizacja i przeprowadzenie szkolenia warsztatowego „Dlaczego warto zostać wolontariuszem?” - 15 osób,
- b) Organizacja i przeprowadzenie spotkań warsztatowych „Porozmawiajmy o wolontariacie” –
4 spotkania warsztatowe w których uczestniczyło łącznie 73 uczniów ze stalowowolskich szkół podstawowych,
- c) Organizacja i przeprowadzenie szkolenia warsztatowego „Animacja czasu wolnego” - 20 osób,
- d) Organizacja i przeprowadzenie inicjatyw społecznych przez wolontariuszy – 6 zrealizowanych inicjatyw,
- e) Udział wolontariuszy w akcjach społecznych na terenie Stalowej Woli – 3 akcje społeczne na terenie Stalowej Woli, 26 wolontariuszy,
- f) Organizacja i przeprowadzenie konkursu plastycznego o tematyce pomagania dla dzieci ze stalowowolskich przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz dla dzieci i młodzieży ze stalowowolskich szkół - wpłynęło 191 prac plastycznych w trzech kategoriach wiekowych (37 z przedszkoli i 154 ze szkół podstawowych),
- g) Organizacja i przeprowadzenie Gali Wolontariatu 2025 – ok. 80 uczestników.

IX. KOORDYNACJA I REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW SPOŁECZNYCH

Jednym z kluczowych zadań polityki społecznej jest diagnozowanie potrzeb środowiska lokalnego, które następnie stanowi bazę do inicjowania, opracowywania, wdrażania i rozwijania regionalnych i lokalnych programów z obszaru pomocy społecznej, ukierunkowanych na podnoszeniu jakości życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W strukturze MOPS zadanie to zostało powierzone pracownikom Zespołu ds. realizacji projektów i programów.

9.1. Koordynacja gminnych programów społecznych.

Jednym z zadań MOPS jest opracowanie, wdrażanie, monitorowanie, ewaluowanie oraz aktualizowanie programów społecznych, wynikających z rozeznanych potrzeb w środowisku lokalnym. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania gminy w roku 2025 opracował wraz z Przedstawicielami podmiotów zaangażowanych w budowanie Programu i następnie jego realizacji:

- 1) *Program Wychodzenia z Kryzysu Bezdomności na lata 2026-2028 dla Gminy Stalowa Wola*, który został przyjęty Uchwałą Nr XXII/288/2025 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 30 października 2025 roku. Celem głównym Programu jest stworzenie zintegrowanego i systemowego modelu przeciwdziałania bezdomności w Gminie Stalowa Wola, opartego na działaniach profilaktycznych, osłonowych i aktywizujących, zorientowanego na trwałe wychodzenie osób z kryzysu bezdomności.

Ponadto MOPS wraz z partnerami dokonał aktualizacji:

- 1) *Stalowowolskiego Programu Senioralnego na lata 2024-2026*, który został przyjęty Uchwałą Nr XXII/289/2025 Ray Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 30 października 2025 roku.

W kolejnej drugiej aktualizacji Stalowowolskiego Programu Senioralnego na lata 2024-2026 uwzględniono katalog wskaźników, który umożliwi efektywne monitorowanie realizacji zadań; dokonano przeglądu Realizatorów oraz włączono w proces tych, którzy w rzeczywisty sposób działają na rzecz realizacji założonych celów; zaplanowano działania oraz wskaźniki do możliwości statutowych Realizujących Program. Dokument został poddany również analizie przez Przedstawicieli podmiotów działających na rzecz seniorów.

Do działań podejmowanych w I kwartale 2025 roku przez MOPS należało m.in. monitoring, ewaluacja i opracowanie sprawozdań z realizacji Programów za rok 2024, następnie przedłożenie ww. sprawozdań Radzie Miejskiej. Sprawozdania dotyczyły następujących Programów:

1. Stalowowolskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 przyjętego Uchwałą Nr LXXIV/ 1000/2023 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 18 grudnia 2023 roku.
2. Stalowowolskiego Programu Senioralnego na lata 2024-2026 przyjętego Uchwałą Nr V/ 71/2024 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 20 września 2024 roku.
3. Gminnego Programu Wspierającego Rozwiązywanie Problemu Bezdomności w Stalowej Woli na lata 2023-2025 przyjętego Uchwałą Nr LIX/763/2022 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 19 grudnia 2022 roku.
4. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2024 (AKTUALIZACJA) przyjętego Uchwałą Nr LXXVI/1032/2024 Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 7 marca 2024 roku.

W sprawozdaniach dokonano zestawienia danych oraz analizy wskaźników osiągniętych w trakcie realizacji Programów.

9.2. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych i programów rządowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wychodząc naprzeciw diagnozowanym potrzebom lokalnego środowiska sięga po różne możliwości uzupełniania oferty realizowanych usług wykorzystując środki zewnętrzne.

9.2.1. Projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych.

- 30 września 2025 r. zakończyła się realizacja projektu **"Sam lecz nie samotny"** w ramach Programu Grantów w ramach wsparcia przez Fundację LOTTO im. Haliny Konopackiej.

Celem projektu było zwiększenie dostępności do usług społecznych dla mieszkańców Gminy Stalowa Wola, w wieku 65 + poprzez świadczenie usług w miejscu zamieszkania i aktywizację oraz integrację osób starszych (tzw. więźniów 4 piętra).

Wsparcie obejmowało następujące usługi:

- ✓ **taxi** - ułatwiające dotarcie do lekarza, urzędów, na zakupy, itp.; - zrealizowano 41 przejazdów, przejechano łącznie 237 km,
- ✓ **podologa** - poprawiające komfort i zdrowie stóp osób starszych - zrealizowano 15 usług,
- ✓ **porządkowe**, realizowane w dwóch wariantach - mycie okien lub sprzątanie mieszkań - zrealizowano 12 usług,
- ✓ **fachowca "złota rączka"** obejmujące drobne naprawy i prace techniczne w domach seniorów - zrealizowano 11 usług.

Usługi realizowane były według indywidualnych potrzeb seniorów (od 1 rodzaju usługi do maksymalnie 3 przypadających na 1 seniora). Z usług skorzystało w sumie 29 seniorów. W czerwcu 2025 r. zorganizowano Dzień Seniora sprzyjający integracji, wymianie doświadczeń i wzmacnianiu więzi społecznych wśród uczestników. Udział wzięło w tym wydarzeniu 45 seniorów. Dla seniorów przygotowano stoiska, na których mogli ozdobić pierniki, szydełkować.

Zorganizowano także przy pomocy Dziennego Domu Senior + zabawy, m.in.: sportowe rzucanie piłek, malowanie magnesów, pamiątkowe zdjęcia, śpiewniki. Zapewniono poczęstunek oraz grilla. To wydarzenie nie tylko umocniło relacje wśród seniorów ale i przypomniało, jak ważne jest, by w jesieni życia nie być samotnym - lecz aktywnym i docenianym.

Opracowano i wydano *Gminy Informator dla Seniora - Stalowa Jesień Życia* zawierający informacje o dostępnych formach wsparcia w gminie Stalowa Wola. Publikacja została rozpowszechniona wśród mieszkańców, w tym wśród osób o ograniczonej mobilności. Format A5, nakład: 500 sztuk.

Za sukces projektu „Sam, lecz nie samotny” należy uznać realne i wymierne wsparcie udzielone seniorom w ich codziennym funkcjonowaniu oraz wzmocnienie ich poczucia bezpieczeństwa i samodzielności.

Okres realizacji projektu: 01.01.2025 r. do 30.09.2025 r. Całkowita wartość projektu: 18 541,00 zł, wkład własny MOPS: 8 541,00 zł (część środków ujęta w innym rozdziale), wartość grantu: 10 000,00zł

- 31 grudnia 2025 r. zakończono realizację projektu **„Siła jest w równości, mądrość w różnorodności”** realizowanego od września 2025 r. w ramach Programu Ośłonowego *„Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy domowej jako przemocy ze względu na płeć”* dofinansowanego z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

W ramach projektu zorganizowano warsztaty dla młodzieży pn. **”Równość zaczyna się od nas – wspólne wypracowanie sposobów promowania równości w swoim środowisku”**, które miały na celu m.in.: podniesienie świadomości na temat równości i przeciwdziałania dyskryminacji poprzez edukację i wspólne wypracowanie rozwiązań, które promują równe traktowanie w codziennym życiu. Przeprowadzono 8 warsztatów jednodniowych, trwających 7 godzin dydaktycznych dla młodzieży z 6 szkół podstawowych (11 klas) w Gminie Stalowa Wola. łącznie w zajęciach uczestniczyło 140 uczniów.

W dniu 12 grudnia 2025 r. odbyło się spotkanie „**Równość zaczyna się od słów**” - o stereotypach, języku i przemocy ukrytej w codzienności, którego celem było: podniesienie świadomości społecznej na temat przemocy ukrytej w języku i stereotypach, przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć, wzmocnienie lokalnej wspólnoty w działaniach równościowych, integracja środowiska specjalistów (pracownicy socjalni, psychologowie, nauczyciele) oraz społeczności lokalnej, zachęcanie do dalszego zaangażowania w inicjatywy równościowe. W spotkaniu udział wzięło 75 osób.

Opracowano **informator gminny dotyczący problemu przemocy domowej „Stop przemoc. Równość zaczyna się od Ciebie”**. Zawartość merytoryczna informatora zawiera zagadnienia takie jak m.in.: czym jest przemoc ze względu na płeć, formy przemocy, stereotypy i język jako źródło przemocy, jak rozpoznać sygnały przemocy. Jak reagować, co możesz zrobić, gdzie szukać pomocy w wymiarze lokalnym i ogólnopolskim, cyberprzemoc. Uwzględnia język wrażliwy na płeć. Przygotowano Informator w nakładzie 500 sztuk, format A5. Informator rozpowszechniano m.in.: w szkołach, instytucjach, wśród członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Aktywny udział młodzieży w warsztatach oraz pozytywny odbiór działań i zainteresowanie wskazują na realną potrzebę kontynuacji i rozwijania tego typu inicjatyw w kolejnych latach.

Okres realizacji projektu: 15.09.2025r. do 31.12.2025r. Wartość projektu: 50 022,71 zł, wkład własny MOPS: 10 044,90 zł, wartość dofinansowania: 39 977,81 zł.

9.2.2. Programy Rządowe dofinansowane z budżetu państwa.

- Program „Opieka 75+” – edycja 2025⁶

W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. MOPS realizował rządowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+”- edycja 2025.

- Program „Opieka wytchnieniowa” ” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025⁷

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program rządowy „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025, finansowany w całości z Funduszu Solidarnościowego Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

- Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025⁸

MOPS w 2025 roku realizował po raz szósty usługę asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent Osobisty Osoby z niepełnosprawnością”- edycja 2025 finansowanego w całości ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

- Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025⁹

⁶ Program został szczegółowo opisany w podrozdziale 7.3.5

⁷ Program został szczegółowo opisany w podrozdziale 7.3.6

⁸ Program został szczegółowo opisany w podrozdziale 7.3.7

⁹ Program został szczegółowo opisany w podrozdziale 7.3.8

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Program finansowany ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa.

▪ Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2025”

Zgodnie z umową nr S-III.126/A/2025 z dnia 16 grudnia 2025 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego realizowanego w ramach rządowego programu wspierania rodziny "Asystent rodziny w 2025 r." Wojewoda Podkarpacki przyznał Gminie Stalowa Wola środki finansowe z Funduszu Pracy za okres styczeń – grudzień 2025 r. w łącznej wysokości 57 641,30 zł, z czego kwota 5 600 zł stanowiła dofinansowanie do dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny a kwota 52 041,30 zł stanowiła dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny.

Celem przyznania środków jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. wsparciu kobiet i rodzin "Za życiem". Efektem realizacji zadania jest przygotowanie rodziny do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami życiowymi, zwłaszcza w obszarze opieki i wychowania dzieci. Ostatecznymi beneficjentami wsparcia są zatem rodziny, które potrzebują pomocy w tym zakresie.

Realizator zadania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.
Kwota dofinansowania: 57 641,30 zł. Całkowita wartość: 212 423,00 zł. Data podpisania umowy: grudzień 2025 r.

X. NAGRODY, WYRÓŻNIENIA, WYDARZENIA CYKLICZNE

10.1. Nagroda – I miejsce w konkursie „Lider Pomocy Społecznej 2025”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli zwyciężył w konkursie „Lider Pomocy Społecznej” Edycja 2025. W dniu 19 listopada 2025 roku w Rzeszowie odbyło się II Forum Polityki Społecznej – jedno z kluczowych wydarzeń w regionie poświęconych zagadnieniom związanym z polityką społeczną. Forum organizowane było w ramach projektu „Społeczna równowaga” i stało się przestrzenią do dialogu o współpracy, kompetencjach, usługach społecznych i wyzwaniach.

Punktem kulminacyjnym wydarzenia była uroczysta Gala konkursu „Lider Pomocy Społecznej” Edycja 2025, podczas której wyróżnione zostały podmioty, które w swoich codziennych działaniach na rzecz innych wykraczają daleko poza swoje obowiązki. Każdy z laureatów ma za sobą historię, która pokazuje, jak ogromne znaczenie ma obecność drugiego człowieka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli zajął I miejsce w województwie i zdobył prestiżowy tytuł „Lidera Pomocy Społecznej” Edycja 2025.

Podczas Gali Wręczania Nagród nasz Ośrodek – jako zwycięzca konkursu - został zaprezentowany pełnymi uznania słowami:

„Zwycięski podmiot to miejsce, w którym praca społeczna nie jest „zadaniem”, tylko pasją, a mieszkańcy będący pod opieką kadry – nie „beneficjentami”, lecz partnerami, współtwórcami i często inspiracją. To miejsce, którego zespół pracowników nie tylko reaguje na potrzeby – oni je przewidują. Nie tylko wspierają – oni budują społeczności od zera. Nie tylko pomagają - oni zapraszają ludzi do życia pełniejszego, spokojniejszego i bardziej godnego.

Ich działania są tak rozległe, różnorodne i misternie zaplanowane, że wniosek konkursowy spokojnie mógłby trafić na półkę w księgarni – jako trzymająca w napięciu powieść społeczna. Z bohaterami,

wątkami pobocznymi, zwrotem akcji, a nawet happy endem. Tyle, że wszystkie wydarzenia są.....prawdziwe.”

10.2. Wyróżnienia w formie listu gratulacyjnego Wojewody Podkarpackiego.

W dniu 27 listopada 2025r. w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie odbyła się wyjątkowa uroczystość z udziałem przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Była to okazja do podziękowania za pełną zaangażowania pracę będącą przykładem odpowiedzialności, wrażliwości i solidarności społecznej.

21 listopada obchodziliśmy Dzień Pracownika Socjalnego – święto pracowników służb społecznych, którzy z profesjonalizmem i oddaniem wspierają osoby potrzebujące.

Wojewoda podkarpacki Teresa Kubas - Hul w słowach podziękowania skierowanych do pracowników pomocy społecznej stwierdziła: „Państwa praca stanowi nieoceniony filar funkcjonowania naszych wspólnot lokalnych. To dzięki tej codziennej, pełnej oddania służbie osoby znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych otrzymują niezbędne wsparcie, otuchę oraz pomoc w przewyżnianiu napotykanym problemom. Wasza empatia, poczucie odpowiedzialności oraz nieustanne zaangażowanie tworzą fundament bezpieczeństwa społecznego w naszych miastach i gminach”.

Wojewoda wręczyła także listy gratulacyjne pracownikom jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, którzy w 2025 r. wykazali się znaczącymi dokonaniem w realizacji zadań z obszaru pomocy społecznej, a tym samym w sposób szczególny przyczynili się do budowania silnej i stabilnej sieci społecznej w naszym regionie.

Pracownicy naszego Ośrodka również zasłużyli na uznanie.

Wśród wyróżnionych znaleźli się:

- Pani Anna Proszowska w kategorii "Wyróżnienie indywidualne w zakresie kompleksowej pracy na rzecz osób i rodzin, prowadzących do osiągnięcia stabilności i samodzielności życiowej osoby/ rodziny objętej wsparciem",
- Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej, w skład, którego wchodzi: Pani Agnieszka Chruściel, Pani Kinga Podgórska, Pani Ewelina Małek oraz Pani Beata Jucha w kategorii "wyróżnienia zespołowe w zakresie wdrożenia innowacyjnych rozwiązań mających na celu likwidację barier społecznych rozszerzających ofertę usług”.

10.3. Gala Wolontariatu 2025 r.

W dniu 5 grudnia 2025 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Melchiora Wańkowicza w Stalowej Woli odbyła się Gala Wolontariatu 2025, podczas której podsumowano konkurs na Inicjatywę Wolontariacką i konkurs plastyczny "Pomaganie jest cool". Konkursy zostały zorganizowane przez Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej "SPECTRUM" z siedzibą w Stalowej Woli w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stalowej Woli. Obie inicjatywy zostały objęte Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Stalowej Woli – Pana Lucjusza Nadbrzeźnego oraz Przewodniczącej Rady Miejskiej w Stalowej Woli – Pani Agaty Krzek.

1. Konkurs na Inicjatywę Wolontariacką.

Celem konkursu było motywowanie młodych ludzi do podejmowania aktywności na rzecz własnego środowiska (szkolnego, lokalnego) oraz tworzenie klimatu sprzyjającego realizacji przez młodzież własnych inicjatyw. Komisja konkursowa, ze względu na wyjątkowo wysoki poziom zgłoszeń, zdecydowała się na dofinansowanie i realizację sześciu inicjatyw zgłoszonych przez uczniów klas 7-8 szkół podstawowych i szkół średnich. Wśród zrealizowanych projektów znalazły się:

- "Serce z piernika dla seniora" (PSP nr 11),

- "Pierwsza pomoc – to dziecinnie proste" (PSP nr 1),
- "Ławeczka – Od-Nowa. Przysiań dobrych historii" (PSP nr 1),
- "Cyfrowi pomocnicy" (PSP nr 4),
- "Kreatywne Andrzejki" (PSP nr 3),
- "Makaronowe szaleństwo" (PSP nr 5).

Każda z grup otrzymała wsparcie rzeczowe na realizację swojego pomysłu. Podczas Gali Wolontariatu zostały zaprezentowane krótkie filmiki z przeprowadzonych inicjatyw, a wszyscy zaangażowani wolontariusze otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz drobne upominki ufundowane przez sponsorów.

2. Konkurs plastyczny "Pomaganie jest cool".

Celem konkursu "Pomaganie jest cool" było przybliżenie dzieciom i młodzieży idei wolontariatu, kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych, a także ukazanie, że każdy z nas ma wiele do zaoferowania swojemu otoczeniu. Zgodnie z regulaminem, powołana Komisja Konkursowa wyłoniła laureatów konkursu plastycznego w trzech kategoriach wiekowych: dzieci ze stalowowolskich przedszkoli (5-6 lat), uczniowie klas I-IV oraz uczniowie klas V-VIII. Na konkurs wpłynęło łącznie 191 prac. Komisja Konkursowa przyznała nagrody dla miejsca I, II, i III w poszczególnych kategoriach wiekowych. Dodatkowo we wszystkich kategoriach zostały przyznane wyróżnienia.

W trakcie Gali Wolontariatu odbyła się wystawa prac nagrodzonych w konkursie plastycznym. Laureaci każdej kategorii wiekowej otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe. Pozostali uczestnicy konkursu zostali wyróżnieni pisemnymi podziękowaniami. Ponadto wystawę prac nagrodzonych można będzie zobaczyć do końca roku w Restauracji McDonald's w Stalowej Woli.

Nagrody w konkursach zostały zakupione ze środków Gminy Stalowa Wola w ramach zadania "Promocja i organizacja wolontariatu – Wolontariat jest cool". Ponadto nagrody ufundowali: Przewodnicząca Rady Miejskiej – Pani Agata Krzek, Restauracja McDonald's w Stalowej Woli i Kino Helios.

Gala Wolontariatu 2025 odbyła się w ramach zadania "Promocja i organizacja wolontariatu – Wolontariat jest cool" współfinansowanego ze środków Gminy Stalowa Wola.

10.4. Stalowowolska Paczka Pomocy – Edycja 2025 – Samotny ale nie sam.

Akcja charytatywna „Stalowowolska Paczka Pomocy” to inicjatywa pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

W październiku 2025 roku MOPS przystąpił po raz ósmy do organizacji lokalnej akcji charytatywnej „Stalowowolska Paczka Pomocy” – Edycja 2025.

Celem tegorocznej akcji, z okazji zbliżającego się okresu świątecznego, było spędzenie czasu z osobą samotną 60+, która na co dzień nie ma wsparcia i kontaktu z rodziną oraz obdarowanie jej paczkami z artykułami chemicznymi i spożywczymi.

W ramach Akcji nie zbierane były środki finansowe. Wsparcia udzieliło 80 darczyńców. Zebrano i przekazano ogółem 170 paczek, które zostały przekazane odbiorcom akcji z terenu miasta Stalowej Woli.

Od 01.12.2025r. do 19.12.2025r. paczki były sukcesywnie dostarczane odbiorcom akcji dzięki zaangażowaniu i pomocy Ochotniczej Straży Pożarnej w Stalowej Woli oraz pracowników MOPS. Pomędzy darczyńcą a odbiorcą udało się zaaranżować ponad 10 spotkań.

10.5. Śniadanie wielkanocne i Wigilia dla osób samotnych i ubogich.

- W dniu 16.04.2025 r. jak w każdym roku – cyklicznie, w Restauracji STAL odbyło się śniadanie wielkanocne dla osób samotnych i ubogich zorganizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli, w którym uczestniczyło 70 osób.

Wielkanoc to najstarsze i najważniejsze święto chrześcijaństwa mające bogatą tradycję i liczne religijne obrzędy. Jednym z nich jest uroczyste śniadanie, które poprzedza składanie sobie życzeń.

Śniadanie wielkanocne rozpoczęły życzenia świąteczne złożone zebraniem przez Pana Piotra Pierścionka - Dyrektora MOPS w Stalowej Woli, oraz Panią Monikę Świdorską – Pachacz – Zastępcę Prezydenta Miasta Stalowej Woli. W uroczystym śniadaniu wzięła udział także Pani Karolina Paleń – Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Stalowej Woli oraz Pan Aleksander Kapuściński - Przewodniczący Komisji Rodziny, Pomocy Społecznej i Zdrowia. Modlitwę poprowadził Dziekan Dekanatu Stalowa Wola ks. Waław Gieniec.

Po wspólnej modlitwie zaproszeni goście zasiedli przy stole zastawionym wielkanocnymi potrawami m.in. żurem z jajkiem i kiełbasą, jajkiem z chrzanem, sałatkami, wędliną czy słodką babką wielkanocną.

- W dniu 22.12.2025 r. w Restauracji STAL odbyło się spotkanie wigilijne dla 80 osób samotnych i ubogich zorganizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

Wigilia to nie tylko stół zastawiony tradycyjnymi potrawami świątecznymi, ale przede wszystkim tak ważny dla osób samotnych - wspólnie spędzony czas, rozmowy i życzenia. Wspólne spożywanie wigilijnych potraw sprzyjało integracji, rozmowom oraz budowaniu poczucia wspólnoty i pozwoliło uczestnikom choć na chwilę doświadczyć bliskości i świątecznego nastroju.

Spotkanie wigilijne rozpoczęło się modlitwą, którą poprowadził ks. Waław Gieniec - Dziekan Dekanatu Stalowa Wola, po której wszystkim zebraniem zostały złożone życzenia świąteczne przez Panią Monikę Pachacz-Świdorską - Zastępcę Prezydenta Miasta Stalowej Woli i Pana Piotra Pierścionka Dyrektora MOPS w Stalowej Woli. W spotkaniu uczestniczył również Pan Zenon Gielarek - Kierownik Noclegowni Całodobowej dla Bezdomnych Mężczyzn im. Św. Brata Alberta w Stalowej Woli wraz z mieszkańcami Noclegowni. Po zakończonej modlitwie i złożonych życzeniach wszyscy zebrani zasiedli do wigilijnego stołu.

XI. WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI PRZY REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z ROZEZNANYCH POTRZEB.

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli współpracował między innymi z następującymi instytucjami i podmiotami:

- Powiatowy Urząd Pracy w Stalowej Woli – MOPS od 2011 roku realizuje określoną porozumieniem współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Stalowej Woli przy podejmowaniu działań wzmacniających aktywność osób bezrobotnych, które są jednocześnie klientami Ośrodka i PUP. Współpraca ta polega w szczególności na wymianie informacji umożliwiającej optymalizację zakresu i form pomocy udzielanej przez obie instytucje tej samej osobie, w sposób pozwalający uniknąć powielania wzajemnych działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym głównie w ramach realizacji kontraktów socjalnych z osobami bezrobotnymi zawierających instrumenty aktywizacji zawodowej. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy polega także na wymianie informacji na temat osób zarejestrowanych w PUP oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej poprzez platformę SEPI do której dostęp mają jedynie upoważnione osoby w MOPS, jak również na dostępie do aktualnych ofert pracy, staży oraz praktyk; informowaniu o aktualnych projektach i programach specjalnych, które realizowane są na rzecz osób bezrobotnych będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy; informowaniu o targach

i giełdach pracy oraz grupowych poradach zawodowych i oferowanych formach pomocy dla osób pozostających bez pracy,

- Centrum Poradnictwa Zawodowego w Rzeszowie – Filia w Tarnobrzegu – stała współpraca w zakresie aktywizacji i doradztwa zawodowego osób wykluczonych społecznie z powodu bezrobocia, uzależnienia, bezdomności. W trakcie zajęć grupowych w KIS zainteresowane osoby mogły uzyskać profesjonalne doradztwo w zakresie pisania CV, listu motywacyjnego, które następnie za pośrednictwem poczty e-mail mogli przesłać do pracodawców lub wydrukować i doręczyć do zakładów pracy,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Stalowej Woli – współpraca w zakresie organizacji zajęć warsztatowych z zakresu wizażu i kreowania wizerunku w formie usług kosmetycznych i fryzjerskich na Pikniku organizowanym przez Zespół Organizowania Społeczności Lokalnej, ponadto organizacja zajęć dla seniorów z Dziennego Domu Senior+ świadczonych przez uczennice w zawodach technik usług kosmetycznych i technik fryzjerstwa oraz wykwalifikowaną kadrę nauczycielską CKU,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli – współpraca w zakresie poradnictwa rodzinnego, interwencji kryzysowych, w sprawie kierowania i umieszczenia w domach pomocy społecznej, pomocy w wypełnieniu i skompletowaniu dokumentacji niezbędnej do ubiegania się o orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności a następnie kierowanie osób na Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, wymiana informacji w sprawach asystentury rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, wychowanków Domu Dziecka oraz wychowanków usamodzielniających się oraz innych zadań wynikających z realizowanych ustaw m.in. szkolenia dla pracowników Ośrodka,
- Komenda Powiatowa Policji w Stalowej Woli – współpraca w sytuacjach kryzysowych, zwłaszcza w przypadkach interwencji dotyczących stosowania przemocy w rodzinie, osób chorych psychicznie, demoralizacji nieletnich oraz w sytuacjach podejmowanych przez policję interwencji u samotnych osób chorych i starszych. Ponadto współpraca z dzielnicowymi w zakresie pracy z klientami tzw. „trudnymi” z możliwością korzystania z asysty w sytuacjach zagrożenia dla pracowników MOPS w czasie wykonywania czynności służbowych. Przedstawiciele KPP współpracowali również z Klubem Integracji Społecznej w ramach zajęć edukacyjnych z zakresu profilaktyki i bezpieczeństwa dla osób uczestniczących w działaniach Klubu. Tematyka poruszana na zajęciach to: bezpieczeństwo na drodze, profilaktyka uzależnień, cyberprzemoc, mowa nienawiści oraz przemoc w rodzinie. W ramach współpracy funkcjonariusze Policji przeprowadzili cykl szkoleń dla opiekunek usług opiekuńczych gdzie głównym celem zajęć było podniesienie poziomu bezpieczeństwa zarówno podopiecznych – w szczególności seniorów – jak i opiekunek wykonujących swoje obowiązki w środowisku domowym. Cennym elementem szkolenia była także podstawowa nauka samoobrony, prowadzona przez przeszkolonych funkcjonariuszy Policji. Opiekunki mogły poznać proste techniki unikania zagrożeń, sposoby uwalniania się z uchwytów oraz dowiedzieć się, jak wykorzystać otoczenie i przedmioty codziennego użytku w sytuacjach niebezpiecznych.
Ponadto Przedstawiciele KPP współpracowali z pracownikiem socjalnym ds. bezdomności w zakresie wspólnych patroli w miejscach przebywania osób bezdomnych w okresie jesienno – zimowym, udzielania niezbędnego wsparcia (odzież, żywność, pomoc finansowa) i zabezpieczenia w miejsca noclegowe, czy pomoc medyczną,
- Sąd Rejonowy w Stalowej Woli – kierowanie pism w sprawie wglądu w sytuację rodzin, w których istnieje podejrzenie nienależytego wykonywania władzy rodzicielskiej, wydawanie opinii

na prośbę Sądu o funkcjonowaniu rodzin w stosunku do których Sąd ograniczył władzę rodzicielską, kierowanie wniosków w sprawie leczenia psychiatrycznego lub kierowania do domów pomocy społecznej osób w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia osoby lub środowiska bez zgody uczestnika, wnioskowanie o zamknięte leczenie odwykowe. Współpraca z kuratorami sądowymi zawodowymi i społecznymi w przypadku rodzin objętych nadzorem kuratorskim,

- Prokuratura Rejonowa w Stalowej Woli – składanie wniosków o wszczęcie postępowania w przypadku zgłoszenia przemocy w rodzinie, podejrzenia o zaniedbywanie w stosunku do osób zależnych lub innych spraw klientów MOPS wymagających rozpoznania wychodzącego poza zakres kompetencji pracownika socjalnego, w tym również ubezwłasnowolnienie i leczenie odwykowe,
- Stalowowski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej – współpraca na rzecz klienta objętego wsparciem zarówno przez MOPS jak i SOWiK w ramach zespołów superwizyjnych, konsultacje w sprawach indywidualnych klientów,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej – w sprawie ustalania konieczności zabezpieczenia usług w miejscu zamieszkania po zakończeniu leczenia szpitalnego, kompletowania dokumentów dla osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej lub zakładów opiekuńczo-leczniczych,
- Miejska Biblioteka Publiczna – w sprawie organizacji wystaw tematycznych np. z okazji Świąt Wielkanocnych, doposażenia biblioteczki, zajęć z biblioterapii dla uczestników Dziennego Domu Senior +,
- Placówki oświatowe (szkoły, przedszkola) – współdziałanie z pedagogami szkolnymi w zakresie udzielania pomocy dzieciom i ich rodzinom, a także w sprawie dożywiania uczniów w czasie trwania roku szkolnego oraz ferii zimowych i wakacji letnich,
- Kuratorium Oświaty w Rzeszowie – w sprawie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Urząd Miasta Stalowa Wola - wymiana informacji, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu ustalenia uprawnień do świadczeń rodzinnych, świadczeń pielęgnacyjnych, ubezpieczenia zdrowotnego, dodatku mieszkaniowego, opiniowanie wniosków o przydział lokalu socjalnego, współpraca przy realizacji prac społecznie użytecznych,
- Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych– wnioskowanie w sprawie osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Stalowej Woli – w zakresie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom z problemami w nauce i zachowaniu,
- ZUS/ KRUS – wzajemna wymiana informacji w zakresie uprawnień klientów MOPS do świadczeń zabezpieczenia społecznego,
- Inne Ośrodki Pomocy Społecznej – wymiana informacji w sprawie świadczeniobiorców możliwości uzyskania wsparcia ze strony oddzielnie zamieszkałych członków rodzin, refundacje świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
- Zakład Administracji Budynków, Rejon Energetyczny, Rejon Gazowniczy, Miejski Zakład Komunalny, Miejski Zakład Budynków - kontakty w sprawie płatności, zadłużeń, negocjacje w sprawie terminów płatności i rozłożeń zadłużenia na raty, ponadto z administracją budynków mieszkalnych w sprawie przeprowadzenia niezbędnych remontów i dezynfekcji w mieszkaniach klientów MOPS, itp.,
- Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) – współpraca w zakresie transportu i dostarczania darów dla seniorów i osób niepełnosprawnych w miesiącach listopad - grudzień 2025 w ramach Akcji „Stalowowska Paczka Pomocy”,

- Nadleśnictwo Rozwadów – współpraca w ramach działań środowiskowych w Klubie „Wesoła Gromadka”,
- Firmy prywatne i lokalni przedsiębiorcy - współpraca w ramach działań środowiskowych organizatorów społeczności lokalnej oraz Akcji „Stalowowska Paczka Pomocy – Edycja 2025”.

Ważnym partnerem pomocy społecznej jako instytucji polityki socjalnej państwa na szczeblu lokalnym jest III sektor czyli organizacje pozarządowe, często działające i specjalizujące się w kręgu działań na rzecz określonych grup zagrożonych lub dotkniętych już wykluczeniem społecznym. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach wzajemnej współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami już od kilkunastu lat udostępnia niżej wymienionym stowarzyszeniom bezpłatnie swoje pomieszczenia (salę konferencyjną) na spotkania integracyjne i prowadzenie działalności statutowej w budynku Ośrodka:

- Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „SONIR” ,
- Klubowi Seniora „Radość Jesieni”,
- Klubowi Seniora „Szarotka”.

W 2025 roku podejmowane były projekty i działania na rzecz grup zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym we współpracy z organizacjami pozarządowymi, takimi jak:

- Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża wspierał działalność MOPS-u w zakresie zabezpieczenia w formie rzeczowej, tj. niezbędnego ubrania, żywności i innych artykułów pierwszej potrzeby osobom i rodzinom takiego wsparcia potrzebującym. PCK realizował skierowania wydawane przez MOPS na artykuły spożywcze w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021- 2027, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2024. Program był realizowany – według wytycznych Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w okresie od kwietnia 2025 r. do września 2025 r. W 2025 r. w ramach Programu wydano 510 skierowań dla mieszkańców gminy Stalowa Wola oraz dla obywateli Ukrainy przebywających na terenie gminy Stalowa Wola,
- Koło Stalowowskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta - współpraca z Towarzystwem polega nie tylko na zabezpieczeniu schronienia osobom będącym w kryzysie bezdomności, ale również na podejmowaniu działań związanych ze zmianą postrzegania osoby bezdomnej i reagowania na jej potrzeby. Ponadto Ośrodek ściśle współpracuje z prowadzonymi przez Towarzystwo Domami dla Dzieci i Młodzieży w zakresie wsparcia usamodzielniających się wychowanków placówki oraz uczestnictwa przedstawicieli MOPS w zespołach re kwalifikacyjnych dotyczących możliwości powrotu dzieci do rodzin macierzystych,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „ORATORIUM”, w zakresie zapewnienia fachowej opieki dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych będących w zainteresowaniu MOPS oraz wymiany informacji w ramach prowadzonej działalności statutowej,
- Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku – współpraca w zakresie organizacji zajęć taneczno – teatralnych dla uczestników Dziennego Domu Senior +,
- Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej SPECTRUM (stowarzyszenie powołane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli) podejmowało w partnerstwie z MOPS kilka projektów na rzecz klientów pomocy społecznej, w tym w szczególności dzieci, poprzez organizację zajęć z zakresu aktywnego spędzania czasu wolnego, nowatorskich form rekreacji podczas ferii i wakacji szkolnych. Ponadto działalność stowarzyszenia dotyczy rozwoju i promocji wolontariatu na terenie gminy Stalowa Wola m.in. wśród młodzieży i osób starszych poprzez wsparcie inicjatyw Klubu Wolontariusza przy MOPS.

Członkowie Stowarzyszenia starają się pozyskiwać środki finansowe na realizację nowych form wsparcia dla mieszkańców Gminy z zakresu pomocy społecznej, które wzmacniają działalność Ośrodka opisaną już we wcześniejszej części sprawozdania. Stowarzyszenie stało się również w 2016 roku partnerem Gminy Stalowa Wola w realizacji projektu rozbudowy MOPS w Stalowej Woli i od 2018 roku realizuje działania w ramach zawartego partnerstwa tj. szkolenia dla wolontariuszy z zakresu motywacji do pracy wolontarystycznej i możliwości jakie stwarza wolontariat, a także w zakresie prowadzenia bazy wolontariuszy gotowych do działań na rzecz mieszkańców Stalowej Woli, w tym klientów MOPS.

- Stalowowska Grupa Poszukiwawczo – Ratownicza - drugi rok z rzędu wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji w Stalowej Woli oraz jednostkami samorządowymi Grupa wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Prowadzą patrole, podczas których sprawdzają, czy potrzebna jest natychmiastowa pomoc medyczna, czy osoby są odpowiednio zabezpieczone przed zimą oraz czy chcą skorzystać z noclegowni.

XII. KUCHNIA I ŻYWIENIE W OŚRODKACH WSPARCIA

W strukturze MOPS funkcjonuje Kuchnia, która przygotowuje posiłki dla uczestników ośrodków wsparcia działających przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej tj. Dziennego Domu Senior+, Rozwadowskiego Klubu Seniora oraz Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „Tęcza” i jej Filii, a także uczestników kierowanych przez MOPS do Środowiskowych Domów Samopomocy Nr 1 i 2.

W ciągu 2025 roku wydano 37 954 posiłków w formie śniadań i obiadów. Na zakup artykułów spożywczych wydatkowano kwotę 165 624,96 zł a wydatki Kuchni (koszty osobowe i rzeczowe) związane z przygotowaniem posiłku wyniosły 645 586,71 zł.

XIII. FINANSOWANIE BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI MOPS

Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej jest zadaniem własnym, obligatoryjnym gminy, dofinansowywanym z budżetu państwa.

Zgodnie z zapisem ustawowym MOPS w Stalowej Woli zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności w stosunku 1 pracownik na 2000 mieszkańców i na 50 środowisk. Zatrudnienie pracowników socjalnych w takich proporcjach na wskazanym minimalnie poziomie daje gwarancję wykonywania pracy socjalnej w sposób efektywny i skuteczny w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych osób korzystających z pomocy społecznej, profesjonalne wsparcie osób lub rodzin znajdujących się w kryzysie, czego efektem może być całkowite ich usamodzielnienie w tym finansowe, a tym samym uniezależnienie się od systemu pomocy społecznej na dłuższy okres czasu lub nawet na zawsze.

Sukces pracy socjalnej przekłada się bezpośrednio na wydatki na świadczenia finansowe z pomocy społecznej, gdyż koszt działań profilaktycznych jest dużo niższy niż koszt następstw powstałych w wyniku niepodejmowania żadnych działań.

Przelicznik zastosowany do określenia wymaganej minimalnej liczby pracowników socjalnych przekłada się bezpośrednio na zatrudnienie kadry uzupełniającej, „obsługującej” pracowników socjalnych. Nadmienić należy, że wspomniany przelicznik stosuje się do określenia liczby tzw. pracowników rejonowych. Nie dotyczy innych form wsparcia, rozszerzających ofertę Ośrodka, tj. Klub Integracji Społecznej, poradnictwo, działania OSL.

Zaznaczyć należy, że Ośrodek bezpośrednio wykonuje również usługi opiekuńcze i w tym celu zatrudnia kadrę podstawową w wymiarze 39 etatów (w tym 2 etaty , która w związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na tę formę pomocy wymaga systematycznego uzupełniania poprzez umowy zawierane z urzędem pracy lub umowy zlecenia. Łączny koszt utrzymania usług opiekuńczych w 2025 roku wynosił 4 643 846,85 zł w tym wkład własny gminy 3 629 797,98 zł, dofinansowanie zadań własnych gminy 924 492,87 zł oraz zadania zlecone (usługi specjalistyczne psychiatryczne) 89 556 zł. Koszty rzeczowe oraz fundusz świadczeń socjalnych stanowiły kwotę 227 879,35 zł. W 2025 roku Ośrodek zatrudniał w ramach umów z PUP (prace interwencyjne) łącznie 11 osób (w zawodzie opiekuna - 9 osób, w zawodzie pracownika socjalnego 1 osoba, na stanowisku referenta – 1 osoba). Tytułem refundacji części wynagrodzeń tych osób i pochodnych od wynagrodzeń MOPS otrzymał kwotę 104 775,85 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli zabezpiecza również obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych. Pracę Zespołu i grup koordynuje wskazany przez Dyrektora MOPS pracownik do którego zadań należy w szczególności:

- obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego,
- koordynowanie pracy grup diagnostyczno - pomocowych powoływanych do podejmowania interwencji w indywidualnych przypadkach przemocy domowej i skuteczności podejmowanych działań,
- gromadzenie i przechowywanie dokumentacji pracy grup diagnostyczno - pomocowych.

Na utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2025 roku wydatkowano 11 421 436,77 zł, w tym dofinansowanie z budżetu państwa wynosiło 2 747 073 ,43 zł. W ramach zadań własnych wydatkowano kwotę 8 674 363,34 zł ze środków gminy.

Wydatki w 2025 r. kształtowały się następująco:

§ 3020 – świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów BHP	12 807,39
w tym głównie odzież robocza, obuwie, rękawice ochronne, środki czystości dla opiekunek i pracowników gospodarczych	
§ 4010 – wynagrodzenia pracowników socjalnych, konsultantów	8 239 482,72
i specjalistów pracowników księgowo - administracyjnych gospodarczych, pracowników zatrudnianych okresowo na podstawie umów z PUP (w tym również 12 nagród jubileuszowych i 3 odprawy emerytalne)	
§ 4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	496 762,19
§ 4110 – składki ZUS	1 584 979,52
§ 4120 – odpisy na Fundusz Pracy	159 645,67
§ 4170 – umowa z osobą fizyczną wykonującą usługę gońca	30 423,22
§ 4210 – zakupy materiałów biurowych i środków czystości, paliwa, doposażenie pomieszczeń w niezbędne meble, sprzęt komputerowy	80 219,09
§ 4260 – zakup energii	170 096,04
§ 4270 – zakup usług remontowych, konserwacja przeglądy, naprawy maszyn, urządzeń i pojazdów, bieżących awarii instalacji oraz remonty w budynku MOPS	67 585,42

§ 4280 – zakup usług medycznych, wstępne i okresowe badania lekarskie pracowników	3 519,50
§ 4300 – zakup usług pozostałych - opłaty pocztowe, prowizje bankowe opłaty komunalne, monitoring, usługa informatyczna dot. programu POMOST	127 149,74
§ 4360 – opłaty z tytułu usług telefonii komórkowej, stacjonarnej oraz internetu	7 968,49
§ 4410 – krajowe podróże służbowe w związku ze szkoleniami specjalistycznymi	375,40
§ 4430 – ubezpieczenia rzeczowe	5 084,72
§ 4440 – odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	239 923,00
§ 4480 - podatek od nieruchomości	28 336,00
§ 4520 – opłata na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego (opłaty za odpady komunalne)	16 172,16
§ 4700 – szkolenia pracowników	2 026,89
§ 4710 – PPK	38 879,61
§ 6060 – zakupy inwestycyjne (samochód)	110 000,00

XIV. PODSUMOWANIE

Łącznie na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w 2025 r. MOPS wydatkował 36 824 302,64 zł, z czego 11 312 276,28 zł pochodziło ze środków zewnętrznych a 25 512 026,36 zł z budżetu gminy. Udział gminy w finansowaniu zadań z pomocy społecznej wyniósł 69,28 %.

Na sfinansowanie funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej przy MOPS, w ramach realizowanego przez MOPS budżetu w 2025 roku wydatkowane było łącznie 1 955 350 zł, z czego ze środków PFRON pochodziła kwota 1 759 800,00 zł, natomiast 195 550,00 zł to środki powiatów, z których pochodzili uczestnicy WTZ.

W roku sprawozdawczym MOPS pozyskiwał środki ze źródeł zewnętrznych w ramach ogłaszanych programów rządowych tj. „Asystent rodziny” na rok 2025, „Opieka 75+”- edycja 2025, „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025, „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025, „Korpus wsparcia seniorów” na rok 2025, „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 - 2028”, Projekt „Siła jest w równości, mądrość w różnorodności” oraz Projekt „Sam, lecz nie samotny”.

Syntetyczne podsumowanie powyższych wydatków poniesionych na zadania z zakresu pomocy społecznej przedstawiają poniższe tabele.

TABELA NR 18 WYDATKI W ZAKRESIE ZADAŃ WŁASNYCH GMINY

Lp.	ROZDZIAŁ	NAZWA ZADANIA	WYDATKOWANA KWOTA (w zł)	ŁĄCZNIE WYDATKOWANA KWOTA w zł.
1.	85154	ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:		475 983,35
		- SPWD Świetlica „TĘCZA”	359 266,42	
		- Klub Trzeźwego Życia	116 716,93	

2.	85202	OPŁATY ZA POBYT W DPS	6 591 906,26	6 591 906,26
3.	85203	DZIENNY DOM SENIOR+	447 064,40	612 689,36
		ŻYWIENIE W OŚRODKACH WSPARCIA	165 624,96	
4.	85205	PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE w tym w ramach projektu – „Siła jest w równości, mądrość w różnorodności” - 10 044,90	70 091,40	70 091,40
5.	85504	WSPIERANIE RODZINY:		3 134 599,27
		- Asystent rodziny	222 369,98	
		- koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej	1 993 804,89	
		- SPWD Świetlica Tęcza	342 731,65	
		- SPWD Świetlica Tęcza Filia	575 692,75	
6.	85214	ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	556 454,05	556 454,05
7.	85219	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	8 674 363,34	8 674 363,34
8.	85228	USŁUGI OPIEKUŃCZE (w tym Program 75+, wkład własny „Korpus Wsparcia Seniora” Moduł I)	3 616 199,25	3 616 199,25
9.	85230	DOŻYWIANIE Program „Posiłek w szkole i w domu”	407 570,70	407 570,70
10.	85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ		1 372 169,38
		- Klub Integracji Społecznej	15 670,04	
		- Organizowanie Społeczności Lokalnej	52 304,50	
		- Kuchnia Przy MOPS	645 586,71	
		- Prace Społeczno-Użyteczne	83 543,82	
		- DD Senior + wkład własny	144 153,92	
		- Rozwadowski Klub Seniora	141 646,14	
		- Schronisko	257 646,00	
		- Sąsiedzkie usługi opiekuńcze – Moduł II	13 598,73	
		- Kontener (stacjonarny punkt higieniczny)	998,00	
		- Sam, lecz nie samotny - projekt	16 192,50	
		- Pomost	829,02	
ŁĄCZNE WYDATKI			25 512 026,36	

TABELA NR 19 WYDATKI W ZAKRESIE DOFINANSOWANIA DO ZADAŃ WŁASNYCH ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Lp.	ROZDZIAŁ	NAZWA ZADANIA	WYDATKOWANA KWOTA
1.	85203	DODATKI MOTYWACYJNE	109 920,82
2.	85205	PRZEMOC	6 000,00
3.	85205	PRZEMOC - Projekt „Siła jest w równości, mądrość w różnorodności”	39 977,81
4.	85213	UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE	228 332,81
5.	85214	ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ -Zasiłki okresowe	870 208,63
6.	85216	ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ -Zasiłki stałe	2 851 536,88
7.	85219	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w tym dodatki motywacyjne – 1 770 930,24	2 747 073,43
8.	85228	USŁUGI OPIEKUŃCZE (Moduł I) - 121 157,79 W TYM SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE – Program „OPIEKA 75+” – 750 153,04	871 310,83
9.	85295	DD Senior +	133 384,24
10.	85295	Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł II	53 182,04
11.	85230	DOŻYWIANIE - Program „Posiłek w szkole i w domu”	977 275,00
12.	85504	WSPIERANIE RODZINY – dodatki motywacyjne – 188 757,95 -Asystent rodziny – 57 168,12	245 926,07
WYDATKI ŁĄCZNIE – z budżetu państwa			9 134 528,56

TABELA NR 20 WYDATKI W ZAKRESIE ZADAŃ ZLECONYCH

Lp.	ROZDZIAŁ	NAZWA ZADANIA	WYDATKOWANA KWOTA
1.	85195	OBSŁUGA UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH	1 713,60
2.	85219	WYNAGRODZENIE DLA OPIEKUNA PRAWNEGO	108 780,00
3.	85228	SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	89 556,00
4.	85295	POMOST	10 349,22
WYDATKI ŁĄCZNIE - z budżetu państwa			210 398,82

TABELA NR 21 WYDATKI INNE - WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Lp.	ROZDZIAŁ	NAZWA ZADANIA	WYDATKOWANA KWOTA	ŁĄCZNIE WYDATKOWANA KWOTA
1.	85311	WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ		1 955 350,00
		- finansowanie PFRON (90%)	1 759 800,00	
		- finansowanie zadań własnych powiatu (10%)	195 550,00	

TABELA NR 22 POZOSTALE WYDATKI NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I PROJEKTÓW W RAMACH POZYSKANYCH ŚRODKÓW ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH

Lp.	ROZDZIAŁ	NAZWA ZADANIA	WYDATKOWANA KWOTA	ŁĄCZNIE WYDATKOWANA KWOTA
1.	85214	Ukraina – zasiłki	7 284,90	7 284,90
2.	85230	Ukraina - dożywianie	4 714,00	4 714,00
3.	środki poza budżetowe	PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ”	852 066,37	852 066,37
4.	środki poza budżetowe	PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” – POBYT DZIENNY – 500 212,12, POBYT CAŁODOBOWY – 132 197,12	632 409,24	632 409,24
			Ogółem	1 496 474,51 w tym: Budżet – 11 998,90 Środki poza budżetowe – 1 484 475,61

Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomoc Społecznej w Stalowej Woli w 2025 r. wyniosły łącznie 38 308 778, 25 zł. w tym środki pozabudżetowe – 1 484 475,61 zł. Na kwotę 36 824 302,64 składały się zadania własne, zlecone i dofinansowanie do zadań własnych.

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli od wielu lat nakierowane są na wspieranie mieszkańców miasta Stalowej Woli, w roku sprawozdawczym wiązały się z dbałością o jakość świadczonych usług, profesjonalizm pracowników oraz stałe dopasowywanie form wsparcia do zmieniających się (ale na bieżąco aktualizowanych) potrzeb mieszkańców miasta.

W 2025 roku z pomocy tuł. MOPS skorzystało 1080 rodzin/1734 osób w rodzinach (łącznie z pracą socjalną). W wyniku rozeznaczonych potrzeb wydanych zostało łącznie 5 965 decyzji

administracyjnych w sprawach świadczeń pomocy społecznej, z czego decyzje odmowne stanowiły 1,52 % wszystkich decyzji (w tym 39 decyzji odmownych w sprawie wydania zaświadczenia o żądanej treści). Od wydanych decyzji wniesiono 12 odwołań co stanowiło znikomą ilość w stosunku do ogólnej liczby rozstrzyganych spraw. Przy tak dużej liczbie decyzji Ośrodek może pochwalić się niewielką ilością odwołań złożonych przez klientów do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, co jest niewątpliwie dowodem na właściwe prowadzenie postępowań przez pracowników Ośrodka.

Obecna struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest odpowiedzią na diagnozowane na przestrzeni wielu lat potrzeby środowiska lokalnego, określone w oparciu o analizę i ocenę występujących zjawisk, powodujących zapotrzebowanie na różne formy wsparcia. Diagnoza problemów społecznych wskazuje, że do najbardziej dotkliwych problemów z jakimi borykają się mieszkańcy w naszym mieście zaliczają się: długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia od alkoholu i innych używek, demograficzne starzenie się społeczeństwa, problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Wymienione wyżej problemy rozwiązywane są z wykorzystaniem zasobów finansowych, kadrowych i instytucjonalnych jakimi dysponuje MOPS w Stalowej Woli. Dzięki rozwiniętej pomocy usługowej i instytucjonalnej oraz wytężonej pracy pracowników Ośrodka możliwe było objęcie wszechstronnym wsparciem wszystkie grupy wiekowe mieszkańców naszego miasta. Dużym wsparciem jest również wypracowana na przestrzeni lat współpraca z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze szeroko rozumianej pomocy społecznej.

W ramach profesjonalizacji działań podejmowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli w Dziale Pomocy Środowiskowej i Integracji Społecznej zostały powołane zespoły problemowe specjalizujące się w pracy z konkretnymi grupami dyspanseryjnymi. Bardzo często złożoność problemów rodzin z którymi współpracują pracownicy Zespołów wymaga rozwiązań interdyscyplinarnych. Wówczas do współpracy zapraszani są specjaliści pracy z rodziną, przedstawiciele instytucji działających na rzecz rodziny i w obszarze pomocy społecznej. Celem nawiązania tej współpracy jest zaplanowanie wspólnych, kompleksowych działań w ramach własnych kompetencji, służących poprawie sytuacji rodzin, analizowanie i diagnozowanie potrzeb, poszukiwanie nowych rozwiązań, ustalanie planu pomocy wraz z oddelegowaniem zadań do realizacji poszczególnym partnerom.

Praca w Ośrodku związana z obsługą klienta nie kończy się na gromadzeniu dokumentów oraz wypłacaniu należnych świadczeń pieniężnych. To również pomoc rzeczowa i usługowa a przede wszystkim działania z zakresu pracy socjalnej i rozwijanie nowych form samopomocy. Należy w tym miejscu podkreślić, że realizacja tych zadań jest niezwykle pracochłonna ze względu na bardzo zbiurokratyzowany system przyznawania pomocy (obszerne druki wywiadów środowiskowych oraz okresowa weryfikacja zawartych w nich danych, duża liczba dokumentów, zmiany w przepisach prawnych).

Pracownicy MOPS w Stalowej Woli dużą wagę przywiązują do aktywizacji zarówno społecznej jak i zawodowej klientów Ośrodka wykorzystując do tego celu różne formy i narzędzia pracy socjalnej takie jak: kontrakt socjalny, indywidualny program wychodzenia z bezdomności czy projekt socjalny.

W obszarze reintegracji społecznej i aktywizacji zawodowej swoje działania skierowane do bezrobotnych mieszkańców Gminy realizował Klub Integracji Społecznej funkcjonujący w strukturze MOPS od 2005. W 2025 roku oferta Klubu obejmowała zarówno główne statutowe działania skierowane do osób pozostających bez pracy, w tym w szczególności korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W programie KIS uczestniczyło 42 osoby (23 kobiety oraz 19 mężczyzn). Jeszcze w trakcie trwania zajęć jedna z uczestniczek podjęła zatrudnienie na otwartym rynku pracy a druga

została skierowana na staż jako sprzedawca. Bezpośrednio po zakończeniu działań Klubu dwie uczestniczki zostały zatrudnione w zakładzie pracy chronionej.

Podstawowym celem działalności KIS jest odpowiednie ukierunkowanie i przygotowanie osób pozostających poza rynkiem pracy do zmiany swojej postawy i aktywności w poszukiwaniu pracy z wykorzystaniem dostępnych narzędzi ze strony PUP, MOPS.

Jedną z formą aktywizacji zawodowej, kontynuowaną w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej od 2015 roku są prace społecznie użyteczne organizowane na podstawie Porozumienia zawartego między Starostą Stalowowolskim a Gminą Stalowa Wola. W minionym roku z tej formy zatrudnienia wspieranego skierowanego do mieszkańców gminy Stalowa Wola skorzystało 22 osoby bezrobotne, jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, w wymiarze do 10 godzin w ciągu tygodnia. Realizacja pracy zawodowej w tak niskim wymiarze pozwala na stopniowe przygotowywanie osoby długotrwale bezrobotnej do wejścia na otwarty rynek pracy.

Inną formą aktywizacji zawodowej realizowanej przez MOPS w ramach prac społecznie użytecznych jest „Pomoc w domu” w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, ustanowionego uchwałą Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. Celem programu jest wsparcie rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych poprzez aktywizację osób bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych.

W 2025 roku do prac społecznie użytecznych skierowano 1 osobę (kobietę) zarejestrowaną w PUP w Stalowej Woli jako bezrobotna bez prawa do zasiłku, która jednocześnie korzystała ze świadczeń pomocy społecznej w tut. MOPS. Z tej formy pomocy w pracach domowych skorzystały 1 rodzina.

Pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych, wpisało się już na stałe w działania MOPS szczególnie, gdy jest realizowane w oparciu o partnerstwo z innymi podmiotami funkcjonującymi na terenie naszego miasta. Działania te odnoszące się zarówno do bezpośrednich adresatów pomocy społecznej jak i do środowiska lokalnego, mogącego dawać nieformalne wsparcie tymże osobom i rodzinom były kontynuowane w roku 2025 dzięki metodzie pracy środowiskowej – Organizowania Społeczności Lokalnej (OSL) i w oparciu o profesjonalną pracę pracowników socjalnych. Praca socjalna w ramach tej metody polega na uczeniu społeczności jak mogą sobie pomóc poprzez wykorzystanie otaczających ich zasobów najbliższego środowiska. We wszystkie działania angażowani są mieszkańcy, pracownicy MOPS oraz partnerzy. Jednym z elementów powyższego modelu są działania oparte na partnerstwie instytucji i osób, które swoim zasięgiem oddziałują na daną społeczność.

Wdrażanie OSL jako profesjonalnej usługi społecznej zostało rozpoczęte wśród mieszkańców bloku przy ul. Podleśnej 2 w 2014 r. Na przestrzeni kilku lat dzięki współpracy wielu instytucji, firm prywatnych oraz organizacji pozarządowych udaje nam się osiągać pozytywne zmiany w otoczeniu ulicy Poleśnej 2 i w społeczności lokalnej. Bardzo ważna jest także wciąż poszerzająca się sieć kontaktów i partnerów nieformalnych. Każdy z partnerów zna specyfikę i główne problemy mieszkańców terenu objętego działaniami w ramach organizowania społeczności lokalnej. Dzięki aktywnemu włączeniu ich do współpracy możliwe było przeprowadzenie wielu inicjatyw skierowanych do lokalnej społeczności.

Wszystkie działania jakie zostały zrealizowane w ramach organizowania społeczności lokalnej w 2025 roku w dużej mierze były zainicjowane przez mieszkańców obszaru objętego działaniami organizatorów społeczności lokalnej (ul. Podleśna 2, ul. Sierpnia 22, ul. Kilińskiego 2, Osiedla Energetyków). Społeczność z wyżej wymienionych obszarów dostrzega z jakimi problemami musi zmierzyć się na co dzień i jest tego świadoma, dlatego też próbuje dokonać zmian, które z całą

pewnością wpłyną na zmianę wizerunku lokalnego środowiska. Mieszkańcy chcą włączyć się w zaplanowanie wspólnej przestrzeni, stopniowo powiększa się ilość osób zainteresowanych wspólnym działaniem, czego dowodem jest wzrost aktywności podczas spotkań obywatelskich. Ludzie są bardziej świadomi tego, że muszą sami zadbać o własne interesy, bo tylko tak osiągną zamierzony cel. Miejscem, które sprzyja oddolnym inicjatywom mieszkańców oraz pracy ze społecznością lokalną jest Klub „Wesoła Gromadka”. Klub jest miejscem rodzinnych i sąsiedzkich spotkań rodzin polskich a po wybuchu wojny również ukraińskich.

Wdrażanie OSL przynosi również korzyści Gminie. Zalicza się do nich zwiększenie zaangażowania mieszkańców oraz ich odpowiedzialności zarówno za własne sprawy, jak i sprawy społeczności oraz Gminy. MOPS realizując środowiskową metodę pracy socjalnej staje się instytucją poszukującą skutecznych form pomocy, profesjonalnego działania, a przede wszystkim dostosowaną do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych. Rola MOPS zasadniczo uległa zmianie, z roli urzędu wypłacającego świadczenia, do roli aktora społecznego budującego kapitał społeczny. Na przestrzeni ostatnich lat obserwujemy pozytywną zmianę wizerunku i wzrost zaufania przedstawicieli innych instytucji, organizacji pozarządowych, a przede wszystkim sektora biznesowego oraz lokalnej społeczności. Firmy z terenu Stalowej Woli podkreślają, że podjęta współpraca jest dla nich bardzo ważna i wiąże się z korzyściami zarówno dla jednej jak i dla drugiej strony. Pomimo braku formalnego dokumentu (umowy, porozumienia o współpracy) organizatorzy społeczności lokalnej zawsze mogą liczyć na wsparcie ze strony swoich partnerów ze świata biznesu.

W roku sprawozdawczym działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej opierała się również na kontynuowaniu podjętych w 2012 roku zadań nałożonych na Gminę w ramach realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. System wsparcia rodziny w MOPS w Stalowej Woli szczególnie tych niewydolnych wychowawczo obejmuje profesjonalną pomoc ze strony pracowników socjalnych z Zespołu ds. pomocy rodzinie, poradnictwo prawne i psychologiczne, asystenturę oraz możliwość skorzystania z wsparcia Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego – Świetlicy „TĘCZA”.

Zespół ds. pomocy rodzinie udzielał profesjonalnego wsparcia ze strony specjalistów rodzinom niewydolnym w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. W 2025 r. objął swoim wsparciem **231 rodzin**. Praca z **39** rodzinami polegała zarówno na świadczeniu pomocy materialnej jak i wszechstronnej pracy socjalnej. Wyłącznie specjalistyczną pracą socjalną objętych było **192** rodziny m.in. z uwagi na zdiagnozowane dysfunkcje rodziny, w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty” itp.

Z pomocy asystenta rodziny w minionym roku skorzystało **40 rodziny (84 dzieci)**. W 2025 r. asystenci zakończyli współpracę z **14 rodzinami**.

Podkreślić należy, że realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nakłada na Gminę, także obowiązek ponoszenia coraz wyższych kosztów w związku ze współfinansowaniem pobytu dzieci w pieczy zastępczej, które z roku na rok będzie wzrastało w związku z corocznym procentowym wzrostem udziału Gminy w partycypowaniu w tych kosztach (w 1 roku – 10%, w 2 roku – 30% natomiast od 3 roku – 50% kosztów). W 2025 roku na ten cel Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował kwotę **1 993 804,89 zł** (w 2019 r. była to kwota 614 976,00 zł, w 2020 r. 786 419,00 zł, w 2021 roku - 823 078,00 zł, w 2022 r. – 1 146 91,98 w 2023 r. – 1 224 722,99 a w 2024 r. - 1 673 353,47). W 2024 r. w pieczy przebywało – **80 dzieci**, w stosunku do 2023 r. liczba dzieci wzrosła o pięć.

W Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego – Świetlicy „TĘCZA” w 2025 r. w zajęciach uczestniczyło łącznie **240 dzieci** w wieku od 6 – 16 lat w tym w Świetlicy „Tęcza” 117 dzieci natomiast w jej Filii 123 dzieci.

System oparcia społecznego obejmuje w Stalowej Woli nie tylko osoby bezrobotne czy nieaktywne zawodowo lub rodziny niewydolne wychowawczo, ale również osoby starsze i niepełnosprawne. Stalowowolscy seniorzy również mają w naszym mieście swoje miejsce, w którym mogą uczestniczyć w ciekawych zajęciach. W 2025 r. do Dziennego Domu SENIOR + uczęszczało łącznie **42 osoby**. Najstarsza uczestniczka miała 96 lat natomiast najmłodszy uczestnik 67. Rozwadowski Klub Seniora działający w „Sokole” swoim wsparciem objął 16 uczestników.

Profesjonalną pracę socjalną osobom starszym świadczą pracownicy socjalni z Zespołu ds. pomocy osobom starszym. W 2025 r. obejmował on swoją opieką **521 środowisk**.

Osobom starszym i z niepełnosprawnościami MOPS oferuje różne formy wsparcia w codziennym funkcjonowaniu poprzez usługi opiekuńcze, wsparcie asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością czy też usługę sąsiedzką wraz z teleopieką.

łącznie ze wszystkich ofert skorzystało **527 osoby**, w tym:

- usługi opiekuńcze - 238 osób, w tym 181 osób w ramach programu „Opieka 75+”(usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 6 osób w tym 2 dzieci ze zdiagnozowanym autyzmem,
- usługa sąsiedzka – 21 osób,
- asystent osoby niepełnosprawnej – 2 osoby,
- opieka wytchnieniowa – 68 osób,
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – 37 osób,
- teleopieka – 155 osób.

Funkcjonujący przy MOPS Warsztat Terapii Zajęciowej swoją pomoc kierował w ubiegłym roku do **55 osób** niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Podstawowym zadaniem Warsztatu jest przygotowanie osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy na otwartym lub chronionym rynku pracy. Jakość i poziom oferty terapeutycznej, różnorodność metod i form rehabilitacji, indywidualizacja terapii, aktywizacja społeczna i zawodowa to podstawowe priorytety działania Warsztatu Terapii Zajęciowej.

MOPS nie pozostawił również bez wsparcia opiekunów osób z niepełnosprawnościami. W wyniku badań ankietowych przeprowadzonych w 2019 r. ustalono, że opiekunowie osób z niepełnosprawnościami mają trudności w znalezieniu opieki na czas ich nieobecności związanej z różnymi sytuacjami życiowymi. Odpowiedzią na ich potrzeby okazał się Program „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025”, który dawał możliwość skorzystania ze wsparcia w formie dziennej i całodobowej w opiece nad osobą z niepełnosprawnością. Z usługi opieki wytchnieniowej skorzystało **68** opiekunów.

XV. WNIOSKI, ZAŁOŻENIA I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Rok 2025 był kolejnym trudnym i wymagającym okresem w pracy Ośrodka.

Pomimo wielu trudności i okresowego wzrostu zadań, Ośrodek realizował na wysokim poziomie wszystkie ustawowe działania, które jednocześnie odpowiadały na potrzeby mieszkańców. Mieszkańcy Stalowej Woli otrzymywali zarówno pomoc pieniężną w postaci zasiłków, jak również niepieniężną, obejmującą poradnictwo specjalistyczne i konsultacje - psychologiczne, rodzinne i prawne, pomoc

usługową w miejscu zamieszkania, pracę socjalną, usługi świadczone przez ośrodki wsparcia, szeroką pomoc dla rodzin z dziećmi, a także seniorów.

Potrzeby i priorytety Ośrodka w bieżącym roku w dalszym ciągu będą warunkowane m.in. sytuacją geopolityczną. Wojna na Ukrainie, czas niepewności i szybkich zmian wpływa na poziom życia obywateli oraz ich kondycję psychiczną. W tych trudnych warunkach zewnętrznych, działalność Ośrodka wymaga sprawnej organizacji pracy, umiejętności szybkiego reagowania na zmiany, a także gotowości pracowników do nauki i realizowania nowych obowiązków. Ważną kwestią jest pogłębianie współpracy z partnerami zewnętrznymi, m.in. w obszarze pomocy osobom z niepełnosprawnościami, w kryzysie bezdomności, dotkniętym przemocą domową czy problemami wychowawczymi.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej był i jest prowadzony na bieżąco przez Ośrodek monitoring problemów społecznych występujących w mieście, osób korzystających z pomocy na podstawie zgromadzonych danych, analiz i wskaźników, ale także diagnoza zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Analiza struktury osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej wskazuje na systematyczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Zjawisko to jest związane z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa oraz rosnącą liczbą osób starszych prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe. Osoby starsze często borykają się z problemami zdrowotnymi, ograniczoną sprawnością fizyczną oraz trudnościami w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. W kolejnych latach przewiduje się dalszy wzrost zapotrzebowania na tego rodzaju wsparcie, dlatego istotne jest rozwijanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz podejmowanie działań wspierających aktywność społeczną seniorów.

Te prognozy przekładają się również na konieczność zabezpieczenia środków finansowych na utrzymanie osób starszych w domach pomocy społecznej i zabezpieczeniu usług opiekuńczych oraz pobytu w dziennych domach pobytu. W naszym mieście utrzymuje się na wysokim poziomie liczba osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej, a tym samym zwiększeniu ulegają środki samorządowe przeznaczone na koszty utrzymania tych osób. Dlatego też przy planowaniu budżetu na najbliższe lata, należy wziąć pod uwagę kwestię zwiększenia środków finansowych na opłatę pobytu osób w domach pomocy społecznej. Należy dodać, że koszt średniomiesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej jest nieproporcjonalny do wzrostu emerytur. Wysoki wskaźnik ilości osób przebywających w domach pomocy społecznej przy corocznych wzrostach kosztu pobytu powoduje duży wzrost wydatków w porównaniu do innych form pomocy.

Dbając o jak najdłuższe utrzymanie seniorów w ich środowiskach zamieszkania oraz zapewnienie im wszechstronnej pomocy, biorąc pod uwagę ich wiek, stan zdrowia oraz obniżającą się samodzielność MOPS nadal będzie udzielał wsparcia seniorom poprzez dalszą realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” realizując dwa moduły programu oraz Program „Opieka 75+”. Środki finansowe na realizację zadań pozyskane zostaną z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego.

Drugą grupą osób, która będzie wymagała wzmożonych działań Ośrodka będą osoby z niepełnosprawnością. Ośrodek w dalszym ciągu będzie realizował Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Ponadto w dalszym ciągu realizowany będzie Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego. Program skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w pomocy doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych

obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

Podsumowując Ośrodek planuje skupić swoją aktywność na najważniejszych potrzebach w zakresie pomocy społecznej, w tym w obszarze:

problematyki społecznej:

- zapobieganiu ubóstwu poprzez realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i powiązanych aktów prawnych,
- wspieraniu i wzmacnianiu rodzin, w szczególności przeżywających trudności w zakresie prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zapewnienie wsparcia asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych specjalistów,
- pogłębianiu współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodzin, zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz problemów uzależnień,
- kontynuowaniu współpracy z partnerami, np. Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie programów aktywizacyjnych dla bezrobotnych klientów Ośrodka,
- dalszej konsekwentnej rozbudowie poradnictwa specjalistycznego w obrębie poszczególnych działów i ośrodków wsparcia,
- prowadzeniu aktywnej polityki senioralnej oraz usług na rzecz osób z niepełnosprawnościami, przy wykorzystaniu środków zewnętrznych min.:
 - w 2025 r. w gminie zostanie oddany do użytku obecnie rozbudowywany i przebudowywany budynek na potrzeby utworzenia „Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Stalowej Woli” w ramach Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Po zakończeniu prac, miejsca przygotowane w najwyższym standardzie pomieszczą dziesięciu uczestników terapii dziennej i sześciu, którzy będą przebywać pod profesjonalną, całodobową opieką. Powstaną sale dzienne, świetlica, jadalnia, kuchnia, sale sportowe, rehabilitacyjne, sala wyciszenia dla osób z autyzmem, a całość będzie dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
 - gmina aktywnie działa w kierunku rozwoju infrastruktury wspierającej mieszkańców ze szczególnymi potrzebami. Został przygotowany projekt obejmujący stworzenie przestrzeni mieszkań treningowych oraz wspomaganych, z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Planowane są trzy osobne mieszkania, z czego dwa przeznaczone będą na cele treningowe (dla 6 osób), a jedno na cele wspomagane (dla 2 osób). Każde z mieszkań będzie wyposażone zgodnie z potrzebami, zapewniając komfortowe warunki życia.

Ponadto w ramach działań pomocowych będzie priorytetowo realizowana praca socjalna, gdyż tylko w takiej formie istnieje możliwość wzmocnienia klienta w jego pozytywnych działaniach.

W wybranych przypadkach praca socjalna będzie realizowana w oparciu o kontrakt socjalny, indywidualny program wychodzenia z bezdomności w stosunku do osób bezdomnych oraz projekty socjalne. W dalszym ciągu będziemy podejmować działania w ramach pracy socjalnej metodą środowiskowej pracy socjalnej. Szczególną formą wspierania klientów MOPS doświadczających tzw. wielokrotnego wykluczenia będzie działalność Klubu Integracji Społecznej.

Priorytetem będzie przy ciągłym wzroście kosztów utrzymanie na dotychczasowym poziomie funkcjonujących obecnie placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy oraz wspieranie ich w rozwoju na rzecz jeszcze lepszego funkcjonowania;

pracowniczym:

- zapewnieniu, w miarę możliwości, ciągłości zatrudnienia, zwiększenia poziomu wynagradzania,
- dostosowaniu liczebności i struktury zatrudnienia do nowych zadań, w szczególności z uwzględnieniem standardu zatrudnienia pracowników socjalnych i asystentów rodziny,
- stałym inwestowaniu w rozwój zawodowy pracowników,
- dbałości o bezpieczeństwo pracowników,
- przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu;

remontowo - inwestycyjnym:

- utrzymaniu, na nie pogorszonym poziomie stanu technicznego użytkowanych budynków i stanowisk pracy,
- bieżącym doposażaniu stanowisk pracy oraz czynnościach remontowych, poprawiających komfort i warunki pracy.

Pomoc społeczna podlega ciągłym przemianom stawiając przed pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej nowe wyzwania w zakresie podejmowania działań aktywizacyjnych o charakterze pozamaterialnym, kierowanych głównie do klientów, u których występują problemy z tytułu niezaradności życiowej i materialnej spowodowanej różnego rodzaju niepowodzeniami żywotnymi, w tym bezrobociem, patologią, uzależnieniami (nie tylko od alkoholu), bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, itp.

Mając tego świadomość pracownicy MOPS w roku 2013 powołali do życia i zarejestrowali w Krajowym Rejestrze Sądowym w Rzeszowie Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej "SPECTRUM", którego działalność statutowa wkomponowana jest w obszar działań pomocy społecznej. Funkcjonowanie Stowarzyszenia „SPECTRUM” daje możliwość aplikowania o środki w ramach konkursów zewnętrznych, w których nie mogą brać udziału bezpośrednio jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Należy jednak podkreślić, że pomoc społeczna we współczesnych realiach nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia otoczenia – samorządu terytorialnego, sektora zdrowotnego, edukacji, policji, organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej, której ośrodek pomocy społecznej powinien być animatorem w środowisku lokalnym.

Przedstawione w sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za 2025 r. liczne działania i inicjatywy, jakie podejmują pracownicy MOPS w Stalowej Woli wskazują jednoznacznie na to, że jako profesjonaliści staramy się nieustannie poszerzać wachlarz oferowanych mieszkańcom form pomocy przy jednoczesnym poszanowaniu godności każdego człowieka oraz wykorzystaniu zasad partycypacji społecznej. Niezwykle ważny jest dla nas odpowiedni dobór metod pracy oraz form pomocy tak, aby u osób zagrożonych wykluczeniem społecznym doprowadzić do pozytywnych zmian w ich życiu rodzinnym, społecznym czy zawodowym.

Niech podsumowaniem pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej będą słowa uznania i podziękowania, które padły podczas II Forum Polityki Społecznej w Rzeszowie stanowiące wyraz docenienia zaangażowania oraz pracy na rzecz mieszkańców wymagających wsparcia **„Zwycięski podmiot to miejsce, w którym praca społeczna nie jest „zadaniem”, tylko pasją, a mieszkańcy będący pod opieką kadry – nie „beneficjentami”, lecz partnerami, współtwórcami i często inspiracją. To miejsce, którego zespół pracowników nie tylko reaguje na potrzeby – oni je przewidują. Nie tylko**

wspierają – oni budują społeczności od zera. Nie tylko pomagają - oni zapraszają ludzi do życia pełniejszego, spokojniejszego i bardziej godnego.

Ich działania są tak rozległe, różnorodne i misternie zaplanowane, że wniosek konkursowy spokojnie mógłby trafić na półkę w księgarni – jako trzymająca w napięciu powieść społeczna. Z bohaterami, wątkami pobocznymi, zwrotem akcji, a nawet happy endem. Tyle, że wszystkie wydarzenia są.....prawdziwe.”

Na zakończenie pragnę wyrazić słowa uznania i podziękowania dla wszystkich pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za ich zaangażowanie, odpowiedzialność oraz codzienną pracę na rzecz osób i rodzin znajdujących się trudnej sytuacji życiowej. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej wymaga nie tylko wiedzy i doświadczenia, ale również wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka oraz dużego zaangażowania w niesienie pomocy osobom potrzebującym. Dzięki pracy i zaangażowaniu pracowników Ośrodka możliwe jest skuteczne wspieranie mieszkańców gminy oraz podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości ich życia.

Pragnę również złożyć serdeczne podziękowania na ręce Pana Prezydenta Lucjusza Nadberezkiego, Zastępców Prezydenta oraz radnych Rady Miejskiej Stalowej Woli za nieocenione wsparcie działań Ośrodka w minionym roku. Dzięki Państwa przychylności oraz zrozumieniu potrzeb mieszkańców dotkniętych kryzysem, możliwe było nie tylko sprawne realizowanie zadań ustawowych, ale także rozszerzenie zakresu pomocy społecznej. Dziękujemy za dobrą i merytoryczną współpracę i zabezpieczenie środków budżetowych, które są fundamentem naszej codziennej pracy na rzecz drugiego człowieka.

.....
(Dyrektor MOPS)

WYKAZ TABEL

1. Zatrudnienie pracowników w MOPS (str. 9).
2. Decyzje administracyjne w sprawach świadczeń z pomocy społecznej (str.13).
3. Typy rodzin objętych pomocą MOPS (str. 14).
4. Powody przyznania świadczeń pomocy (str. 14).
5. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną (str. 16).
6. Liczba osób i powody przyznania zasiłku stałego (str. 16).
7. Zasiłek okresowy z podziałem na powód jego przyznania (str. 17).
8. Realizacja zasiłku celowego (str. 18).
9. Realizacja programu Posiłek w szkole i w domu (str. 20).
10. Charakterystyka osób korzystających z usług opiekuńczych, usług sąsiedzkich oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi (str. 26).
11. Koszt pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej (str.37).
12. Charakterystyka rodzin dzieci uczęszczających do Świetlicy „Tęcza” i jej Filii (str.42)
13. Przesłanki korzystania z pomocy występujące w rodzinach uczestników Klubu Integracji Społecznej (str.46).
14. Aktywność zawodowa uczestników Klubu Integracji Społecznej (str. 47).
15. Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej przez uczestników prac społecznie użytecznych (str.49).
16. Liczba osób korzystających z oferty Klubu Trzeźwego Życia w 2025 r. (str.53).
17. Charakterystyka uczestników WTZ ze względu na wiek (str. 69).
18. Wydatki w zakresie zadań własnych gminy (str. 94).
19. Wydatki w zakresie dofinansowania do zadań własnych ze środków budżetu państwa (str. 96).
20. Wydatki w zakresie zadań zleconych (str.96).
21. Wydatki inne – Warsztat Terapii Zajęciowej (str. 97).
22. Pozostałe wydatki na realizację programów rządowych i projektów w ramach pozyskanych środków ze źródeł zewnętrznych (str. 97).